

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE

FILMOVÁ A TELEVIZNÍ FAKULTA

Filmová, televizní a fotografická media

Produkce

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**ČESKÁ FILMOVÁ POHÁDKA JAKO SOUČÁST
TV RITUÁLU ZA POSLEDNÍCH 10 LET**

Anna Knauerová

Vedoucí práce: PhDr. Václav Moravec

Oponent práce:

Datum obhajoby: 11. 9. 2019

Přidělovaný akademický titul: BcA.

Praha, rok 2019

ACADEMY OF PERFORMING ARTS IN PRAGUE

FILM AND TV SCHOOL

Film, Television and Photographic Media

Production

BACHELOR'S THESIS

**CZECH FILM FAIRY TALE AS A PART OF TV RITUAL
IN 10 LAST YEARS**

Anna Knauerová

Supervisor: PhDr. Václav Moravec

Opponent:

Date of thesis defense: 11. 9. 2019

Degree granted: BcA.

Prague, 2019

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

<p style="text-align: center;">ČESKÁ FILMOVÁ POHÁDKA JAKO SOUČÁST TV RITUÁLU ZA POSLEDNÍCH 10 LET</p>
--

vypracovala samostatně pod odborným vedením vedoucího práce a s použitím uvedené literatury a pramenů.

Praha, dne

.....
podpis diplomanta

Upozornění

Využití a společenské uplatnění výsledků diplomové práce, nebo jakékoliv nakládání s nimi je možné pouze na základě licenční smlouvy tj. souhlasu autora a AMU v Praze.

Poděkování

Mé poděkování patří PhDr. Václavu Moravcovi za jeho cenné rady, věcné připomínky a čas, který této bakalářské práci věnoval, dále Renatě Týmové, Barbaře Johnsonové, Aleně Převrátilové a Jiřímu Chalupovi za jejich odborně a vstřícně vedené rozhovory, které mi poskytli pro mou práci a obohatili ji tak mnoha cennými údaji a informacemi. Největší poděkování patří mé úžasné mamince, která při mně stojí v každé situaci.

Bibliografický záznam:

KNAUEROVÁ, Anna. *Česká filmová pohádka jako součást TV rituálu za posledních 10 let*. Praha, Filmová a televizní fakulta AMU, 2019. Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Václav Moravec

Abstrakt

Tématem této bakalářské práce je česká filmová pohádka. Pohádka jako součást tradičního, každoročně opakovaného vánočního rituálu, pohádka jako důležitý a neodmyslitelný prvek našeho života. V práci jsou vysvětleny základní pojmy, jako je pohádka, rituál, literární pohádková předloha, filmová adaptace, filmové triky, animovaná tvorba či sledovanost. Česká filmová pohádka je nedílnou součástí televizních programů veřejnoprávních i soukromých televizních stanic a tato práce se zabývá jejím zastoupením a diváckou sledovaností v jejich prime-timu, především pak během Vánoc, v průběhu posledních 10 let (2009-2018). Bakalářská práce je doplněna dotazníkem, vedeným na téma Vánoce a televizní vysílání. Zakończena je zhodnocením úspěchu nejznámější české filmové pohádky Václava Vorlíčka, Tři oříšky pro Popelku (1973).

Klíčová slova: pohádka, filmová pohádka, rituál, Vánoce, sledovanost

Abstract

The topic of this thesis is a Czech film fairy tale. A fairy tale as a part of traditional Christmas ritual. A fairy tale as an important and essential element of our lives. The thesis explains basic concepts such as the fairy tale, rituals, written fairy tale vs. film adaptation, special film effects, animation and viewership. The Czech film fairy tales are an integral part of TV programmes of public and private TV channels and this thesis deals with its representation and viewership in prime-time, especially during Christmas, for the last 10 years (2009-2018). The bachelor thesis is supplemented by a questionnaire on the topic of Christmas and television broadcasting. It concludes with an evaluation of the success of the most famous Czech film fairy tale by Václav Vorlíček, Three Nuts for Cinderella (1973).

Key words: fairy tale, film fairy tale, ritual, Christmas, viewership

Obsah

1	ÚVOD	8
2	POHÁDKA	12
2.1	Definice pohádky	12
2.2	Vliv a přínos pohádek pro děti (po psychologické stránce)	15
2.3	Česká filmová pohádka a její význam	18
2.4	Interpretace literární pohádkové předlohy vs. filmová adaptace	21
2.5	Filmové triky, efekty a novodobé možnosti v pohádkách	25
3	RITUÁL	27
3.1	Rituál	27
3.2	Vánoční rituál.....	30
3.3	Pohádka jako součást vánočního televizního rituálu	32
4	Česká filmová pohádka jako součást TV rituálu za posledních 10 let.....	35
4.1	Filmová pohádka vs. televizní pohádka.....	36
4.2	Animovaná tvorba a ČT :D.....	37
4.3	Sledovanost pohádek během vánočního období.....	39
4.4	Nejznámější pohádka a její úspěchy	42
5	Závěr	50

Přílohy

Příloha č. 1 - Rozhovory s osobnostmi, vedené na téma česká filmová pohádka jako součást TV rituálu za posledních 10 let – pokládané otázky

Příloha č. 2 - Divácký dotazník na téma Vánoce a televize

Příloha č. 3 – Přehled vysílaných pohádek ve Vánočním období 2009 - 2018

1 ÚVOD

Česká filmová pohádka je nedílnou a velmi zásadní součástí české, resp. československé kinematografie jako celku, a to zvláště v posledním desetiletí, kdy se tento specifický žánr stal nejen divácky, ale také filmařsky velmi oblíbeným a vyhledávaným tématem.

V éře němého filmu (1895-1930) se o produkci filmové pohádky víceméně není třeba zmiňovat. Luboš Ptáček ve své knize *Panorama českého filmu* považuje pohádky té doby za velice úsporně a nekvalitně natočené. Jako důvod udává dosud málo prozkoumané možnosti filmu.¹

Meziválečná tvorba byla na dětského diváka zaměřena pouze okrajově a dětské filmy byly zcela mimo zájem tehdejší filmové tvorby. Natočení filmové pohádky *Pyšná princezna Bořivojem Zemanem* v 50. letech minulého století (1952), lze proto považovat za jakýsi první průlom či počátek cílené a potřebné tvorby pro děti. Dalo by se říci, že Bořivoj Zeman v tomto filmovém žánru svou pohádkovou tvorbou mezi ostatními filmaři té doby nejen vynikal, ale doslova kraloval. Jeho pohádky: *Byl jednou jeden král*, *Šíleně smutná princezna* či *Honza málem králem* se tak postupem času staly neodmyslitelnou součástí nejen vánočních televizních vysílání, ale reprízuji se i během celého roku, často v hlavních vysílacích časech (v období státních svátků, letních dětských prázdnin apod.). Mezi dalšími oblíbenými pohádkami pak stojí vždy na vrcholu divácké sledovanosti.

Od doby prvních velkých celovečerních filmových pohádek Bořivoje Zemana zaznamenal rozvoj tvorby pro děti značný posun kupředu, a to nejen co se týče pohádky filmové. V 70. letech se výrazně se svou pohádkovou tvorbou prosadil Václav Vorlíček, jehož *Tři oříšky pro Popelku* (1973) se staly za dobu své existence doslova pohádkovou vánoční ikonou, nejen v tuzemsku. Dětské tvorbě se věnoval po celou dobu své kariéry a krom dalších divácky rovněž velmi úspěšných filmových pohádek (*Jak se budí princezny* – 1977, *Princ a Večernice* – 1978, *Kouzelný měšec* – 1996, *Pták ohnivák* – 1997, *Jezerní královna* – 1998 a další), natočil dnes také stále reprízované a mimořádně úspěšné dětské seriály (*Arabela* – 1980, *Létající Čestmír* – 1983, *Křeček v noční košili* – 1987) a další. Sedmdesátá léta označuje Luboš Ptáček jako „nejplodnější období české filmové pohádky“.²

80. léta byla ve znamení dalších úspěšných filmových pohádek. K těm dodnes nejoblíbenějším patří např. *Třetí princ* (1982) Antonína Moskalyka, *Tři veteráni* (1983) Oldřicha Lipského, *S čerty nejsou žerty* (1984) režiséra Hynka Bočana či *O princezně Jasněnce a létajícím ševci* (1987) začínajícího režiséra Zdeňka Trošky.

V 90. letech dvacátého století došlo k postupnému rozvoji také pohádky studiové (hrané), tvorba animovaného filmu však byla stále ještě omezena pouze na večerníckové seriály.³

¹ PTÁČEK, Luboš. *Panorama českého filmu*. Rubico, Olomouc 2000

² PTÁČEK, Luboš. *Panorama českého filmu*. Rubico, Olomouc 2000

K mimořádně úspěšným představitelům a tvůrcům českých filmových pohádek v tomto období patří jednoznačně režisér Zdeněk Troška. Princezna ze mlejna (1994), Z pekla štěstí (1999) a další návazné díly některých z nich, patří rovněž do dramaturgie každoročně se opakujících nejen vánočních, ale celoročně zařazovaných programů českých televizních stanic do prime-time.⁴

Pokud tento stručný úvod věnovaný české filmové pohádce zakončíme její prezentací a tvorbou v rámci let 21. století, pak nelze neuvést režiséra Jiřího Stracha a jeho pohádku Anděl Páně, natočenou v roce 2006, a o 10 let později natočené jeho volné pokračování pod názvem Anděl Páně 2. Oba dva díly si svou poetickou laskavostí a humorem brzy získaly oblibu jak u dětského, tak dospělého diváka a svou sledovaností se rozhodně řadí mezi nejúspěšnější pohádky všech dob.

Pro dětskou tvorbu a filmovou českou pohádku zvláště, bylo během posledních uplynulých let, vymezován velký prostor. Tomuto posunu přispěl právě veliký zájem diváků všech generací. Tvůrci našli v dětské tvorbě vysoký divácký potenciál, což v konečném důsledku například v České televizi vyústilo v založení samostatného dětského kanálu ČT :D (Děčko).

Rozvoj dětské tvorby a české filmové pohádky zvláště, je i z tak stručného výčtu výše uvedených děl patrný. Označení české filmové pohádky za nedílnou a stěžejní součást televizního rituálu posledních deseti let, je proto dle mého názoru zcela příznačné, zvláště pak s odkazem na rituál vánoční. Oblíbenost pohádek v tomto období obecně, nabyla takové míry, že konkrétně česká filmová pohádka štědrovečerní, se stala každoročně velikou prioritou u většiny diváků všech generací. Česká televize pro tuto výjimečnou příležitost pak připravuje již po několik let pohádku zcela novou, premiérovou.

Sledování české filmové pohádky se stalo v České republice vánočním štědrovečerním rituálem a zařadilo se, dle mého názoru rovnocenně, k stále ještě v mnoha rodinách uctívaným a dodržovaným vánočním rituálům dob minulých. Stejně tak je tomu i v mé vlastní rodině. Pohádky mne provází od útlého dětství, od prvotního vyprávění a každodenního předčítání před spaním, přes jejich audio-poslech, sledování v TV, až po jejich vlastní četbu. Domnívám se, že vzestup zájmu o tento žánr poroste i dále, a to jak z pohledu diváků (nejen dětských), tak z pohledu filmařů a tvůrců pořadů pro děti a mládež. I tento fakt tak patří k jedněm z důvodů, proč jsem si novodobý fenomén české filmové pohádky vybrala jako téma své bakalářské práce.

Pokud si na závěr tohoto úvodu položím otázku, co bylo mým studijním cílem

³ NOVÁK, Radomil. *Česká filmová pohádka na počátku nového milénia aneb "Anděl" versus "čert". SLOVO O SLOVE Zborník Katedry komunikačnej a literárnej výchovy Pedagogickej fakulty Prešovskej university, Ročník 13. Prešov: Katedra komunikačnej a literárnej výchovy Pedagogickej fakulty Prešovskej university, 2007, 342 s. ISBN 978-80-8068-646-8*

⁴ SABOL, Ondřej. *Žánrová analýza pohádek Zdeňka Trošky. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta, katedra divadelních a filmových studií, 2026, 129 s. Vedoucí diplomové práce Mgr. Luboš Ptáček, PhD. https://theses.cz/id/a1a1mv/Sabol_DP_Tro_ka_pohdky.pdf*

a jakých jsem chtěla v této bakalářské práci dosáhnout výsledků, pak je to jednoznačně předložení a ověření nejen faktických údajů a statistik týkajících se úspěšnosti (popř. sledovanosti) české filmové pohádky, jako součásti televizního rituálu za posledních 10 let, ale také doložení polemik, diskuzí a názorů na téma nutnosti zachování a pokračování vánočního rituálu spojeného s tradiční českou filmovou pohádkou.

Nalezení odpovědí na filozofickou otázku „Co by se stalo, kdyby pohádky z vysílání televizních stanic zmizely?“, pak bylo díky mnou osloveným osobnostem příjemným a věřím, že i zajímavým zakončením mé dlouhodobé bakalářské práce.

Metodika:

Tématem mé bakalářské práce je česká filmová pohádka. Pohádka jako součást tradičního, každoročně opakovaného vánočního rituálu, pohádka jako důležitý a neodmyslitelný prvek našeho života.

Téma pohádky jako takové, je však nesmírně široké, a proto i pro mne bylo zásadní určit si směr a cíl své práce, kterého jsem chtěla při svém bádání a sledování dosáhnout. Ve své práci jsem se zabírala zejména zmiňovaným obdobím Vánoc a rituálů s nimi spojených, neboť v tuto dobu se objevuje v televizním vysílání všech stanic nejvíce pohádek za celý rok. Toto období je s pohádkami úzce a dlouhodobě spjaté.

Určujícím momentem pro výběr konkrétního tématu mé práce pro mne bylo zpracování analýzy vánočního programu České televize, zadaného v rámci jednoho ze studijních předmětů na katedře produkce FAMU. Začala jsem se tímto tématem zabývat mnohem šířeji a podrobněji. Sledovala jsem velmi pozorně kompletní vysílací schémata jednotlivých televizních stanic v době vánočních svátků minulých let a postupně jsem nacházela v jejich koncepcích a programových strategiích mnoho zajímavých aspektů a myšlenek pro svou práci. Pohádka jako vánoční rituál je zásadní a diskutované téma v mnoha filmových, marketingových či mediálně cílených oborech, a proto mne nakonec oslovilo natolik, že jsem si jej zvolila pro svou bakalářskou práci a zabývala se zejména obsahem předních televizních programů pozemního vysílání s největším dosahem u českých diváků.

Jsem si plně vědoma toho, jak obsáhlé toto zadání je a do jaké šíře může být podrobně rozpracováno. Proto jsem se vzhledem k obsáhlosti daného tématu zaměřila pouze na české filmové pohádky vzniklé v posledních 10 letech, a to v období let 2009–2018.

Základní pojmy (pohádka, rituál) či charakteristiky vybraných podtémat jsou v práci zmíněny a popsány v jejich základních rovinách, neboť téma pohádky, rituálu či tradice je jak z hlediska etnografického, tak literárního či filmového nesmírně široké a obsáhlé. Přesto jsou tyto dílčí textové části do mé práce zařazeny jako potřebné pro její celkové doplnění a propojení stěžejních a cílových témat, které jsem si zvolila.

Ve své práci jsem se zaměřila také na cílenou a průběžně vedenou „diskuzi“ či lépe řečeno dialog o daných otázkách a problémech s konkrétními, velmi erudovanými a ve svých oborech velmi uznávanými lidmi, kteří mi poskytli

pro mou práci nejen cenné materiály a údaje statistické, ale především mi dali odpovědi na mé otázky či úvahy o daných problémech a jimi každoročně řešených úkolech, týkajících se právě daného tématu, jakým pro ně pohádka, jako nedílná součást vánočního rituálu, je. Tyto osobní rozhovory byly vedeny během měsíce června 2019 a soupis základních položených otázek rozhovorů na téma *Česká filmová pohádka jako součást TV rituálu za posledních 10 let* je uveden formou Přílohy č. 1, v závěru této práce.

Mnou oslovené osobnosti byly:

Renata Týmová

Vedoucí útvaru výzkumu a analýz – Česká televize

Alena Převrátilová

Asistentka útvaru výzkumu a analýz – Česká televize

Barbara Johnsonová

Kreativní producentka pro dětskou a vzdělávací tvorbu – Česká televize

Jiří Chalupa

Dramaturg a scénárista České televize (v minulosti Československé televize)

V rámci mé bakalářské práce jsem rovněž připravila a zadala osloveným respondentům prostřednictvím sociálních sítí stručný anonymní dotazník složený ze sedmi otázek, cíleně zaměřených na téma Vánoce a vánoční sledování televize, především pak pohádek.

Výsledné grafy a celkové zadání dotazníku je uvedeno formou Přílohy č. 2, v závěru této práce.

Použitá literatura

Pro svou práci jsem čerpala informace a podněty z mnoha literárních děl, a to jak odborných (bakalářské a diplomové práce, vědecké články, odborné publikace) tak zábavně naučných, týkajících se především Vánoc a jejich tradic z hlediska etnografického (např. ZÍBRT, Čeněk. Veselé chvíle v životě lidu českého; PEJML, Karel. Český lid ve svých názorech, obyčejích a pověrách; KOURA, Petr. Sto let českých Vánoc; VONDRUŠKOVÁ, Alena. České zvyky a obyčeje; VONDRUŠKA, Vlastimil. Církevní rok a lidové obyčeje) a další.

2 POHÁDKA

2.1 Definice pohádky

Přesné a určující stanovení definice pohádky, jako literárního žánru, není dle mého názoru konečné ani v dnešní době. Pohádka - vyprávěnka, báchorka, povídačka, rozprávka, či jak byla ještě jinak nazývána, se zprvu v různých krajích předávala pouze ústní formou, a to mezi dospělými. Pohádky či strašidelné historky vyprávěli krajánci putující za prací z místa na místo, ženy při společném draní peří či přástkách, hospodáři a čeledíni při oblíbených „černých hodinkách“ o zimních večerech. Pohádky se tak stávaly jedním z nepřímých „nástrojů“ k překonávání chudoby, bídy a těžkého života. Předávaly se z generace na generaci a stávaly se pevnou součástí rodinného života. V pohádkách bylo poučení, varování, naděje, smutek, dobro i zlo. Pohádka sloužila k pobavení, k ukrácení chvíle i k výchově dětí.⁵

Děti byly tehdy ještě pouhými „přisedícími“ takových vyprávěcích příležitostí a teprve až mnohem později se staly těmi, pro které byla pohádka cíleně určena. Čím pohádka pro naše předky byla, čím je pro nás a jaká je její podstata vyjádřil velmi přesně Karel Čapek, a to nejen následujícími slovy ve své knize *Marsyas čili na okraj literatury*, v kapitole *K teorii pohádky*:

„Pohádka je povídání. Pravá lidová pohádka nevzniká tím, že ji národopisný sběratel zaznamená, nýbrž tím, že ji babička povídá dětem, člen kmene Yoruba členům kmene Yoruba nebo profesionální pohádkář auditoriu v arabské kavárně. Skutečná pohádka, pohádka ve své pravé funkci, je povídání v kruhu posluchačů. Rodí se z potřeby vypravovat a z potřeby naslouchat.“⁶

Pohádky mají svá ustálená pravidla, postupy a struktury (dobro vítězí nad zlem, chytrost nad hloupostí, slabší poráží silnějšího, záporné postavy bývají potrestány a kladné postavy odměněny...). Často se v nich setkáváme s přítomností nadpřirozených postav, personifikovaných zvířat, či se zásahem vyšších mocí a kouzel. Pohádkový příběh má většinou šťastný konec, dobro vítězí nad zlem. Existují ale také pohádky, které šťastný konec nemají, nebo jen částečně a objevují se v nich nezřídka prvky morbidní a drastické (např. pohádky Hanse Christiana Andersena).

Dalším typickým rysem pohádek je jejich nepřesně určená časovost, jako např.: v dávných dobách..., žil byl jeden král..., kdysi dávno..., atp. Stejně je to i s místním určením - za sedmero řekami..., v daleké předaleké zemi..., v jednom temném lese... U mnohých pohádek není znám jejich původ vzniku (pohádka lidová), existuje ale také spousta autorských (umělých) pohádek, které jsou již častěji zasazeny do konkrétní doby a času, objevují se v nich reálné postavy, jako např. prodavačka zápalek, pošťák, kominík...

⁵ ZÍBRT, Čeněk. *Veselé chvíle v životě lidu českého, vydání druhé*. Praha: Vyšehrad, spol. s r.o., 2006, 640 s.

⁶ ČAPEK, Karel. *Marsyas čili na okraj literatury. K teorii pohádky*. Aventinum, 1931. <https://web2.mlp.cz/koweb/00/04/34/55/20/marsyas.pdf>

„Ve folkloru jsou s oblibou parodovány pohádky, strašidelné historky a líčení hrdinského děje, čehož se dosahuje posunutím děje, výměnou rolí jednajících osob, posunem stylové roviny jazyka.“⁷

Jedním z těch, kdo se podrobně věnoval folklóru a analýze pohádek (ruské lidové pohádky) byl lingvista Vladimír Jakovlevič Propp. Jeho kniha *Morfologie pohádky* pojednává o skladbě, prvcích a dějinných a kulturních kořenech lidových pohádek. Velmi podrobně zde třídí různé větve pohádkového žánru a identifikuje neměnné funkce postav a jejich základní charakteristiky. Jeho studie je poplatná pro rozbor, strukturu i formu našich lidových pohádek, a proto zde uvádím některá jeho základní třídění a postupy.

Základní rozdělení pohádek

Kouzelné (fantastické) pohádky jsou nejstarší a nejpočetnější. Jejich základní osnova je založena na vítězství dobra nad zlem, slabšího nad silnějším atp. Vystupují v nich nadpřirozené bytosti (čarodějnice, kouzelník, víly, čerti) a věci mají rovněž kouzelnou moc (Hrnečku vař, Létaující koberec). Magickými čísly těchto pohádek jsou zpravidla 3, 7, 9, 12 (Tři bratři, Sněhurka a 7 trpaslíků, O dvanácti měsíčkách).

Zvířecí pohádky jsou takové, ve kterých zvířata jednají jako lidé a mají jejich lidské vlastnosti. Tyto pohádky jsou blízké a příbuzné bajce (O neposlušných kůzlátkách, O kohoutkovi a slepičce, O třech prasátkách).

Legendární pohádky jsou založeny na biblických postavách (Bůh, sv. Petr, Kristus, Marie). Např. pohádka Jak chodil Kristus pán se svatým Petrem po světě). Tyto postavy jsou v příběhu často zobrazovány jako postavy pozemské, často naivní povahy.

Novelistické (realistické) pohádky jsou nejmladší a jejich hrdinou jsou prostí lidé. Chytrost v nich vítězí nad hloupostí, jsou napínavé, mají rychlý spád a často nečekaný závěr. Nositelem děje je prostý člověk. (Jan Werich: Fimfárum – Lakomá Barka, Božena Němcová – Chytrá horákyně).

K tomuto „Proppovu základnímu třídění pohádek“ přibýly ještě tzv. umělé pohádky. Ty mají svou vlastní fantazii a záleží na autorově interpretaci a stylu, jak daný příběh zpracuje. K nejznámějším tvůrcům těchto umělých pohádek se řadí francouzský spisovatel a vydavatel pohádek Charles Perrault (Povídky matky Husy, 1697) či dánský spisovatel Hans Christian Andersen (Princezna na hrášku, Ošklivé káčátko, Císařovy nové šaty, Malá mořská víla). Ve 20. století se pak francouzský spisovatel, filozof a humanista Antoine Marie Roger de Saint-Exupéry, proslavil v tomto žánru především jako autor celosvětově známého pohádkového příběhu Malý princ (1943). K českým nejznámějším autorům umělých pohádek patří např. Karel Čapek (Devatero pohádek – Poštácká pohádka, Vodnická pohádka, Jan Werich (Fimfárum – Až opadá listí z dubu, Franta Nebojsa).

⁷ BROUČEK, Stanislav; JEŘÁBEK, Richard. *Lidová kultura. Národopisná encyklopedie Čech, Moravy a Slezska, 3. svazek. Věcná část: O-Ž. Praha: Mladá fronta, 2007, 664 s. z celkového počtu 1586 s.*

Co se týče formy, Vladimír Jakovlevič Propp zařadil do své „vzorové pohádkové formy“ celkem 31 bodů (dílčích vyprávěcích částí), přičemž pevně trvá na jejich uvedeném pořadí, nikoli však již na obsažení jejich plného počtu v daném díle.

FUNKCE JEDNAJÍCÍCH OSOB (v závorce uvedeno pojmenování)

- I. Jeden ze členů rodiny opouští domov (odloučení)
- II. Hrdinovi je něco zakázáno (zákaz)
- III. Zákaz je porušen (porušení)
- IV. Škůdce se snaží vyzvídat (vyzvídání)
- V. Škůdce dostává informace o své oběti (vyzvídání)
- VI. Škůdce se snaží oklamat svou oběť, aby se zmocnil jí nebo jejího majetku (úskok)
- VII. Oběť podlehne úskoku a tím bezděčně pomáhá nepříteli (pomahačství)
- VIII. Škůdce působí jednomu ze členů škodu nebo újmu (škůdcovství)
- IX. Neštěstí nebo nedostatek jsou sděleny. K hrdinovi se obrací někdo s prosbou nebo rozkazem. Je odeslán nebo propuštěn (prostřednictví, spojovací moment)
- X. Hledač se rozhodne k protiakci nebo s ní vysloví souhlas (začínající protiakce)
- XI. Hrdina opouští domov (odchod)
- XII. Hrdina je podroben zkoušce, vyptávání, je napaden apod., čímž se připravuje na získávání kouzelného prostředku nebo pomocníka (první funkce dárce)
- XIII. Hrdina reaguje na činy budoucího dárce (reakce hrdiny)
- XIV. Hrdina dostává k dispozici kouzelný prostředek (vybavení, získání kouzelného prostředku)
- XV. Hrdina je přenesen, dovezen nebo přiveden k místu, kde se nalézá předmět hledání (prostorové přemístění mezi dvěma říšemi, vykonání cesty)
- XVI. Hrdina a škůdce vstupují do bezprostředního boje (boj)
- XVII. Hrdina je označen (označení)
- XVIII. Škůdce je poražen (vítězství)
- XIX. Počáteční neštěstí nebo nedostatek jsou zlikvidovány (likvidace neštěstí nebo nedostatku)
- XX. Hrdina se vrací (návrat)
- XXI. Hrdina je pronásledován (pronásledování)
- XXII. Hrdina je zachráněn před pronásledováním (záchrana)
- XXIII. Nepoznaný hrdina se dostává domů nebo do jiné země (nepoznaný příchod)
- XXIV. Nepravý hrdina si klade neoprávněné nároky (neoprávněné nároky)
- XXV. Hrdinovi je uložen těžký úkol (těžký úkol)
- XXVI. Úkol je splněn (splnění)
- XXVII. Hrdina je poznán (poznání)
- XXVIII. Nepravý hrdina nebo škůdce je odbalen (odhalení)
- XXIX. Hrdina dostává nové vzezření (transfigurace)
- XXX. Škůdce je potrestán (trest)

XXXI. Hrdina se žení a nastupuje na carský trůn (svatba)⁸

Přestože byla pohádka charakteristickým útvarem ústní slovesnosti, bylo ji mnohem těžší, na rozdíl od lidové písničky písemně zaznamenat. Jak uvádí ve své bakalářské práci nazvané *Folklórní pohádka v literatuře a filmu*, Adéla Marušíaková, bylo obecně rozšířeno, že přepis lidových pohádek vynikne lépe prostřednictvím básní, což je doloženo např. baladou Karla Jaromíra Erbena „Poklad“ (1838).

„Ve třicátých letech 19. století se spisovatelé domnívali, že poetická náplň lidové pohádky se lépe vyjadřuje veršem než prózou.“⁹

Zájem o lidovou pohádku, jako literární útvar, stále rostl a postupně se s dalšími lidovými žánry stávala předmětem sběratelské a vědecké činnosti.

„Průkopníky mezi sběrateli s odborným zájmem o pohádkové látky byli bratři Jacob a Wilhelm Grimmovi, představitelé německého romantismu. Jejich sbírka *Kinder – und Hausmärchen (Pohádky pro děti a domov)*, vyšla poprvé v letech 1812 – 1815.“¹⁰

První sbírku českých pohádek, nazvanou *Národní české pohádky a pověsti* vydal Jakub Malý v roce 1838. Mezi první sběratele lidových pohádek patří Karel Jaromír Erben a Božena Němcová, která na rozdíl od ostatních nezaznamenávala pohádku doslovně, ale přepisovala daný příběh s vlastní invencí a úpravami. Karel Jaromír Erben pohádky rovněž upravoval, jejich podstatu lidového vyprávění však vždy ponechával neměnnou.

2.2 Vliv a přínos pohádek pro děti (po psychologické stránce)

Pohádky tvoří neodmyslitelnou součást dětského vývoje a růstu. Pohádka je již od útlého věku využívána jako zklidňující prostředek před spaním, kdy dítě většinou věnuje absolutní pozornost vyprávění a je tak odděleno od všech ostatních vjemů a ruchů běžného života. Funguje také jako výborný spojovací, komunikační a výchovný prostředek mezi rodičem a dítětem (posluchačem a vypravěčem) a může tak prohlubovat jejich vzájemný vztah. Vyprávění

⁸ PROPP, Vladimír Jakovlevič. *Morfologie pohádky a jiné studie*. Translated by Miroslav Červenka - Marcela Pittermannová - Hana Šmahelová. Jinočany: H & H, 1999. 362 s.

⁹ MARUŠIAKOVÁ, Adéla. *Folklórní pohádka v literatuře a filmu*. Liberec: Technická univerzita Liberec. Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická, 2007, 38 s. Vedoucí bakalářské práce doc. PhDr. Hana Šmahelová, CSc. <https://dspace.tul.cz/handle/15240/21481>

¹⁰ ŠESTÁKOVÁ, Adéla. *Kouzelná pohádka a její proměny v dílech 17. – 19. století*. Praha: Universita Karlova, Filozofická fakulta, centrum komparatistiky, 2011, 57 s. Vedoucí bakalářské práce doc. PhDr. Ludmila Sochorová, CSc. https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/50095/BPTX_2010_2__0_200859_0_111791.pdf?sequence=1&isAllowed=y

pohádek před spaním je velmi důležitou částí dne, ať už kvůli rozvíjení fantazie dítěte nebo potřebné a soustředěné relaxaci.

V pozdějším věku si může dítě pohádky číst již samo a rozvíjet tak vlastní schopnost vnímání textu a pozornosti. Pohádky jsou většinou psány jednoduchým jazykem bez jakýchkoliv odborných frází, složitých vyjadřovacích výrazů apod., takže jsou snadným čtivem, což je také jeden z důvodů, proč jsou pohádky určeny pro děti. Právě jejich logickou výstavbou, stereotypností a častým opakováním motivů, mohou pohádky začínajícího čtenáře připravovat na vnímání děl složitějších.¹¹

Pohádky jsou také často využívány jako součást psychoterapie, kdy se dítě vcítí do postavy s podobným problémem a následně může analyzovat společné znaky problému. Klasické pohádky odpovídají na některé základní psychické potřeby dětí, jako jsou například vztah k rodičům, sourozencům, na potřebu lásky, důvěry ve svět, na potřeby poznávání mezilidských vztahů, potřebu zvládnutí strachu a především na potřebu rozvíjet pocit životního smyslu.

Pohádka především rozvíjí představivost, kterou děti potřebují, aby se vyrovnaly s problémy, jež před ně život v budoucnosti postaví. Způsoby jejich vyřešení jsou dětem tlumočeny ve srozumitelných konkrétních obrazech a jasných symbolech. Neomezují se přitom jen na jeden způsob řešení, ale dávají prostor dětské tvořivosti. Hrdinové ukazují, jak čelit strachu, jak zvládnout nebezpečí pomocí lsti, intuice a někdy i štěstí. Dalším neméně důležitým jevem, který je v pohádkách obsažen, je naděje. Lidská naděje, že bude líp. Pohádky nás dokáží odpoutat od reality natolik, že začneme znovu věřit, že nás čeká lepší osud, lepší konec. Pohádky odpradáвна „fungují“ na principu vžívání se do role daných postav, prožívání a učení se z jejich chyb i úspěchů.¹²¹³

Velmi významnou funkcí je také poučení, které z většiny pohádek vyplývá. Dítě má tak možnost rozvíjet schopnost rozeznávat nové životní situace a poznávat schopnost rozlišovat špatná či dobrá rozhodnutí či rozeznat klam od pravdy. Vzhledem k určité nadpřirozenosti představované v pohádkách má dítě možnost rozpoznat realitu, ale stále si uchovat jistou dávku fantazie důležitou pro rozvoj kreativity a tvůrčího myšlení.

Pohádky probouzejí v dětech zvědavost a napomáhají rozvoji jejich inteligence. Švýcarská psychologička Marie-Louise von Franz (představitelka analytické psychologie Carla Gustava Junga), zpracovala velmi podrobné analytické

¹¹ PROPP, Vladimír Jakovlevič. *Morfologie pohádky a jiné studie*. Translated by Miroslav Červenka - Marcela Pittermannová - Hana Šmahelová. Jinočany: H & H, 1999. 362 s.

<https://docplayer.cz/6343692-O-o-o-morfologie-pohad.html>

¹² ČERNOUŠEK, Michal. *Děti a svět pohádek*. 1. vyd. Praha: Albatros, 1991. ISBN 80-00-00060-1.

¹³ KOLLMANNOVÁ, Zdeňka. *Vliv pohádky na vývoj dítěte*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta, 20110, 43 s. Vedoucí bakalářské práce Mgr. Michaela Pužnerová, Ph.D.
<https://theses.cz/id/ff1ipa/84944-998377526.pdf>

pohádkové rozbory, ve kterých přistupuje k pohádkovým příběhům jako k základním problémům v lidském životě. Převádí je do jakéhosi nového psychologického jazyka, jehož prostřednictvím pak odkrývá ty nejniternější pocity a emoce. Ve své knize nazvané *Psychologický výklad pohádek*, nahlíží na pohádky jako na alegorie složitých psychických procesů. Jejich podrobná analýza otvírá taková témata, která se více či méně týkají každého člověka a v konečném důsledku poučení z pohádek může pomoci nejen dětem, ale i dospělým k uvědomění si vlastních cílů a životních priorit. Mohou být také tímto prostřednictvím objeveny nástroje, které člověku usnadní řešení problémů v reálném světě. ¹⁴

Podle mého názoru by mělo být s pohádkami a jejich interpretací, ať už knižní či filmovou nakládáno tak, aby zaujalo a zároveň i v mnoha směrech obohatilo jak nejmenší diváky, tak dospělé, neboť děti sice poučit a obeznámit s určitým chováním prostřednictvím pohádek můžeme, ale právě dospělí mohou v „nevinných“ pohádkách spatřovat některé vlastní vzpomínky či zážitky. Mohou v nich najít i odpovědi na chyby, které udělali ve svém životě, neboť v pohádkách se vždy objeví jakýsi prototyp „potrestaného a napraveného“. Tak si mohou nejen děti, ale i dospělí odnést z pohádek jak důležité poučení, tak například i své nové životní poslání.

„Úspěch pohádky v každé době spočívá podle mě v tom, jestli splňuje základní atributy. V první řadě pohádkovost, v druhé řadě vnitřní pravdivost. I když je pohádka úplně fantazijní, musí být v jejich postavách pravda. Pohádkové postavy musejí jednat tak, jak je to možné vnitřně a měly by mít humor. Ten zaručí úspěch u pohádek vždycky.“ ¹⁵

Podstatnou součástí pohádek je také jejich interpretace. Zásadním rozdílem je, zda je pohádka dítěti čtena, nebo zda je vlastními slovy a s osobní erudicí každého z „vypravěčů“ vyprávěna. Napětí a atmosféra, která je při čtení či vyprávění navozena, je u různých lidí tak individuální a odlišná, že dle Marie Louise von Franz může být právě rozdílný výklad stejné pohádky využit i pro terapeutické či diagnostické účely. ¹⁶

Pohádky získaly postupem času také jakousi funkci jejich posluchače stmelovat a předávat jim lidskou moudrost z generace na generaci. Podstatnou úlohou pohádky je sdělovat pravdu. Její vyslovení prostřednictvím příběhů cizích postav, se kterými je snadné se ztotožnit a přítomnost nadpřirozena k tomu, může

¹⁴ Marie-Louise von Franz. *Psychologický výklad pohádek*. Praha: Nakladatelství Portál, 1998 - Knihovna digitálních dokumentů.
<https://docplayer.cz/1520911-Psychologicky-vyklad-pohadek-marie-louise-von-franz.htm>

¹⁵ CHALUPA, Jiří. *Dramaturg a scénárista České televize (v minulosti Československé televize) Audio rozhovor, Praha, červen 2019, zdroj: vlastní zpracování)*

¹⁶ Marie-Louise von Franz. *Psychologický výklad pohádek*. Praha: Nakladatelství Portál, 1998 - Knihovna digitálních dokumentů.
<https://docplayer.cz/1520911-Psychologicky-vyklad-pohadek-marie-louise-von-franz.htm>

s trochou nadsázky učinit pravdu, obsaženou uvnitř pohádkového příběhu, lépe stravitelnou a obecně přijatelnou. Nejen z tohoto důvodu právě pohádky pomáhají v složité psychologii člověka.

Uvedenými způsoby interpretací pohádek, kdy pohádka je buď čtena, nebo vyprávěna, se ve své práci nazvané *Typologie rodinných vypravěčů*, podrobně zabývala Jana Sedláčková, která došla k jednomu z dílčích zjištění: „*Shrnu-li významy čtení a vyprávění pohádek dětem předškolního věku, nacházím v nich tři obecnější tendence: a) vnímat čtení a vyprávění jako uklidnění, b) jako spolubytí (ve smyslu emocionálním) a c) jako rozvoj (ve smyslu pedagogickém).*“¹⁷

Závěrem této dílčí kapitoly je třeba říci, že vliv a přínos pohádek pro děti je z hlediska psychologického v průběhu jejich růstu a vývoje ničím nezastupitelný a ničím nenahraditelný. A to nejen z pohledu pohádky, jako vhodného a doporučovaného výchovného prostředku, ale především pohádky, jako prostředku vzájemného rodinného porozumění, souznění a laskavosti.

2.3 Česká filmová pohádka a její význam

Přesná definice filmové pohádky je dle mého názoru stejně tak obsáhlá a složitá, jako definice pohádky samotné.

„*Podobně jako v literatuře nebo v lidové slovesnosti vypráví filmová pohádka o neskutečném světě, v němž se pohybují podivné bytosti a vládnou nadpřirozené bytosti tak samozřejmě, jako by podobná skutečnost někdy a někde existovala.*

„*Možnost splnit nejskrytější přání diváka, přenést jej do světa dobrodružných snů a představ, vyhovět jeho touze po vítězství dobra nad zlem, dělá z filmové pohádky jeden z neoblíbenějších žánrů filmu, a to nejen filmu dětského.*“¹⁸

Filmová pohádka má v české kinematografii nezastupitelné místo. V Čechách a tehdejším Československu si vytvořila za svou dobu trvání silnou pozici a patří k neodmyslitelné části televizního a všeobecně kulturního programu. Tento žánr se prolíná napříč všemi generacemi, ačkoliv je primárně určen pro děti. Dramaturg a scénárista České televize Jiří Chalupa k tomu říká:

„*Vždy je třeba točit pohádky a nemyslím si, že by je potřebovaly jenom děti. Myslím si, že je potřebují i „dospěláci“. Pohádka má tři zásahy. Ten základní je pro děti. Dobrá pohádka je však taková, která má co říci i dospělým. Měla by zaujmout jak rodiče dětí, tak mladé lidi. A samozřejmě ti staří, dědečkové*

¹⁷ SEDLÁČKOVÁ, Jana. *Typologie rodinných vypravěčů*. *Studia paedagogica*, roč. 20, č. 3, DOI: 10.5817/S, rok 2015
<https://www.phil.muni.cz/journals/index.php/studia-paedagogica/article/view/1152>

¹⁸ BERNARD, J. & FRÝDLOVÁ, P. *Malý labyrint filmu*. Praha: Albatros, nakladatelství pro děti a mládež, 1988, 507 s.

i babičky, ti už se bez pohádek neobejdou vůbec. To jsou diváci starých pohádek absolutně."¹⁹

Historie filmové pohádky sahá do dob počátku 20. století a od té doby se její podoba několikrát změnila. Pravděpodobnost, že se její forma a zpracování bude měnit i nadále, je jistá. Její podstata však zůstává i nadále stejná.

První českou filmovou pohádku (Červená Karkulka) natočil v roce 1920 režisér Svatopluk Innemann. V době předválečné a mezi válkami se filmové pohádky téměř netočily. K pozvolnému rozvoji docházelo až po zestátnění kinematografie, počátkem padesátých let minulého století, kdy se poprvé začalo cílit větší měrou na dětského diváka. Pohádka Císařův pekař, pekařův císař z roku 1951 Jana Wericha a Jiřího Brdečky však působila stále více jako film pro dospělé, než pro děti.

Tvorba filmových pohádek a dětských televizních pořadů se stala velmi podstatnou a oblíbenou disciplínou filmařů teprve v posledních desetiletích. Nejen, že v této žánrové formě mohou propojit své umění s částečně edukativní a poučnou pointou, a předat tak důležitou informaci dětem, ale také natočení dobré a kvalitní pohádky je pro mnohé z nich velkou profesní výzvou, neboť realizace tohoto žánru bývá velmi náročná, a to v mnoha směrech.

„Filmová pohádka není zdaleka ustrnulým žánrem, stále si hledá nové přístupy, i když základním úskalím zůstává těžko překonatelný rozpor mezi fantazií slovního pojetí pohádky a její konkretizací filmovým obrazem."²⁰

Co se filmového žánru týče, pak jeho přesné určení právě ve filmové pohádce, nemusí být vždy jednoznačné, jak dokládá ve své práci nazvané *Žánrová analýza pohádek Zdeňka Trošky*, Ondřej Sabol, na příkladu jedné z vybraných pohádek tohoto režiséra:

„Hraný film se zpravidla skládá z několika narativních vrstev, přičemž se každá z nich může vyznačovat jiným žánrem. Princeznu ze mlejna sice úvodní titulková sekvence označuje jako „českou filmovou pohádku“, ale veškeré dialogy a činy spjaté s vodníkem a čertem spadají do žánru komedie a rozhovory Elišky s Jindřichem zase využívají konvence romantického filmu."²¹

Stejně zjištění o míšení a nejednotnosti žánrů v české filmové pohádce dokládá ve své práci *Hodnoty ve filmových pohádkách* Mojmir Sedláček na podobném příkladu:

„Dvojice vybraných pohádek - Princezna ze mlejna a Anděl Páně, narušují v mnoha ohledech tradiční prvky filmových pohádek a do jisté míry se snaží

¹⁹ CHALUPA, Jiří. *Dramaturg a scénárista České televize (v minulosti Československé televize)*. Audio rozhovor, Praha, červen 2019, zdroj: vlastní zpracování

²⁰ BERNARD, J. & FRÝDLOVÁ, P. *Malý labyrint filmu*. Praha: Albatros, nakladatelství pro děti a mládež, 1988, 507 s.

²¹ SABOL, Ondřej. *Žánrová analýza pohádek Zdeňka Trošky*. Olomouc: Universita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta, katedra divadelních a filmových studií, 2026, 129 s. Vedoucí diplomové práce Mgr. Luboš Ptáček, PhD. https://theses.cz/id/a1a1mv/Sabol_DP_Tro_ka_pohdky.pdf

*působit jako směs více žánrů, pravděpodobně za účelem zvýšení divácké atraktivity.*²²

V poslední době se upouští od natáčení pohádek původních a tvůrci se snaží přicházet s novými originálními příběhy, nápady a scénáři. Přestože existuje mnoho adaptací Červených Karkulek, Perníkových chaloupek, atd., autoři se nadále snaží modernizovat a posouvat dějové linie dál. Samozřejmě tematicky se neliší nijak zásadně. Vždy se setkáváme s bojem dobra a zla, či vítězstvím lásky a pravdy nad lží a zradou. Tvůrci filmových pohádek se však snaží nevycházet novodobě z původních „tisíckrát převyprávěných“ příběhů. Dnešní filmové pohádky se spíše přiklánějí k autorské tvorbě než k tradiční klasické pohádce.

Ne vždy se však autorská tvorba setkává s úspěchem. I když se tvůrci snaží přicházet s novými nápady, stále musí brát v potaz vkus a požadavky tradičního konzervativního diváka a jeho zažité stereotypy. Divák rád ocení každé nové dílo, to však nesmí být příliš odvážné a inovativní, jinak se „zalekne“ a novou tvorbu, byť kvalitní, okamžitě zavrhne.

Jako příklad takové „méně povedené“ filmové pohádky, lze uvést pohádku Slíbená princezna (2016), režiséra Ivana Pokorného, která byla natočena na základě literární předlohy klasické české pohádky Karla Jaromíra Erbena, Zlatovláska. Česká televize uvedla tuto premiérovou pohádku na ČT1 v hlavním vysílacím čase (od 19.00), na První svátek vánoční, tedy 25. 12. 2016. Této „pohádce-nepohádce“, se dostalo následně mnoho kritických ohlasů, a to jak ze strany diváků, tak filmových odborníků. Reakce Renaty Týmové a Barbary Johnson na takové kritiky jsou následující:

*„Z peplemetru víme každou vteřinu, kdo od televizní obrazovky odchází. Jsou pořady, jako např. Slíbená princezna, kdy během 20 minut odešlo půl milionu diváků. Takže to byl problém. Víme, že Slíbená princezna byla experiment. Lidé jsou strašně tradiční, nemění často názory i v jiných věcech. Chtějí klasickou pohádku. Nechtějí, aby se cokoli měnilo. U Slíbené princezny to bylo vše úplně opačně. Ano, diváka jsme touto pohádkou zklamali v jeho klasickém očekávání.*²³

*„Pohádka Slíbená princezna byl problém experimentu s žánrem, kdy diváci jsou zklamaní. Divák sedá k obrazovce s určitým očekáváním. Usedá k obrazovce a očekává určitou míru humoru, etiky, určitý typ příběhu... Experimenty v rámci pohádky se musí dělat s velkým rozmyslem, vkusem a vědomím, co děláte. Přijít s novým nápadem, ano, ale v rámci toho žánru.*²⁴

²² SEDLÁČEK, Mojmir. *Hodnoty ve filmových pohádkách*. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, katedra psychologie, 2015, 82 s. Vedoucí diplomové práce doc. PhDr. Ilona Gillnerová, CSc.
<https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/70737>

²³ TÝMOVÁ, Renata. *Vedoucí útvaru výzkumu a analýz – Česká televize*. Audio rozhovor, Praha, červen 2019, zdroj: vlastní zpracování

²⁴ JOHNSON, Barbara. *Kreativní producentka pro dětskou a vzdělávací tvorbu – Česká televize*. Audio rozhovor, Praha, červen 2019, zdroj: vlastní zpracování

Divácká spokojenost s tvorbou filmových pohádek, resp. jejich sledovanost je pro televizní veřejnoprávní i soukromé stanice většinou i dobrým ukazatelem úspěšnosti. I z toho důvodu je stejně tak jako literárním předlohám pohádek, tak i zkoumání filmových pohádek, věnována velká pozornost. Tomuto tématu se věnoval ve své, již výše zmiňované diplomové práci nazvané *Hodnoty ve filmových pohádkách*, Mojmír Sedláček, jehož cílem bylo zmapovat vybrané české a československé filmové pohádky a analyzovat je z pohledu hodnot, jako psychologického fenoménu.

Na základě jejich vzájemného srovnání pak sledoval mezi jednotlivými pohádkami určité trendy či rozdíly, které by mohly vést a být užitečné například pro výběr vhodných pohádek pro děti, které nejsou pouhými konzumenty jakýchkoli pohádkových příběhů, nýbrž si vybírají ty pohádky, které se jim líbí nejvíce, a vyžadují jejich opakované čtení či sledování, což je pro televizní vysílací stanice celkem zásadní.

„Psychologické působení filmu na diváka - kompozice obrazu, délka záběru, požití hudby a zvuků obecně, stříhová skladba – na všechny tyto prostředky filmu lze nahlížet i z hlediska toho, jak v divákovi umocňují dojem ze zobrazených scén.“²⁵

Audiovizuální pohádky, ať už animované, hrané, krátkometrážní, či celovečerní, jsou velmi důležité i pro děti, které ještě nejsou schopny komunikovat v určitém „filmovém“ jazyce. Jsou však vždy schopny rozeznávat obrazové vjemy a díky pohádkám mohou začít dříve komunikovat a vnímat situace kolem sebe. Děti mohou rovněž díky filmovým pohádkám vídat nové životní situace, které ještě nikdy nezažily, tím se rozvíjí jejich pojem o světě a dění kolem nich. Mohou se tak rychleji připravit na nové zážitky a zkušenosti, které je v životě čekají. Nemusí tedy nutně rozumět každému slovu, ale vnímají obsah pomocí obrazu.

2.4 Interpretace literární pohádkové předlohy vs. filmová adaptace

Literární pohádková předloha by se dala charakterizovat jako samostatné literární dílo, poskytující autorovi připravovaného filmu dostatečně obsáhlý a dějově bohatý příběh, na jehož základě pak může být rozpracován podrobný a zajímavý filmový scénář, nezbytný k vlastní realizaci filmové pohádky.

„Pohádka vychází plně z literární terminologie, protože filmové pohádky zpravidla vznikaly a vznikají jako adaptace literárních předloh. Došlo tedy k rozšíření pojmu „pohádka“, do něhož začali diváci, tvůrci i novináři řadit i jejich filmové adaptace.“²⁶

Je všeobecně známo, že Češi jsou velmi pohádkově založený národ. Pohádky se předávají z generace na generaci. Mají obrovský historický přesah, přestože

²⁵ SEDLÁČEK, Mojmír. *Hodnoty ve filmových pohádkách*. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, katedra psychologie, 2015, 82 s. Vedoucí diplomové práce doc. PhDr. Ilona Gillnerová, CSc.
<https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/70737>

²⁶ SABOL, Ondřej. *Žánrová analýza pohádek Zdeňka Trošky*. Olomouc: Universita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta, katedra divadelních a filmových studií, 2026, 129 s. Vedoucí diplomové práce Mgr. Luboš Ptáček, PhD.
https://theses.cz/id/a1a1mv/Sabol_DP_Tro_ka_pohdky.pdf

v nezměněné podobě se jich dnes vypráví již minimum. Téměř vždy se objeví rozdíly od původní verze, některé z pohádek získaly časem zcela nové vyústění, proměnily se v ději či jednotlivých postavách. I pohádky nejnámější, klasické, dosáhly od doby svého vzniku mnoha nových literárních verzí a úprav, lišících se mnohdy zcela zásadně od verzí původních.

Jako příklad literárních předloh klasických lidových pohádek přepracovaných v úspěšné scénáře českých filmových pohádek uvádím poznatky již z citované diplomové práce Mojmíra Sedláčka, *Hodnoty ve filmových pohádkách*, kde se v rámci svého výzkumu zaměřil na zmapování vybraných českých a československých filmových pohádek.

„Je zajímavé, že hned čtyři ze šesti zkoumaných pohádek vycházejí ze sebraných děl Boženy Němcové. Konkrétně se jedná o pohádky: Byl jednou jeden král, Tři oříšky pro Popelku, S čerty nejsou žerty a Anděl Páně. Z tohoto trendu plyne důležitost tradičních českých autorů a sběratelů pohádek i pro filmovou tvorbu. Zároveň se tak ukazuje provázanost klasické literární pohádky a filmové adaptace, neboť i zbylé dvě pohádky (Šíleně smutná princezna a Princezna ze mlejna) vycházejí z literárních originálů, přestože značně upravených.“²⁷

Využívání klasických pohádek jako literárních předloh pro filmové pohádky potvrzuje i Radomil Novák, jehož stěžejním oborem činnosti je právě česká literatura 20. století, hudba a film.

“Pohádky či filmové pohádkové příběhy vznikají v drtivé většině jako adaptace literární předlohy. V 90. letech tvůrci adaptací čerpali jak z klasických převyprávěných pohádek B. Němcové (Jak si zasloužit princeznu, 1994, režie J. Schmidt), K. J. Erbena (Nesmrtelná teta, 1993, režie J. Zelenka), J. Drdy (Z pekla štěstí, 1999, režie Z. Troška), J. Wericha (RumpíCimprCampr, 1997, režie Z. Zelenka), tak ze zdrojů světových, jako je tomu v případě adaptace Andersenovy pohádky O Janovi a jeho podivuhodném příteli (1990, režie L. Ráža) nebo starofrancouzské balady Hanuše Jelínka O třech rytířích, krásné paní a Iněné kytli (1996, režie V. Drha).“²⁸

Dalo by se tedy říci, že naše klasické lidové pohádky jsou pro filmové tvůrce jakýmsi zlatým a nevyčerpatelným fondem, skýtajícím ještě mnoho námětů a nápadů na kvalitní a zajímavé zpracování literárních předloh – scénářů velkých a úspěšných českých filmových pohádek.

²⁷ SEDLÁČEK, Mojmír. *Hodnoty ve filmových pohádkách*. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, katedra psychologie, 2015, 82 s. Vedoucí diplomové práce doc. PhDr. Ilona Gillnerová, CSc.
<https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/70737>

²⁸ NOVÁK, Radomil. *Česká filmová pohádka na počátku nového milénia aneb "Anděl" versus "čert". SLOVO O SLOVE Zborník Katedry komunikačnej a literárnej výchovy Pedagogickej fakulty Prešovskej university, Ročník 13. Prešov: Katedra komunikačnej a literárnej výchovy Pedagogickej fakulty Prešovskej university, 2007, 342 s. ISBN 978-80-8068-64688
http://www.indi.pf.unipo.sk/files/pubs/slovo_o_slove_13.pdf#page=49*

Filmová adaptace

Filmová adaptace je jednou z dílčích součástí obsáhlé literární přípravy celého filmu, která může být i v mnoha případech velmi dlouhodobou záležitostí. Probíhá za aktivní účasti scénáristy, dramaturga a v konečných fázích i režiséra. Na základě zpracované literární pohádkové předlohy bývá ve většině případů následně zpracována tzv. synopse, která velmi stručně, bez podrobného rozpracování jednotlivých scén popisuje děj příběhu a dává přibližnou představu o budoucím filmovém díle a jeho žánru.

Konečnou fází a výsledkem literární přípravy celého filmu je pak definitivní podoba literárního filmového scénáře, který obsahuje nejen úplný přehled děje a popis prostředí, ale především charakterů postav a jejich jednání podrobně rozepsané do jednotlivých dialogů. Literární filmový scénář je dále převeden do scénáře technického, rozděleného na jednotlivé filmové záběry, z nichž se skládají jednotlivé filmové obrazy. Na základě tohoto velmi podrobně propracovaného filmového dokumentu je následně vypracován výrobní plán a finanční rozpočet.²⁹

„Přepis, převedení literárního nebo dramatického díla do podoby filmu. Při adaptaci by měla být zachována myšlenka původního díla a tlumočena vhodnými filmovými prostředky.“³⁰

Lenka Jonášová se ve své diplomové práci nazvané *Literatura pro děti a mládež ve filmových adaptacích*, v kapitole *Filmové adaptace*, odkazuje na klasifikaci Radomila Nováka následovně:

Filmové adaptace je možné klasifikovat na základě charakteristiky specifických rysů děl na adaptace klasické, moderní a kombinované a na základě roviny vztahu mezi uměleckým textem a jeho filmovou podobou na selekce, amplifikace, konkretizace a aktualizace.

Adaptace (přetvoření literárního díla do filmu) má několik aspektů:

- 1) aspekt kvantitativní – míra či množství převedených motivů
- 2) aspekt kvalitativní – práce s myšlenkou, smyslem a poetikou díla
- 3) aspekt realizační – vnáší použití filmových prostředků³¹

Rozdíly mezi literárním a filmovým vyjádřením jsou dány především charakterem výrazových prostředků používaných v uvedených oblastech, tj. v literatuře a filmu. Zatímco literatura se vyjadřuje pouze prostřednictvím jazyka, film k vyjádření navíc využívá obrazu a zvuku.³²

²⁹ BERNARD, J. & FRÝDLOVÁ, P. *Malý labyrint filmu*. Praha: Albatros, nakladatelství pro děti a mládež, 1988.

³⁰ BERNARD, J. & FRÝDLOVÁ, P. *Malý labyrint filmu*. Praha: Albatros, nakladatelství pro děti a mládež, 1988.

³¹ JONÁŠOVÁ, Lenka. *Literatura pro děti a mládež ve filmových adaptacích*. Liberec: Technická univerzita Liberec. Fakulta pedagogická, 2006, 85 s. Vedoucí diplomové práce Mgr. Kateřina Váňová
<https://dspace.tul.cz/handle/15240/8974>

Lenka Jonášová se dále ve své diplomové práci zabývá rozborem a komparacemi literárních předloh a jejich filmových adaptací. Porovnává zde pět literárních děl českých autorů - původních českých pohádek, s jejich filmovými adaptacemi, a to v období plynoucích desetiletí 50. až 90. let. Tento její průzkum opět dokládá, jak úspěšné a filmově skvěle uchopitelné mohou být klasické české pohádky, které jsou i pro další generace velmi cenným kulturním dědictvím a bohatstvím orální historie.

50. léta - Pyšná princezna (1952), režie Bořivoj Zeman. Literární předlohou se stala klasická lidová pohádka Boženy Němcové Potrestaná pýcha.

60. léta - Zlaté kapradí (1963), režie Jiří Weiss. Pohádku napsal Jan Drda a zařadil ji do své knihy České pohádky (1958.).

70. léta - Tři oříšky pro Popelku, českoněmecká koprodukce (1973). Autorkou klasické pohádky O Popelce je Božena Němcová.

80. léta - Tři veteráni (1983), režie Oldřich Lipský. Pohádku napsal Jan Werich a je součástí pohádkové knihy Fimfárum (1960). Autor filmového scénáře je Zdeněk Svěrák.

90. léta - Nesmrtelná teta (1993), režie Zdeněk Zelenka. Autorem klasické lidové pohádky Rozum a štěstí je Karel Jaromír Erben.³³

Pokud bychom měli polemizovat nad otázkou, zda je lepší a zajímavější pro čtenáře a filmového diváka v jedné osobě, původní autorská kniha (literární předloha) nebo film, natočený na jejím základě, pak bychom jednoznačnou odpověď rozhodně nenašli. Dle mého názoru by byl tento „spor“ velmi individuální a subjektivní, ať už by se jednalo o názor na literární předlohu pohádkovou, či na předlohu zcela jiného žánru.

Domnívám se, že pokud bych výše danou otázku položila náhodně vybraným respondentům, většina z nich by mi pravděpodobně odpověděla, že mají rádi obojí. V některých případech by upřednostnili svou oblíbenou knihu či konkrétní příběh (pohádku), v jiných by naopak preferovali film. Je však jisté, že každý film, až na nějaké výjimky, vychází z literární předlohy, posléze scénáře a je jen na individuálním posouzení každého z nás, zda jako úspěšnější či zajímavější vyhodnotíme literární předlohu daného díla či jeho následnou filmovou adaptaci.

Jako příklad slavných a obecně známých literárních předloh k jejich mnoha následným filmovým adaptacím uvádím následující poznámku:

„K nejčastějším filmovým adaptacím patří romány L. N. Tolstého a Shakespearovy hry (např. Hamlet se dočkal více jak třiceti filmových podob).“³⁴

³² Novák, Radomil; Gejgušová, Ivana. *Adaptace literárního díla a její didaktické využití*. 1. vydání. Ostrava: Ostravská univerzita - Pedagogická fakulta, 2003.

³³ JONÁŠOVÁ, Lenka. *Literatura pro děti a mládež ve filmových adaptacích*. Liberec: Technická univerzita Liberec. Fakulta pedagogická, 2006, 85 s. Vedoucí diplomové práce Mgr. Kateřina Váňová
<https://dspace.tul.cz/handle/15240/8974>

³⁴ BERNARD, J. & FRÝDLOVÁ, P. *Malý labyrint filmu*. Praha: Albatros, nakladatelství pro děti a mládež, 1988.

V některých případech je však již slovo literární „adaptace“ nepřesné, neboť většina filmů se natolik odlišuje dějem od své původní literární předlohy, že se původnímu dílu blíží jen okrajově.

„Adaptaci je možné provádět mnoha způsoby – od téměř doslovného přepisu, kterému se říká klasická nebo doslovná adaptace, až k volné adaptaci používající z původní předlohy jen některých motivů.“³⁵

V případě očekávaných kritik na některé filmy, pohádky nevyjímaje, je proto dle mého názoru mnohdy lepe uvádět námět díla jako pouze jeho volnou adaptaci, neboť vlny kritiky se mohou dotknout i samotného literárního díla. Což však nutně neznamená, že se takové literární dílo nemůže stát populárním právě na základě negativní reklamy, přisouzené filmu, který na základě této literární předlohy vznikl. Může tomu být však i naopak. Mnohdy nás emocionální vztah k literárnímu dílu ovlivňuje natolik, že nově zpracované dílo filmové jako diváci nepřijmeme.

2.5 Filmové triky, efekty a novodobé možnosti v pohádkách

„Filmový trik je samou svou podstatou založen na podvádění lidských smyslů (rychlý sled statických obrázků jednotlivých fází pohybu vyvolává dojem plynulého pohybu) a nikdy se také nebránil využívání nejrůznějších triků.“³⁶

Náročnost nejen dětského diváka se postupem doby a postupem vývoje moderních technologií ve všech oborech, včetně toho filmového, na filmovou pohádku rychle stupňuje.

Schopnost dětí, a to již od útlého věku, ovládat mobilní telefony, počítače, hrací konzole a další z přístrojů a zařízení mnohočetných moderních technologií, vedou děti jak k pasivnímu, tak i k vysoce aktivnímu podílení se na účasti v dané hře či sledování pohádky, seriálu a filmu. Tuto „akčnost“ dnešní děti nejen u filmových pohádek již jednoznačně vyžadují. Dospělí diváci pak dle mého názoru stále ještě ve většině případů upřednostňují při volbě sledování pohádky spíše výběr pohádky starší, klasické a divácky osvědčené.

„Díky rozvoji techniky, který v devadesátých letech přinesl do domácnosti videorekordéry, v novém tisíciletí pak DVD přehrávače, je možné si oblíbenou pohádku pustit prakticky kdykoli. I přesto pohádky zůstávají součástí televizního programu v době Vánoc a zdá se, že tomu bude i nadále, jelikož řada nejen dětí, ale i dospělých má právě tuto dobu s nimi spojenou.“³⁷

³⁵ BERNARD, J. & FRÝDLOVÁ, P. *Malý labyrint filmu*. Praha: Albatros, nakladatelství pro děti a mládež, 1988, 507 s.

³⁶ BERNARD, J. & FRÝDLOVÁ, P. *Malý labyrint filmu*. Praha: Albatros, nakladatelství pro děti a mládež, 1988, 507 s.

³⁷ KOURA, Petr. *Sto let českých Vánoc: nejkrásnější svátky v roce na pozadí „velkých dějin / Petr a Pavlína Kourovi*. Vydání druhé, upravené a doplněné. Praha: Academia, 2018, 461 stran.

Nedílnou součástí pohádek je nadpřirozeno a fantazijní prvky, což se ve filmové podobě neobejde bez velkého množství triků a speciálních efektů. Pro dětského diváka se stává čím dál tím zajímavější sledovat a zaměřovat se právě na tyto speciální efekty a triky, které činí pohádku kouzelnější a „pohádkovější“.

Filmové triky, efekty a novodobé možnosti v dnešních pohádkách mají oproti dobám minulým obrovské technické možnosti. Jednou z takových je například počítačová animace, která tvůrcům filmových pohádek nabízí řadu možností animovat dříve téměř nereálné věci (mluvící zvířata, oživlé věci, rostliny apod.).

Klasické filmové triky jako jsou prolínačky, hry s perspektivou nebo zadní projekce, patří dnes již k běžně v pohádkách užívaným technikám, avšak v daleko propracovanější a profesionálnější formě. Nezapomenutelný trik v pohádce *Pyšná princezna* (1952), kdy se Alena Vránová a Vladimír Ráž řítí dolů prudkou lesní strání na kládě stromu, je tak již pro dnešní filmaře jen dávno úsměvnou podívanou, kdysi to však býval přelomový filmový zážitek. „Dnešní“ triky jsou většinou daleko složitější a technicky náročnější a jsou vytvářeny počítačově.

„Jsme ve světě filmu. Filmové scény, které vešly do dějin, nás nepřestávají ohromovat. Je to ale jen iluze pro oko. Krásné záběry jsou složeny z mnoha náročných triků a splené ze stovek různých vrstev. To, co se nám jeví jako skutečnost, je profesionálně zvládnutá postprodukční práce. Dokreslovačka nebo 3D animace. Vrstva natočená na modrém nebo zeleném pozadí. Iluze na iluzi, to je film současnosti.“³⁸

³⁸ TOMAIDE, Petr. *Filmové triky digitálního věku*. Týdeník České televize o novinkách a zajímavostech z nejrůznějších oblastí vědy, nových technologií a společenských oborů. <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10121359557-port/tema/232-filmove-triky-digitalniho-veku/>

3 RITUÁL

3.1 Rituál

Význam původního slova „ritus“ znamená v latinském překladu řád či obřad. Pod pojmem rituál je možné představit si mnoho významů a druhů rituálů. Rituál můžeme spojovat s různými ceremoniemi, obřady, může to být také obdoba jakéhosi stereotypu a opakování určitého chování.

„V literatuře panuje při definici rituálu značná nejednotnost. Vedle pojmu rituál se můžeme setkat s celou řadou dalších termínů, které se vzájemně překrývají, některými autory jsou užívány jako synonyma, jiní je rozlišují, avšak nejednotně. Obecně lze říci, že mezi synonyma či slova s podobným významem patří obřad, ceremonie a ceremoniál.“³⁹

Existuje několik způsobů, jak se dá na rituál nahlížet a není přesně doloženo, kolik typů a druhů rituálů vlastně je. Rituál může být osobní, denní, náboženský, ... Rituály náboženského typu slouží například k sjednocování a upevňování vztahů mezi zúčastněnými, či dodávají vážnost a důležitost danému ceremonálu (např. křtiny, svatby, pohřby atd.)

Petra Sobotková dále ve své práci nazvané *Místo rituálů v současné rodině*, v kapitole *Rituál a náboženství*, zmiňuje společné rysy všech náboženství, které jsou spojené s kolektivními rituály. Jsou velmi rozmanité. Za rituální činy je považována například modlitba, zpěvy, bohoslužby, půsty, patří sem i přikázaná zakázaná jídla.⁴⁰

Ráda bych se nyní zaměřila na myšlenku, že rituál není spojen pouze s duchovním a uvědomělým chováním. Je zřejmé, že si většina lidí představí pod pojmem rituál něco jiného. Někdo tančící domorodce kolem ohně, za zvuku bubnů, někdo si představí procházení nevěsty svatební uličkou a následné házení kytice. Rituál jako takový má mnoho podob a i v dnešní době vznikají stále nové a nové rituály a tradice. Většinou se jedná o skupinové rituály o více lidech, rituál si však může vytvořit i jednotlivec při pravidelném opakování určité činnosti (např. věřící člověk nejde spát, aniž by odříkal večerní modlitbu).

Jana Sedláčková ve své magisterské diplomové práci nazvané *Pohádka jako rituál v rodinách předškolních dětí*, popisuje 12 charakteristik rituálů, které jsou dle Rothenbuhlera (in Baxter & Braithwaite, 2006), platné a společné pro

³⁹ SOBOTKOVÁ, Petra. *Místo rituálů v současné rodině*. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, 2003, 142 s. Vedoucí diplomové práce PhDr. Lenka Šulová, CSc.

https://is.muni.cz/www/mordechai/7159323/Univerzita_Karlova_Praha_-_diplomka_-_Ritualy.pdf

⁴⁰ SOBOTKOVÁ, Petra. *Místo rituálů v současné rodině*. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, 2003, 142 s. Vedoucí diplomové práce PhDr. Lenka Šulová, CSc.

https://is.muni.cz/www/mordechai/7159323/Univerzita_Karlova_Praha_-_diplomka_-_Ritualy.pdf

všechny rituály bez ohledu na jejich různorodost. Každý rituál má svůj znak a každý znak má svou charakteristiku - ta je uvedena v závorce.

1. Rituál je svým způsobem představení (Je to událost vedená již prekonceptí*, podle níž se rituál děje a posléze také může hodnotit)
2. Rituál má sociální povahu (Musí se jej účastnit minimálně dva lidé. Nezáleží přitom na tom, zda jeden z nich je v roli „publika“)
3. Rituál je dobrovolný (Účastníci se mohou svobodně rozhodnout, jestli a jak se budou rituálu účastnit)
4. Rituál není čistě instrumentální (Smyslem rituálu není naplnit instrumentální či technické cíle – například díky společným rodinným večerím si mohou být členové rodiny blíže jako rodina – tyto večere však nepořádají za účelem toho, aby si byli blíže)
5. Rituál je vyjádřením sociálních vztahů (Charakterizuje vztahy mezi členy rodiny)
6. Rituál je spojen s určitými hodnotami, které zároveň vytváří, vyjadřuje a obnovuje (Rituál představuje to, co je pro rodinu hodnotné nebo vyjadřuje naději ve smyslu toho, co by jednou hodnotné mohlo být)
7. Rituál má určitou moc (Rituály sociální skutečnost nejen reflektují a hodnotí, ale také ji vytváří)
8. Rituál často plní více úloh (Tyto úlohy bývají zhuštěny dohromady)
9. Rituál je estetický (Vyznačuje se specifickou stylizací, tj. je důležité, jakým způsobem je prováděn)
10. Rituál se pravidelně opakuje (Rytmus opakování může být různý – některé rituály se opakují ročně, jiné měsíčně, týdně, denně či ve specifických okamžicích)
11. Rituál je zdůrazněním formy (Kromě samotného obsahu rituálu je důležitá také jeho forma, tedy to, že se provádí pokaždé stejným či velmi podobným způsobem)
12. Rituál klade důraz na posvátnost (Rituál odkazuje k tomu, co je hodnotné a co je posvátné, ačkoli to, co je „posvátné“ může být definováno samotnými účastníky. V případě rodinných rituálů to mohou být jejich účastníci samotní, rodinné vzpomínky, oceňované postoje, procesy nebo rodinná identita)^{41 42}

*Prekoncepte - intuitivní a zhusta nepřesné domněnky, předsudečné představy, často naivní a mylné pojetí něčeho, též miskoncepte.

Pokud se odpoutáme od duchovní podstaty rituálu, můžeme za rituál považovat, podle mého názoru, i určité opakující se chování v našem běžném životě (např. čištění zubů, srovnání bot na stejné místo pokaždé, když přijdeme domů, apod.) V tuto chvíli se však již bavíme o stereotypu, nebo návyku dělat určité věci stále stejně, ale ve chvíli, kdy dělá jedinec věc stále stejně již několik let, bude pravděpodobně velmi nepřírozené změnit toto chování a v člověku se tak navodí

⁴¹ BAXTER, L. & BRAITHWAITE D. (2006). *Family rituals*. In L. Turner, & R. West, *The family communication sourcebook* (s. 259-277). Thousand oaks: SAGE publications.

⁴²

SEDLÁČKOVÁ, Jana. *Pohádka jako rituál v rodinách předškolních dětí*. Brno: Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, 2014, 94 s. Vedoucí magisterské diplomové práce Mgr. Klára Šedová, Ph.D.
<https://theses.cz/id/38zbrp>

jakýsi vnitřní vědomý, či nevědomý neklid, který rovněž způsobí jakousi duševní nevyváženost.

Domnívám se tedy, že i tyto jisté stereotypy a návyky můžeme považovat za druh denního rituálu, který souvisí s naším vnitřním klidem a vyvážeností. Pokud se nám však jakkoli tento, kolikrát i nevědomý, rituál naruší, cítíme se nekomfortně. Člověk si ve svém životě vytváří takovýchto podvědomých rituálů mnoho a jejich existenci si často již ani neuvědomuje. Jejich nezbytnost pocítí až ve chvíli, kdy je takový osobní rituál narušen. Tyto zvyky a stereotypy si utváříme mnohdy automaticky a opakovaně.

Jedním z takových stereotypních rituálů se může stát například i pasivní sledování či spíše „nesledování“ televize, kdy právě běžící program vytváří pouze jakousi zvukovou kulisu pro naši jinou aktivitu. Televizní přijímač zapínáme často zcela automaticky, po příchodu domů a jeho pasivní sledování se tak časem stává rovněž jakýmsi druhem rituálu a pevnou součástí našeho života. Pro mnohé se tak tento uměle vytvořený stereotyp, navozující pomyslný klid či potřebné narušení pocitu samoty v místnosti, může stát rituálem příjemným.

Podobným druhem tzv. „televizního rituálu“ může být stereotyp, kdy sledujeme televizi aktivně a řídíme se televizním programem. Odevzdáme se sledování televize absolutně a necháváme si zvolenými stanicemi předkládat jeden pořad za druhým. Jediné co musíme dělat, je přepínání jednotlivých kanálů na požadovaný program. I zde se může projevat jakási rituálnost, obzvláště ve chvíli, kdy si oblíbíme pořad s pravidelným denním či týdenním vysíláním.

Televizní sledovací „maraton“ má dle Jiřího Chalupy i své rituálové specialisty:

„První norma u televizních notoriků je, že součástí jejich rituálu je jakýkoliv program. Norma druhá je rituál pro náročnější. Ti už potřebují určitý žánr. A do třetice - rituáloví specialisté potřebují mít puštěné pohádky nebo kreslené pohádky stále se opakující. Pohádka součástí rituálu je, o tom nepochybuji.“⁴³

Někteří lidé mohou například podvědomě cítit, že je pátek večer a k němu patří jejich oblíbený seriál, talk show apod. Pokud se budeme každý pátek večer ve stejný čas dívat na tento náš oblíbený pořad, jakákoliv změna programu nám bude nepříjemná a tento páteční rituál, kdy je člověk připraven relaxovat, může být narušen. Člověk se pak opět cítí nekomfortně.⁴⁴

⁴³ CHALUPA, Jiří. *Dramaturg a scénárista České televize (v minulosti Československé televize)*. Audio rozhovor, Praha, červen 2019, zdroj: vlastní zpracování

⁴⁴ DOUCHOVÁ, Jitka. *Rituály jsou stavební kameny našeho dne*. Český rozhlas, 24. 9. 2012.

<https://region.rozhlas.cz/jitka-douchova-denni-ritualy-jsou-stavebni-kameny-naseho-dne-7276892>

3.2 Vánoční rituál

Vánoční rituál má v naší zemi velkou a dlouhodobou tradici, a to v mnoha směrech. Například první zmínka o vánočním stromku zdobeném ovocem, sladkostmi a papírovými květinami, postaveném ve světnici, pochází již z roku 1570 z brémské kroniky.⁴⁵

„První stromek v Praze měl v roce 1812, herec Nosticova divadla J. K. Liebich; památné Vánoce uspořádal na zámečku na „Ztracené vartě“ v Libni.“⁴⁶

Čeněk Zíbrt, uznávaný český kulturní historik, folklorista a etnograf, zaznamenává ve svém díle *Veselé chvíle v životě lidu českého*, tento historický údaj: *„Nejstarší doložený doklad o staročeských zábavách vánočních zachován v řádu arcibiskupa Arnošta z Pardubic (1357)“.*

Vánoce pak charakterizuje jako *„Svátky blaha, pokoje radosti – veselé vánoční pohody. Dojemné svátky opředené kouzlem zkazek, obyčejů, písní, koled, pověr...“⁴⁷*

Vánoční rituály se většinou odehrávají v kruhu nejbližších a jsou v jednotlivých rodinách velmi individuální a specifické. K hlavním vánočním rituálům patří štědrovečerní večeře, strojení vánočního stromečku, zpívání koled, stavění betlémů a jesliček, a v dnešní době také rozdávání dárků. Některé rituály z rodin však postupem času mizí nebo se vytvářejí nové.

Dnešní rodina se povětšinou schází a tráví společný čas při štědrovečerní večeři, rozdělení dárků a při neodmyslitelném sledování televizních pohádek. Na základě výsledků šetření Gabriely Geršlové, prezentovaných v její práci nazvané *Štědrovečerní rituály v rodinách žáků 3. a 4. tříd*, lze konstatovat, že Štědrý den je v rodinách vystavěn na dvou typech rituálů, které děti již v tomto věku začínají samy reprodukovat. Jednak to jsou rituály celospolečenské (rozbalování dárků) a pak rituály rodinné, velmi specifické a individuální pro každou jednotlivou rodinu.⁴⁸

V práci Gabriely Geršlové je rovněž odkazováno na publikaci Jaroslavy Peškové, *Já člověk*, ve které píše: *„Děti rituály potřebují, vnášejí do věcí řád a smysl a formují jejich očekávání a předvídání světa do budoucna. Jsou důležitou*

⁴⁵ VONDRUŠKA, Vlastimil. *Církevní rok a lidové obyčeje*, 2. doplněné vydání. České Budějovice: DONA s r.o., 2005

⁴⁶ VEČERKOVÁ, Eva. *Lidové obyčeje a jejich výtvarné komponenty*. Brno: Moravské zemské muzeum, 2010, 378 s.

⁴⁷ ZÍBRT, Čeněk. *Veselé chvíle v životě lidu českého*, vydání druhé. Praha: Vyšehrad, spol. s r.o., 2006, 640 s.

⁴⁸ GERŠLOVÁ, Gabriela et al. *Štědrovečerní rituály v rodinách žáků 3. a 4. tříd*. *Studia paedagogica*, [S.l.], v. 18, n. 1, p. 119–128, čen. 2013. ISSN 2336-4521. Available at: <<http://www.phil.muni.cz/journals/index.php/studia-paedagogica/article/view/500>>

charakteristikou zdravé a funkční rodiny. Vánoce jsou ideální příležitostí k tomu, jak dětem tradice a rituály předávat".⁴⁹

Vánoční rituály a tradice jsou krajově velmi rozdílné a individuální, a to dle místně daných zvyklostí a tradic. Některé vánoční rituály a tradice se v České republice dodržují dodnes, některé známe již jen z literatury či vyprávění.

„Nejprůhodnější dobou k věštění byl Štědrý večer: smrt věstil prázdný ořech, kříž v rozkrojeném jablku, zvlhlá hromádka soli, zrezivělý nůž, tvar olova nalitého do vody (podoba motyky, rakve, lopaty).“⁵⁰

Mezi rituály, které v mnoha rodinách v dnešní době stále ještě přetrvávají a pravidelně se o Štědrovečerním večeru vykonávají, patří lití olova, pouštění lodiček z ořechových skořápek, rozkrajování jablka, či uložení rybí šupiny pro příslib udržení si bohatství v příštím roce.

„Nejobyčejnějším zvykem jest rozkrajování jablek; vytvoří-li jádra kříž, znamená to smrt nebo aspoň vážnou nemoc. Hvězda značí štěstí pro příští rok. Louskají se ořechy. Červivý ořech neb zkažené jádro ořechové znamenají totéž, co kříž rozkrojeného jablka.“⁵¹

V poslední době se však již od mnoha dříve tradičních a pravidelně prováděných rituálů téměř natrvalo ustoupilo. Týká se to především rituálů svobodných děvčat (házení sandálem, třesení bezem) či obdarovávání hospodářských zvířat nadílkou a zvaní stromů a zvířat k štědrovečernímu stolu...

Je zajímavé, že Zíbrt ve své publikaci *Veselé chvíle v životě lidu českého* poukazuje také na ustálenou a pevně danou organizaci Štědrého dne, který označuje ve své podstatě jako hektický, neboť na tento den připadá mnoho práce a povinností na všechny členy rodiny.

Stejnou charakteristikou bychom tak mohly označit Štědrý den současný, neboť právě s ním je spojeno mnoho příprav, úklidů a povinností, vnášejících do vánočních svátků dnešní doby bohužel také značnou nervozitu a stres.⁵²

Domnívám se, že se česká filmová pohádka, jako součást vánočního (štědrovečerního) rituálu, právem zařadila k neodmyslitelnému koloritu vánočních svátků, a to napříč všemi generacemi. Z historického pohledu na vývoj těchto, v České republice stále velmi oblíbených svátků, lze proto považovat

⁴⁹ PEŠKOVÁ, J. & SCHÜCKOVÁ, L. (1991). *Já člověk: jak dělat vědu o člověku dnes a zítra*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství

⁵⁰ BROUČEK, Stanislav; JERÁBEK, Richard. *Lidová kultura. Národopisná encyklopedie Čech, Moravy a Slezska, 3. svazek. Věcná část: O-Ž*. Praha: Mladá fronta, 2007, 664 s. Z celkového počtu 1586 s.

⁵¹ PEJML, Karel. *Český lid ve svých názorech, obyčejích a pověrách*. Praha: Jos. R. Vilímek, 1941, 341 s.

⁵² ZÍBRT, Čeněk. *Veselé chvíle v životě lidu českého, vydání druhé*. Praha: Vyšehrad, spol. s r.o., 2006, 640 s.

sledování pohádky v rodinném kruhu za jeden z nejoblíbenějších vánočních rituálů a velkých očekávání této doby.

„Nejvýrazněji je zastoupeno společné sledování televize, které se očividně stává běžným vánočním rituálem. V popisech dětí stále převažuje sledování pohádek“.⁵³

Je zřejmé, že se z dnešních Vánoc již také pozvolna vytrácí i jejich původní náboženské poslání a vánoční svátky se systematicky přetvářejí v komerční a v mnoha směrech popularizované svátky. I přesto, že se stále v mnoha rodinách dodržují mnohé vánoční tradice, zvyky i rituály, nejsem přesvědčená o tom, že si jsou všichni lidé vědomi jejich původního významu a smyslu jejich udržování i v dnešní době.

Tradiční vánoční rituály, jak již bylo zmíněno výše, postupně mizí, ztrácejí na významu, nebo se proměňují a přizpůsobují nové mladé generaci, která na starých tradicích a rituálech zdaleka tak nelpí, jako je tomu u generací starších. Rozvoj moderních technologií tomuto procesu velmi napomáhá. Jako příklad mohu uvést vánoční koledy, které k vánočnímu koloritu rozhodně patří a vánoční atmosféru navozují již po staletí. Jejich prezentace je však v průběhu let nesrovnatelná - od koledování výslužky dětmi od domu k domu, lidových zpěvů na půlnočních mších, až po jejich hudební produkci, navolenou na mobilním telefonu - součásti slavnostně prostřené štedrovečerní tabule v době dnešní.

V posledních desítkách let se Vánoce staly také velmi oblíbenou marketingovou a obchodní záležitostí. Jejich propagace a navozování vánoční atmosféry začíná (často velmi nesmyslně) již v měsíci září, což svou podstatou tradice a rituály těch „pravých“ křesťanských Vánoc naprosto popírá.

„Vánoce se u nás v řadě rodin staly v posledních letech svátkem ryze komerčním. Pro mnoho lidí se příprava Vánoc redukuje na nákup co největšího množství jídla, pití a někdy až přehnaně drahých dárků, často na úvěr.“⁵⁴

3.3 Pohádka jako součást vánočního televizního rituálu

Svou bakalářskou práci jsem se cíleně rozhodla zaměřit na televizní vysílání v období Vánoc, neboť během těchto svátků se v rámci televizních programů jak veřejnoprávní stanice, tak i stanic soukromých (komerčních), odvysílá nejvíce pohádek za celý rok.

Sledování vánoční filmové pohádky se tak jednoznačně stává velmi oblíbeným rodinným rituálem a zvláště na Štědrý večer se její volba z nabízených programů českých televizí stává pro většinu diváků prioritou.

⁵³ GERŠLOVÁ, Gabriela et al. Štedrovečerní rituály v rodinách žáků 3. a 4. tříd. *Studia paedagogica*, [S.l.], v. 18, n. 1, p. 119–128, čen. 2013. ISSN 2336-4521. Available at: <<http://www.phil.muni.cz/journals/index.php/studia-paedagogica/article/view/500>>

⁵⁴

VONDRUŠKA, Vlastimil. *Církevní rok a lidové obyčeje*, 2. doplněné vydání. České Budějovice: DONA s r.o., 2005

Česká filmová pohádka se postupem let zařadila k neodmyslitelnému koloritu vánočních svátků, a to napříč všemi generacemi.

Z historického pohledu na vývoj tohoto „novodobého rituálu“, můžeme považovat sledování pohádky v rodinném kruhu v hlavním vysílacím čase, za jeden z nejoblíbenějších vánočních zvyků a velkých očekávání.

Ne vždycky tomu však tak bylo, o čemž svědčí následující citace z knihy historika a politologa Petra Koury, *Sto let českých Vánoc: nejkrásnější svátky v roce na pozadí „velkých dějin“*, kde se zabývá popisem měnících se oslav těchto svátků od doby první republiky, v období nacistické okupace, v padesátých letech, ve „zlatých šedesátých, v éře normalizace, v porevolučních devadesátých letech až po první desetiletí nového milénia.

„Za samozřejmé už považujeme, že na Štědrý večer uvádí Česká televize novou, pro tuto příležitost ve své produkci natočenou pohádku. Tato tradice vlastních pohádek, které mají premiéru na Štědrý večer, ale trvá teprve od roku 1993. V tento čas uváděla televize v předchozích letech televizní adaptace klasických děl, rodinné filmy a v některých letech i pohádky, které vznikly ve Filmovém studiu Barrandov (např. v roce 1971 televizní inscenaci Návrat pana Ryšánka na motivy povídky Jana Nerudy, o rok později filmovou pohádku Princ Bajaja, v roce 1977 rodinný film Jak vytrhnout velrybě stoličku, v roce 1986 oblíbenou pohádku S čerty nejsou žerty a o posledních komunistických Vánocích film O princezně Jasněnce a létajícím ševci). Takřka každý rok vysílala v předlistopadovém období Československá televize stejný pořad – Serenádu Es dur pro symfonický orchestr od Josefa Suka, a to před hlavním štědrovečerním programem.“⁵⁵

Pohádka má, dle mého názoru, úžasnou vlastnost v tom, že s každým žánrově jiným druhem pohádky může vzniknout jiný typ rituálu. Pohádky v knižní podobě mohou spojovat večery rodičů trávené s dětmi před spaním, a to například prostřednictvím ustáleného a oboustranně přínosného „usínacího pohádkového rituálu“. Domnívám se, že je to jedna z nejdůležitějších psychologických metod podporujících prohlubování vztahů mezi rodiči a dětmi. Naproti tomu „pohádkový filmový rituál“ sdružuje lidi pouze u obrazovek či pláten, bez potřeby komunikovat mezi sebou. Jde tedy spíše o jakousi formu společně stráveného času bez nutnosti verbální komunikace.

A konečně - „vánoční pohádkový rituál“, který je jakýmsi vrcholem v prezentaci pohádek samých, neboť se v průběhu let stal sváteční rodinou událostí, naplněnou očekáváním a těšením se na společně strávený čas hned několika generací.

„Rodina se u televize schází a pohádce, jako rituálu uvedenému na Štědrý den v 19:00, se přizpůsobují. Snaží se, aby děti i rodiče měli v 19:00 již vybalené dárky. Neříkám, že to tak je v 99 % případů, ale pokud máte v rodinách zejména děti, tak se snažíte sedmou hodinu stihnout, abyste premiérovou pohádku viděli. Proto jsou taky ta obrovská očekávání. Proto výběr herců, košatost scénáře, výprava, exteriéry, interiéry, to vše má nějaká očekávání.“⁵⁶

⁵⁵ KOURA, Petr. *Sto let českých Vánoc: nejkrásnější svátky v roce na pozadí „velkých dějin“ / Petr a Pavlína Kouroví. Vydání druhé, upravené a doplněné. Praha: Academia, 2018, 461 stran.*

⁵⁶ TÝMOVÁ, Renata. *Vedoucí útvaru výzkumu a analýz – Česká televize. Audio rozhovor, Praha, červen 2019, zdroj: vlastní zpracování*

K vánočnímu televiznímu rituálu, sledování televizních pohádek tedy rozhodně patří. Je však nutno poznamenat, že televizní stanice se v rámci své vánoční dramaturgie hlavních vánočních svátků zaměřují také na další programová schémata, s typicky vánočními motivy a náměty.

Aneta Růžičková se ve své práci nazvané *Vánoce v české vizuální kultuře*, věnovala mimo jiné poměru pořadů s vánoční a nevánoční tematikou, obsaženou ve skladbě pořadů jednotlivých televizních stanic. Jako vánoční pořady zde byly označeny takové, které nesou prvky křesťanských/ruských/angloamerických vánočních tradic.

Výzkum zjišťoval, jak se bude lišit poměr jejich vysílání u veřejnoprávních a soukromých televizních stanic v období hlavních vánočních svátků, tedy od 24. 12. – do 26. 12. 2017. Celkem bylo během hlavních vánočních svátků odvysíláno 33 vánočních pořadů (vyjma pohádek) a 120 nevánočních pořadů.

Výsledky byly následující:

Co do počtu vánočních pořadů byla nejaktivnější ČT2, která za celé sledované svátky v prosinci 2017 odvysílala 20 vánočních pořadů z celkových 53.

ČT 1 pak odvysílala 4 vánoční pořady, FTV PRIMA 6 pořadů a TV NOVA 3 pořady. Z procentuálního pohledu věnovaly jednotlivé stanice vánočním pořadům toto množství prostoru: ČT2 - 38% sledovaného času, FTV PRIMA - 19%, ČT1 - 11% a TV NOVA - 9%.

Z výzkumu vyplývá, že vánoční pořady všech televizních stanic ovládla z 62 % křesťanská tradice, z 15 % angloamerická tradice, z 3 % ruská tradice a 20 % vánočních pořadů nebylo konkrétně zařazeno.

Téma Vánoc tedy ovládlo 22% celkového televizního programu, což je podstatně nižší procento, než by se dalo v těchto dnech, kdy je divácká sledovanost v rámci celého roku nejvyšší, předpokládat.⁵⁷

Pokud se však zaměříme na vysílání pohádek během Vánoc, zjistíme, že pohádky značně dominují. To dokládá i schéma České televize za rok 2018, kdy pouze během Vánočního období 17.12.-31.12. odvysílala ČT 51 hodin hraných pohádek, což je 2,80% programu na všech jejích kanálech. Počet odvysílaných pohádek se tak zvýšil na dvojnásobek oproti celému roku.

⁵⁷ RŮŽIČKOVÁ, Aneta. *Vánoce v české vizuální kultuře*. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií, katedra elektronické kultury a sémiotiky, 2008, 84 s. Vedoucí diplomové práce Mgr. Irena Řehořová <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/187237/>

1 Tabulka č. 1 – Statistika vysílaných hraných pohádek v ČT v roce 2018

Hrané pohádky (Schématický titul 4314)	
Celý rok 2018	
1.1.-31.12.2018	
Celkem na všech kanálech za rok 2018 odvysíláno	43 800 hodin
Celkem odvysíláno pohádek	508 hodin
což je	1,16% z celkové odvysílané stopáže na všech kanálech
Rok 2018 (bez Vánoc)	
(1.1.-16.12.2018)	
Celkem na všech kanálech za rok 2018 odvysíláno	42 000 hodin
Celkem odvysíláno pohádek	457 hodin
což je	1,08% z celkové odvysílané stopáže na všech kanálech
Vánoční období 2018	
17.12.-31.12.2018 (15 dní)	
celkem odvysíláno hodin	1800 hodin
Celkem odvysíláno pohádek	51 hodin
což je	2,80% z celkové odvysílané stopáže na všech kanálech
Zdroj AOP	

4 Česká filmová pohádka jako součást TV rituálu za posledních 10 let

4.1 Filmová pohádka vs. televizní pohádka

V názvu této bakalářské práce se objevuje termín „česká filmová pohádka“, avšak moje práce se zabývá daleko širším okruhem. Proto je důležité, abych zde nyní vymezila a vysvětlila, co přesně je míněno pod pojmem „filmová“ a „televizní“ pohádka. V historii byl tento rozdíl enormní, ale postupem času se tento rozdíl ztrácí. Televizní pohádky byly především dílem studiovým a hlavním rozdílem byla jejich tzv. stopáž. Točily se zejména pohádky 60 minutové nebo 90 minutové, což se u filmových pohádek určených do distribuce, pohybuje cca od 90 minut a výše.

„Dříve, před rokem 1989 drtivá většina pohádek byla dělaná ve studiu. I pohádky hodinové, hodinu a půl dlouhé byly udělány čistě ve studiu. Dnes už i televizní pohádka je jakoby filmová. Rozdíly nejsou tak zásadní.“⁵⁸

Největším překvapením po návštěvě a rozhovorech v České televizi pro mě byl fakt, že Česká televize přestala úplně natáčet 60 minutové pohádky a zabývá se, když pomíneme další dětskou tvorbu pro ČT :D, už pouze vánočními premiérovými pohádkami.

„Devadesátiminutová i šedesátiminutová pohádka, co se týče volby příběhu, zápletky, stavby děje, je vždy náročná. Devadesátiminutová klade daleko větší nároky na autora, což je trochu škoda, protože nezbyvá prostor pro výchovu nových scenáristů. A když, tak jsou „hození“ rovnou do 90 minutové verze, což je nadlidský výkon. Z mého pohledu by bylo skvělé, kdyby se občas mohly dělat kratší pohádky. Už jen proto, že některé scénáře mají potenciál právě jenom na pohádku kratší, což je samozřejmě vhodnější, pokud si chcete „vychovat“ scenáristu. Začínat na devadesátiminutové pohádce, která je téměř filmová, je úkol nadlidský a občas se divím, že to někdo zvládne.“⁵⁹

Důležité je vysvětlit to, že ačkoliv je žánr pojmenován jako filmová pohádka, vánoční televizní programy jsou zaměřeny zejména na pohádky televizní, které naplňují většinový program všech televizních diváků svátečních obrazovek. Do jisté míry jde tedy o jakousi terminologickou nepřesnost, kdy „filmová pohádka“ je zde míněna jako audiovizuální žánrové dílo z obrazovek televizí nebo filmových pláten.

Dnes je již možné považovat zásadní rozdíly mezi filmovou a televizní pohádkou za minimální, neboť se již několikrát v posledních letech stalo, že se z původně televizní pohádky stala pohádka určená do kin, naopak pohádka určená pouze do kin byla odkoupena televizí a dále reprízována. Jako příklad, můžeme uvést,

⁵⁸ CHALUPA, Jiří. *Dramaturg a scenárista České televize (v minulosti Československé televize)* Audio rozhovor, Praha, červen 2019, zdroj: vlastní zpracování

⁵⁹ JOHNSON, Barbara. *Kreativní producentka pro dětskou a vzdělávací tvorbu – Česká televize.* Audio rozhovor, Praha, červen 2019, zdroj: vlastní zpracování

českou filmovou pohádku režiséra Víta Karase, *Micimutr* (2011) nebo pohádku *Anděl Páně*, Jiřího Stracha, natočenou v roce 2005.

„Někteří kritikové poukazovali na levnou výpravu a triky, pohádka byla totiž původně zamýšlená jako televizní vánoční pohádka. Jiří Strach ji však s pomocí České televize jako koproducenta prosadil do kin. Domníváme se, že právě omezený počet triků a absence velkolepé výpravy činí příběh koncentrovanější a silnější.“

⁶⁰

Jediný a stále znatelný rozdíl mezi původní televizní pohádkou a „kino-pohádkou“ bývá její rozpočet.

Pohádky všeobecně, nejen ty cíleně točené pro vánoční produkci, mívají veliké rozpočty, a to z pravidla kvůli velkému množství triků a efektů, výpravných dobových kostýmů a rekvizit, zajištění historických lokací, nákladnější přípravy exteriérů, interiérů a podobně.

*„Pohádka je jeden z nejtěžších žánrů. Poměr investic a sledovanosti je vysoký. Vyrábíme tři nové pohádky za rok. Dvě jsou česko-televizní produkce a jednu děláme dohromady se Slovenskem. Všechny tři pohádky se nasazují premiérově ve vánočních termínech od 24. do 26. 12., a víceméně vždy mají rekordní sledovanost. V rámci roku s nimi pak samozřejmě pracujeme. Nejčastěji v pátečním prime-time a tyto pohádky si dlouhodobě drží velmi stabilní sledovanost. Nejenom za dětského diváka, ale i u obecné cílové skupiny 15+. Málodky se stane, že by taková pohádka spadla pod 18-19 % sledovanosti.“*⁶¹

4.2 Animovaná tvorba a ČT :D

Animovaná tvorba je nedílnou součástí filmového „průmyslu“, nicméně stále ještě není tak populární jako tvorba hraná. Zejména u diváků veřejnoprávní televize nemá takový divácký dosah, jako např. u televizí komerčních. To se potvrzuje například na konkrétním případě, jinak divácky velmi úspěšného celovečerního animovaného filmu režisérky Galliny Miklíkové, *Lichožrouti* (2016), natočeného na základě neméně úspěšné literární předlohy Pavla Šruta.

*„Můžeme se jeden rok rozhodnout, že nebudeme točit klasickou pohádku a budeme vysílat třeba *Lichožrouty*. Můžeme je nasadit na 25. 12., a i když je to dobře a kvalitně udělané dílo, není to pohádka. Je to animovaný film. Lidé ho nechtějí, to už jsme vyzkoušeli. Děláme animovanou tvorbu, ale snažíme se ji dát mimo tři vánoční svátky. Zařadíme ji na 28. či 29. 12., ale i tak má malou*

⁶⁰ NOVÁK, Radomil. Česká filmová pohádka na počátku nového milénia aneb „Anděl“ versus „čert“. SLOVO O SLOVE Zborník Katedry komunikačnej a literárnej výchovy Pedagogickej fakulty Prešovskej university, R očník 13. Prešov: Katedra komunikačnej a literárnej výchovy Pedagogickej fakulty Prešovskej university, 2007, 342 s. ISBN 978-80-8068-646-8

⁶¹ TÝMOVÁ, Renata. *Vedoucí útvaru výzkumu a analýz – Česká televize. Audio rozhovor, Praha, červen 2019*

*sledovanost. Je to víceméně naše „oběť“, a to i když jde o Lichožrouty, kteří byli úspěšní knižně i v kině.“*⁶²

*„Animované filmy jsou na konkurenci sledovanější než u nás. U nás je divák nečeká. Jsou vysílány na Děčku, na které se běžný divák tak často nedívá. Není to prime-time kanál. Když konkurenční televize nasadí od 20:00 např.: Dobu ledovou, tak se dostanou na větší čísla než my.“*⁶³

*„I večerníček, můžeme chápat jako animovanou pohádku. Existuje svět animovaných pohádek a jeho králem je večerníček. Je to krátká animovaná pohádka na dobrou noc. Večerníček jako pohádka pro nejmenší je svázan celou řadou mantinelů, do kterých je třeba se vejít. Pohádka pro děti do 6 let je přece jen jiná. Pracuje s jinými výrazovými prostředky než něco tak rodinného, jako je vánoční pohádka.“*⁶⁴

V rámci animované filmové tvorby pro děti různých věkových skupin existuje na všech českých televizních stanicích celá řada zábavných a edukativních pořadů, které jim pomáhají rozšiřovat slovní zásobu, či zdokonalovat jazyk zábavnou formou. Domnívám se, že právě na základě těchto poznatků a potřeb byl Českou televizí cíleně vytvořen nový dětský televizní kanál ČT :D, vysílaný od druhé poloviny roku 2013, který si našel téměř okamžitě velkou oblibu jak u dětských diváků, tak i u jejich rodičů a prarodičů.

*„ČT :D je dětská stanice České televize. Je určena dětem od 4 do 12 let. Program stanice je multižánrový a pro děti bezpečný. Stanice vysílá denně od 6 hodin do 20 hodin. Informace k pořadům, hry a zábavu najdou děti na webu www.decko.cz. Děčko je nejsledovanější dětskou televizí v Česku a veřejnoprávní dětskou televizí v Evropě.“*⁶⁵

Tato stanice, jak již bylo uvedeno, vysílá vždy od 6. hodiny ranní až do 20. hodiny večerní, poté program vystřídá stanice ČT art z prostředí kultury, a to na stejném kanálu. Cílem České televize je do budoucna vybudovat tyto dvě stanice (ČT :D a ČT art) jako samostatné a plnohodnotné televizní kanály.

*„Děčko má 28-30% sledovanosti v rámci České televize stále. Děčko je jeden ze stěžejních kanálů České televize. Řekla bych, že má silnější brand než ČT SPORT. Děčko je u rodin s dětmi to, proč chtějí mít veřejnoprávní televizi.“*⁶⁶

⁶² TÝMOVÁ, Renata. Vedoucí útvaru výzkumu a analýz – Česká televize. Audio rozhovor, Praha, červen 2019, zdroj: vlastní zpracování

⁶³ PŘEVŘÁTILOVÁ, Alena. Asistentka Útvaru výzkumu a analýz – Česká televize. Audio rozhovor, Praha, červen 2019 zdroj: vlastní zpracování

⁶⁴ JOHNSON, Barbara. Kreativní producentka pro dětskou a vzdělávací tvorbu – Česká televize. Audio rozhovor, Praha, červen 2019 zdroj: vlastní zpracování

⁶⁵ KOLIHA, Petr. Výkonný ředitel ČT :D. úvodní slovo – Co je to ČT :D <https://www.ceskatelevize.cz/decko-pro-rodice/uvod/>

⁶⁶ TÝMOVÁ, Renata. Vedoucí útvaru výzkumu a analýz – Česká televize. Audio rozhovor, Praha, červen 2019

Dramaturgie programu Děčka je krom televizního programu cíleného na zábavu, zaměřena z velké části také na zábavně-vzdělávací programy. Ty jsou nakupovány převážně v zahraničí.

*„Na Děčku vysíláme i celou řadu zahraničních pořadů. Výběru konkrétních pořadů věnujeme velkou péči. Spolupracujeme s nejprestižnějšími výrobci dětských pořadů v zahraničí, jako jsou BBC nebo ZDF a ARD, od kterých získáváme pořady, které jsou nejen zábavné, ale současně i naučné a obohacující.“*⁶⁷

Animovaná tvorba pro děti je, co se týče dramaturgie České televize, soustředěna zcela primárně především na tento dětský televizní kanál. Děčko je jediná televizní stanice, která klade rovněž velký důraz na komunikaci s divákem tzv. „mimo obrazovku“.

Doplňkové děčkové projekty jsou naplněny spoustou edukativních her a aktivit prostřednictvím webu, či dokonce venkovními programy pořádanými po celé republice (např. velmi oblíbené tematicky a výukově zaměřené prázdninové projekty).

4.3 Sledovanost pohádek během vánočního období

Sledování televize, a pohádek během vánočních svátků zvláště, se stalo během několika posledních desítek let pravidelnou a nedílnou součástí běžného života většinové české společnosti. Během času adventního a svátků vánočních, se pak tato pasivní záliba stala téměř denním rituálem, což dokazují mimo jiné i níže uvedené statistiky televizní sledovanosti a v úvodu této dílčí kapitoly také několik internetových citací. Podle mluvčí České televize Karolíny Blinkové, dny, které lidé tráví v doprovodu televize nejvíce, jsou Štědrý den, Boží hod, svátek svatého Štěpána a také Silvestr.

*„Například v loňském roce byl průměrný čas ve dvou týdnech vánočního schématu na hodnotě čtyři hodiny a 50 minut, u Štědrého dne 6,12 a na Silvestra 5,59. Ve sledovanosti vedou pohádky.“*⁶⁸

*„Česká televize má za sebou nejúspěšnější vánoční vysílání posledních 21 let, kdy se měří televizní sledovanost. Za tři sváteční dny dosáhly její programy podílu na sledovanosti 45,37 %“.*⁶⁹

Sledovanost televizního vysílání jak veřejnoprávní televize, tak televizí soukromých vzroste vždy během těchto svátků i několikanásobně.

⁶⁷ KOLIHA, Petr. Výkonný ředitel ČT :D. úvodní slovo – Co je to ČT :D <https://www.ceskatelevize.cz/decko-pro-rodice/uvod/>

⁶⁸ BLINKOVÁ, Karolína. Mluvčí České televize. Webový portál Týden.cz, 20. 12. 2018 https://www.tyden.cz/rubriky/domaci/o-vanocich-sledujeme-televizni-casteji-pohadky-patri-dospelym_507577.html

⁶⁹ BLINKOVÁ, Karolína. Mluvčí České televize. 27. 12. 2018 <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/press/tiskove-zpravy/?id=8756>

Vánoční svátky jsou spojeny nejen s vysíláním reprízovaným pohádek, ale také se pravidelně každým rokem objevují pohádky nové, premiérové a televizními diváky tedy i nejvíce očekávané.

Příkladem takové úspěšné pohádky je *Anděl Páně* (2005), natočený dle námětu Boženy Němcové, režisérem Jiřím Strachem. Sledovanost této pohádky, která byla nejprve nasazena do kin (premiéra 3. 11. 2005) a teprve posléze, o rok později (24. 12. 2006) odvysílána v hlavním vysílacím čase na ČT1, byla dle Renaty Týmové, vedoucí útvaru výzkumu a analýz ČT, okolo 30 % podílu. V rozhovoru z června 2019 dále uvádí:

*„Když jsme nasadili do hlavního vysílání, *Anděl Páně 2*, sledovanost se zvedla i u *Anděla Páně 1*. Byla kolem 40 %, takže automaticky nasazení *Anděla Páně 2* zvedlo sledovanost *Anděla Páně 1*. A jelikož to jsou nejoblíbenější pohádky z té novodobé produkce, tak jsme *Anděla Páně 2* nasadili na 25. 12. 2018. Měla sledovanost kolem 2 milionů, což je nadprůměrné číslo, takže poměr investic a sledovanosti pohádky jsou na prvním místě.“⁷⁰*

Hlavním tématem mé bakalářské práce, jak již bylo několikrát zmíněno v různých souvislostech, je *Česká filmová pohádka jako součást TV rituálu za posledních 10 let*, tedy 2009-2018. V následujících statistikách je uvedena sledovanost českých filmových pohádek v různých ukazatelích (rating, share), z nichž vyplývá, že nejúspěšnější vysílací stanicí, co se sledovanosti pohádek týče, je jednoznačně Česká televize, resp. ČT1. Ne vždycky, tomu však tak bylo, jak dokládá Renata Týmová, vedoucí útvaru výzkumu a analýz ČT:

„Pohádky jsou nejstabilnější z hlediska sledovanosti. Pokud je sledovanost nižší, pak kvůli tomu, že se diverzifikuje trh. Musíte vnímat, že jiný trh byl v 90. letech, kdy tady byly dvě komerční televize – Nova a Prima. Lidé byli hladoví po západní produkci, teď však máme úplně jiný trh. Když se podíváte na podíly jednotlivých televizních skupin, pak v roce 1998 byla hlavní skupinou Nova, která měla přes 50 % trhu (v roce 1997 se začalo měřit peplemetrem). Dnes jsou výsledky úplně jiné. Dnes jsme leader trhu my, Česká televize.“⁷¹

Pohádky nejsou oblíbené pouze u dětských diváků, na které je tento žánr víceméně cílen, ale také se jim dostává veliké obliby u všeobecné cílové skupiny 15+. Během Vánoc tedy pohádky oslovují diváky napříč všemi generacemi.

„Pohádka je pro televizní program jistota. Jistota, která jako jeden z mála pořadů i při repríze generuje obrovskou sledovanost i spokojenost.“⁷²

Během Vánoc se prakticky promění celé vysílací schéma a víceméně z něj zmizí pravidelné seriály všech žánrů, na které je divák zvyklý během zbytku roku.

⁷⁰ TÝMOVÁ, Renata. *Vedoucí útvaru výzkumu a analýz – Česká televize. Audio rozhovor, Praha, červen 2019, zdroj: vlastní zpracování*

⁷¹ TÝMOVÁ, Renata. *Vedoucí útvaru výzkumu a analýz – Česká televize. Audio rozhovor, Praha, červen 2019, zdroj: vlastní zpracování*

⁷² JOHNSON, Barbara. *Kreativní producentka pro dětskou a vzdělávací tvorbu – Česká televize. Audio rozhovor, Praha, červen 2019*

Nahradí je pohádky či rodinné filmy. Omezí se vysílání zpravodajství a mění se doba jeho pravidelného vysílání.

Adventní čas pak bývá jakousi startovací metou i pro televizní stanice, které tak již několik týdnů před vlastním začátkem vánočních svátků začínají spouštět televizní „maraton“ pohádek a pořadů především pro nejmladší generaci.

Klasické a pravidelně uváděné programy se tak začínají pomalu proměňovat a chystat vánoční atmosféru, např. v podobě adventních koncertů, ale také například zařazováním celovečerních filmových pohádek v hlavním vysílacím čase.

Sledovanost televizních programů všech vysílacích stanic v České republice během vánočních svátků je všeobecně průměrně vyšší, než po zbytek roku. Důvodem je samozřejmě velký počet lidí trávících většinu svátečních dnů doma (školní prázdniny, dovolené), na návštěvách či u příbuzných. I v takovýchto případech však většinou televize v domácnostech běží, minimálně jako zvuková či obrazová kulisa.

*„Dnes neznamena to, že pohádky vykazují nižší sledovanost, že lidé o ně ztrácejí zájem. To tak není. Naopak. Samozřejmě každý rok, jelikož se každá pohádka minimálně dvakrát opakuje, i na komerčních stanicích, tak se i sledovanost tzv. „obrušuje“.“*⁷³

Pohádky jsou u nás, v České republice, velmi vyhledávaným filmovým žánrem a je známo, že snad nikde v ostatních zemích nemají pohádky tak velkou diváckou oblíbenost, jako právě u nás. V ostatních zemích není takovou tradicí, aby se pohádky vysílaly v hlavním vysílacím čase, zejména v období mimo Vánoce. U nás je běžnou praxí, že se vysílají pohádky v prime-time, např. během pátečních večerů a většinou jsou tyto programy jedny z nejsledovanějších z celého večera. Dokonce se jedná většinou o reprízované pohádky a ne o premiéry, které by měly jistě zaručený zvýšený divácký zájem.

*„Ve světě není zvykem, že tolik dospělých diváků sleduje pohádky tak jako v České republice. Víceméně v zahraničí si nedovolí, krom vánočních svátků, jako třeba v Německu, nasadit pohádky do prime-time. To je ryze náš experiment, který nám funguje a funguje i komerčním stanicím. Koprodukční stanice mají samozřejmě také vlastní pohádky, jako např. Čertova nevěsta nebo Tři bratři, které mají také velkou sledovanost.“*⁷⁴

Úspěch tohoto výše zmiňovaného „experimentu“, dokládají následující uvedené statistické údaje, které znázorňují, jak jsou filmové pohádky zařazovány do hlavních vysílacích časů nejen ve svátky vánoční, ale také v průběhu celého roku.

⁷³ TÝMOVÁ, Renata. Vedoucí útvaru výzkumu a analýz – Česká televize. Audio rozhovor, Praha, červen 2019 zdroj: vlastní zpracování

⁷⁴ TÝMOVÁ, Renata. Vedoucí útvaru výzkumu a analýz – Česká televize. Audio rozhovor, Praha, červen 2019

4.4 Nejznámější pohádka a její úspěchy

Některé pohádky jsou téměř vždy tzv. sázkou na jistotu. Jsou diváky každoročně vyžadovány a tvoří základní pilíř tradice sledování vánočních pohádek na Štědrý den, či během vánočních svátků.

Jednou z takových pohádek jsou Tři oříšky pro Popelku, režiséra Václava Vorlíčka, natočenou v roce 1973 s hudbou Karla Svobody a Libuškou Šafránkovou a Pavlem Trávníčkem v hlavní roli. Tuto půvabnou a nesmírně divácky úspěšnou filmovou pohádku můžeme během vánočních svátků sledovat pravidelně v prime-time vysílacích stanic již několik desítek let, a to nejen v České republice. Pohádka se proslavila především v Německu, kde se stala doslova pohádkovým fenoménem. Často je promítána také v Norsku, Rusku, Francii a samozřejmě na Slovensku. Pohádka Tři oříšky pro Popelku se těší takové oblibě mezi diváky, že si o licenci na její vysílání každoročně televizní vysílací stanice mezi sebou losují.

„Tři oříšky se losují. Ideální Štědrý den pro Českou televizi je – premiérová pohádka v 19:00, Tři oříšky pro Popelku, Pelíšky. Tak to lidé chtějí!“⁷⁵

„Tři oříšky pro Popelku jsou extrémně úspěšné proto, že jsou výjimečně půvabné. Sešlo se herecké obsazení, laťka je extrémně vysoká. I v poslední době vznikly pohádky, které jsou velmi dobré, a čas jejich úspěch rovněž postupně prověří.“⁷⁶

Jako doklad obrovské divácké úspěšnosti této pohádky předkládám ve své práci následující statistiky, mapující její primární postavení v zařazení do hlavních vysílacích časů televizních stanic, v rámci Štědrého večera za uplynulých 8 let (zbývající 2 statistiky, potřebné pro desetiletý cyklus sledování z let 2009 a 2010 nebyly získány, neboť za tuto dobu nebyly společností Media Guru zpracovány).

⁷⁵ TÝMOVÁ, Renata. Vedoucí útvaru výzkumu a analýz – Česká televize. Audio rozhovor, Praha, červen 2019

⁷⁶ JOHNSON, Barbara. Kreativní producentka pro dětskou a vzdělávací tvorbu – Česká televize. Audio rozhovor, Praha, červen 2019

2 Tabulka č. 2 – Nejsledovanější pohádky a filmy o Vánocích 2011

Nejsledovanější pohádky a filmy o Vánocích

Pořad	TV	datum	15+ (tis.)	4+ (tis.)	share v %
Micimutr	ČT1	24.12.2011	2022	2266	50,47
Tajemství staré bambitky	ČT1	25.12.2011	1911	2073	42,19
Pelíšky	ČT1	24.12.2011	1651	1763	40,59
O statečném kováři	Nova	23.12.2011	1628	1871	40,78
<u>Tři oříšky pro Popelku</u>	Nova	24.12.2011	1601	1801	36,94
Hrabě Monte Christo	Prima	26.12.2011	1125	1161	26,45
Peklo s princeznou	ČT1	24.12.2011	1022	1175	36,46
Jak dostat tatínka do polepšovny	ČT1	26.12.2011	1022	1078	42,95
Šíleně smutná princezna	Nova	26.12.2011	1010	1116	28,65
Jak vytrhnout velrybě stoličku	ČT1	25.12.2011	968	1021	37,25
Pretty Woman	Prima	24.12.2011	967	1007	25,18
Jak se budí princezny	Nova	25.12.2011	955	1040	21,19

Zdroj: Mediaguru.cz, ATO – mediaresearch

3 Tabulka č. 3 – Nejsledovanější pohádky a filmy o Vánocích 2012

Top 10 pořadů o Vánocích 2012 (bez zpravodajských pořadů), 24.-26.12. 2012

pořad	TV	datum	začátek	15+ (tis.)	share 15+	share 15-54
Dvanáct měsíčků	ČT1	24.12.	19:00	2360	59,74%	60,35%
Šťastný smolař	ČT1	25.12.	20:02	1953	45,86%	43,91%
Pelíšky	ČT1	24.12.	20:37	1628	38,75%	42,03%
S čerty nejsou žerty	Nova	26.12.	20:24	1532	36,97%	45,06%
Jak dostat tatínka do polepšovny	ČT1	26.12.	17:22	1473	48,37%	47,92%
<u>Tři oříšky pro Popelku</u>	Nova	24.12.	20:15	1350	31,13%	32,50%
Saxána a Lexikon kouzel	ČT1	26.12.	20:03	1310	31,14%	31,91%
Byl jednou jeden král...	ČT1	24.12.	17:21	1204	43,87%	42,97%
Jak vytrhnout velrybě stoličku	ČT1	25.12.	17:33	1173	36,98%	36,53%
Ulice	Nova	25.12.	18:36	1048	29,09%	29,59%

Zdroj: Mediaguru.cz, ATO – mediaresearch

4 Tabulka č. 4 – Nejsledovanější pohádky a filmy o Vánocích 2013

TOP pořady vysílané v úterý 24.12. 2013

pořad	TV	začátek	tis. 15+	rating 15+ (%)	share 15+ (%)	share 15-54 (%)
Duch nad zlato	ČT1	19:00:10	2214	25	53	51
<u>Tři oříšky pro Popelku</u>	Nova	20:20:45	1634	19	35	37
Pelíšky	ČT1	20:33:15	1567	18	34	35
Peklo s princeznou	ČT1	16:01:20	1198	14	42	41
Princezna se zlatou hvězdou	ČT1	17:40:46	1166	13	40	39
Pyšná princezna	ČT1	14:32:03	1138	13	39	36
Nesmrtelná teta	ČT1	11:32:35	1037	12	41	43
Slavnosti sněženek	Nova	21:57:04	906	10	24	26
Kouzla králů	ČT1	9:57:18	904	10	43	42
Zlatovláska	ČT1	13:13:53	898	10	33	30

Zdroj: Mediaguru.cz, ATO – mediaresearch

5 Tabulka č. 5 – Nejsledovanější pohádky a filmy o Vánocích 2014
 Nejsledovanější TV pořady, středa 24.12. 2014

pořad	TV	začátek	tis. 15+	rating 15+ (%)	share 15+ (%)	share 15-54 (%)
Princezna a písař	ČT1	19:00:55	2046	24	51	53
<u>Tři oříšky pro Popelku</u>	Prima	20:15:27	1368	16	30	32
Pelíšky	ČT1	20:22:51	1298	15	28	33
Kouzla králů	ČT1	13:05:42	1119	13	41	40
Šíleně smutná princezna	ČT1	14:42:26	1076	12	39	40
Princezna se zlatou hvězdou	ČT1	17:41:34	1073	12	37	37
Jak se budí princezny	Prima	21:59:51	974	11	27	29

Zdroj: Mediaguru.cz, ATO – mediaresearch

6 Tabulka č. 6 – Nejsledovanější pohádky a filmy o Vánocích 2015

TOP pořady Štědrého dne, 24.12. 2015

pořad	TV	začátek	tis. 15+	rating 15+ (%)	share 15+ (%)	share 15-54 (%)
Korunní princ	ČT1	19:00:10	2187	25	54	57
Tři bratři	Nova	20:20:39	1935	22	42	48
Pelíšky	ČT1	21:57:49	1628	19	45	51
<u>Tři oříšky pro Popelku</u>	ČT1	20:32:40	1419	16	31	30
Byl jednou jeden král...	ČT1	17:20:19	1092	13	39	41
Nesmrtelná teta	ČT1	12:40:59	963	11	38	42
Láska rohatá	ČT1	15:48:53	932	11	33	34
Princezna a písař	ČT1	14:25:10	880	10	33	32
Tři veteráni	ČT1	11:06:28	876	10	37	40
Zlatovláska	ČT1	9:51:05	813	9	41	41

Zdroj: Mediaguru.cz, ATO – mediaresearch

7 Tabulka č. 7 – Nejsledovanější pohádky a filmy o Vánocích 2016

TOP pořady vysílané na Štědrý den, sobota 24.12. 2016

pořad	TV	začátek	tis. 15+	share 15+ (%)	share 15- 54 (%)	share 15- 69 (%)
Pravý rytíř	ČT1	19:00:24	2 714	64	65	65
<u>Tři oříšky pro Popelku</u>	ČT1	20:20:27	2 560	55	59	56
Pelíšky	ČT1	21:46:07	1 611	41	49	44
Byl jednou jeden král...	ČT1	17:20:56	1 414	48	45	47
Šíleně smutná princezna	ČT1	15:56:04	1 232	42	46	43
Tři veteráni	ČT1	12:55:10	1 216	45	47	46
Nesmrtelná teta	ČT1	11:15:26	1 143	43	44	44
Zlatovláska	ČT1	9:59:20	1 112	48	46	47
Pretty Woman	Nova	21:42:43	879	24	21	22
Sám doma	Prima	20:25:47	523	12	15	13
Princezna se zlatou hvězdou	Nova	20:24:31	506	11	10	11

Zdroj: Mediaguru.cz, ATO – mediaresearch

8 Tabulka č. 8 – Nejsledovanější pohádky a filmy o Vánocích 2017

TOP 10 nejsledovanějších pořadů, úterý 26.12. 2017

pořad	TV	začátek	tis. 15+	tis. 15-54	tis. 15-69	share 15+ (%)	share 15-54 (%)	share 15-69 (%)
<u>Tři oříšky pro Popelku</u>	ČT1	20:00:56	1632	857	1296	37	39	37
Televizní noviny	Nova	19:30:00	1342	612	1041	33	32	33
Jak dostat tatínka do polepšovny	ČT1	17:21:55	1303	622	1049	40	40	40
Události za okamžik a počasí	ČT1	18:55:00	1157	454	858	31	26	30
S čerty nejsou žerty	Prima	20:19:29	1151	716	1043	27	34	30
Události	ČT1	19:00:05	1062	394	765	27	22	25
Vánoční poselství prezidenta republiky Miloše Zema	ČT1	13:00:00	853	289	560	34	24	29
Branky, body, vteřiny	ČT1	19:46:01	840	371	642	21	20	20
Jak si zasloužit princeznu	ČT1	11:46:44	767	363	612	32	29	31
Sportovní noviny	Nova	20:13:14	717	326	551	17	16	16

Zdroj: Mediaguru.cz, ATO – mediaresearch

9 Tabulka č. 9 – Nejsledovanější pohádky a filmy o Vánocích 2018

TOP 10 nejsledovanějších pořadů, pondělí 24.12. 2018

pořad	TV	začátek	tis. 15+	tis. 15-54	tis. 15-69	share 15+ (%)	share 15-54 (%)	share 15-69 (%)
Kouzelník Žito	ČT1	19:00:10	2486	1340	2063	58,7	55,5	58,4
<u>Tři oříšky pro Popelku</u>	ČT1	20:44:40	2159	1177	1750	46,7	43,9	45,4
Pelíšky	ČT1	22:10:35	1618	1091	1465	49,4	56,3	52,6
Šíleně smutná princezna	ČT1	15:55:28	1220	756	1078	40,4	43,8	42,9
Byl jednou jeden král...	ČT1	17:20:24	1170	590	953	40,1	37,7	39,9
Láska rohatá	ČT1	14:22:53	1134	697	987	39,3	41,1	40,6
Honza málem králem	ČT1	12:54:28	1082	677	961	37,2	39,2	38,5
Nesmrtelná teta	ČT1	11:14:12	1061	637	931	39,2	40,5	40,7
Císař a Tambor	ČT1	10:00:43	918	482	784	37,1	31,8	36,4
Tři bratři	Nova	20:15:55	900	659	823	19,4	24,6	21,3

Zdroj: Mediaguru.cz, ATO – mediaresearch

5 ZÁVĚR

Prvotním cílem, kterého jsem chtěla ve své bakalářské práci dosáhnout, bylo ověření faktických údajů a statistik, týkajících se míry úspěšnosti a sledovanosti české filmové pohádky za posledních 10 let. Dosažené výsledky a informace jsem získala díky vzájemné spolupráci a také díky poskytnutým rozhovorům s oslovenými osobnostmi, pracujícími ve zkoumaném oboru, znalými současných i minulých skutečností a týkajících se daného tématu (*Renata Týmová, Alena Převrátilová, Barbara Johnson, Jiří Chalupa*).

Na základě mých pozorování jsem si ověřila, že pohádka jako vánoční rituál, je a vždy bude každoročním a prvořadě řešeným úkolem všech televizních stanic v České republice, neboť pohádka, jako taková, je ve vztahu k televiznímu divákovi nejen nesmírně důležitým, ale také nosným a stěžejním tématem naší historie.

Proto je možné i na základě mých předložených výsledků, grafů a statistik, jednoznačně potvrdit a podpořit myšlenku zachování a prohlubování tohoto vánočního rituálu spojeného s tradiční filmovou pohádkou, jako nezbytné součásti naší novodobé národní tradice, předávané a nadále udržované ve většině českých rodin (byť v stále se měnícím a postupně se i přizpůsobujícím procesu, ovlivněném především novými technologiemi a stoupajícími nároky mladé generace).

Vzhledem k tomu, že byla moje bakalářská práce vedena jako určitá forma dvoustranného dialogu, rozhovorů a diskuzí, ráda bych na její úplný závěr zařadila odpovědi mnou oslovených osobností, kterým jsem vždy na závěr našeho společně vedeného rozhovoru položila následující otázku:

„Co by se stalo, kdyby pohádky z vysílání televizních stanic zmizely?“

Domnívám se, že právě jejich odpovědi jsou rovněž potvrzením mého konečného zjištění toho, že pohádka a zvláště pak ta filmová, je nesmírně důležitým a potřebným prvkem našeho života.

„Co by se tedy stalo, kdyby pohádky z vysílání televizních stanic zmizely?“

„Není k tomu důvod. Pohádka má tradici a my máme kanály takto vystavěné. ČT 1 je vystavěn jako hlavní kanál, kde se zajímáme o rodinu. Jednička má spojovat. Chceme, aby se u ní scházely celé rodiny. Je tam důležitý moment tradice, takže my chceme pohádky vyrábět. Samozřejmě do té míry, co umožňují finanční prostředky. Ano, mohli bychom vyrábět třeba čtyři nebo pět pohádek a škrtnout nějaký seriál, ale musíte mít kvalitní scénáře a těch není nikdy dost. Na tom stojí veškerá tvorba.“

TÝMOVÁ, Renata. Vedoucí útvaru výzkumu a analýz – Česká televize. Audio rozhovor, Praha, červen 2019

„Pohádka děti provází odjakživa, takže si nemyslím, že by pohádka zmizela. Je to vděčný žánr, na kterém se učíte, jak to s dětmi je a optimismus, že to dobře dopadne. Pohádka je o tom, že svět je v pořádku. Čím je svět kolem nás komplikovanější, tím je pohádka úspěšnější a spoustou lidí vyhledávaná. Proto je také sledovaná dospělými, stejně jako dětmi. Někdy dospělými dokonce více, protože potřebu řádu cítí rovněž více než děti. A k Vánocům pohádka patří právě proto, že alespoň v ní je jistota, že všechno dobře dopadne, že zlí jsou potrestáni

a to dobré zvítězí. Pohádka je ten jediný svět, který je v pořádku a kdy si to neříct, než na Vánoce."

JOHNSON, Barbara. Kreativní producentka pro dětskou a vzdělávací tvorbu – Česká televize. Audio rozhovor, Praha, červen 2019

„To bychom si mohli povídat o tom, co by se stalo, kdyby zmizela televize. Kdyby pohádka zmizela z České televize, nebo z televizí v České republice, to by byla katastrofa! Lidé u nás jsou na pohádku naprosto zvyklí. Jsou na ni nařízeni.

Myslím, že kdyby zmizela někde ve Francii, nebylo by to tak strašné. Tam by si pomohli jinými žánry. Asi. Nejsem znalec, ale cítím to tak. Český divák pohádku potřebuje, byl by bez ní smutný. Ještě mu přilít další smutek..., to by asi nebylo možné. Myslím si, že by se stalo to, že by lidé chodili, byli by ubřečení...

Potkávali by se a říkali by si místo pozdravu: „Taky jsi to neviděl, vid’? Zase to nešlo! A tak..."

CHALUPA, Jiří. Dramaturg a scénárista České televize (v minulosti Československé televize) Audio rozhovor, Praha, červen 2019

Seznam použitých zdrojů

BAXTER, L. & BRAITHWAITE D. (2006). *Family rituals*. In L. Turner, & R. West, *The family communication sourcebook* (s. 259-277). Thousand oaks: SAGE publications.

BEČKA, Hynek. *Ideologie českých Vánoc*. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, ústav filozofie a religionistiky, 2018, 36 s. Vedoucí bakalářské práce Prof. doc. Mgr. Radek Chlup, PhD.
<https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/191698/>

BERČÍK, Pavel. *Česká filmová pohádka z pohledu filmového producenta*. Praha, 2008. Diplomová práce. Akademie múzických umění v Praze, Filmová a televizní fakulta AMU. Vedoucí práce Přemysl Pražský.
<https://theses.cz/dok/fmgr?so=nx;furl=%2Fid%2Fatpupg%2F>

BERNARD, J. & FRÝDLOVÁ, P. *Malý labyrint filmu*. Praha: Albatros, nakladatelství pro děti a mládež, 1988, 507 s.

BORKOVCOVÁ, Vendula. *Reflexe šlechty v české filmové pohádkové tvorbě od druhé poloviny 20. století po současnost. (S důrazem na filmové pohádky éry 50. let)*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta, 2014, 44 s. Vedoucí bakalářské práce doc. Mgr. Radmila Pavlíčková, PhD.
<https://theses.cz/id/dtyrr7/?furl=%2Fid%2Fdtyrr7%2F;so=nx;lang=en>

BROUČEK, Stanislav; JERÁBEK, Richard. *Lidová kultura. Národopisná encyklopedie Čech, Moravy a Slezska, 3. svazek. Věcná část: O-Ž*. Praha: Mladá fronta, 2007, 664 s. z celkového počtu 1586 s.

ČERNOUŠEK, Michal. *Děti a svět pohádek*. 1. vyd. Praha: Albatros, 1991. ISBN 80-00-00060-1.

FARNZ, Marie-Louise. *Psychologický výklad pohádek*. Praha: Nakladatelství Portál, 1998 - Knihovna digitálních dokumentů.
<https://docplayer.cz/1520911-Psychologicky-vyklad-pohadek-marie-louise-von-franz.html>

GERŠLOVÁ, Gabriela et al. *Štědrovečerní rituály v rodinách žáků 3. a 4. tříd*. *Studia paedagogica*, [S.l.], v. 18, n. 1, p. 119–128, čen. 2013. ISSN 2336-4521. Available at: <<http://www.phil.muni.cz/journals/index.php/studia-paedagogica/article/view/500>>.

CHALUPA, Jiří. *Dramaturg a scénárista České televize (v minulosti Československé televize)* Audio rozhovor, Praha, červen 2019

JOHNSON, Barbara. *Kreativní producentka pro dětskou a vzdělávací tvorbu – Česká televize*. Audio rozhovor, Praha, červen 2019

JONÁŠOVÁ, Lenka. *Literatura pro děti a mládež ve filmových adaptacích*. Liberec: Technická univerzita Liberec. Fakulta pedagogická, 2006, 85 s. Vedoucí diplomové práce Mgr. Kateřina Váňová
<https://dspace.tul.cz/handle/15240/8974>

KOLLMANNOVÁ, Zdeňka. *Vliv pohádky na vývoj dítěte*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta, 20110, 43 s. Vedoucí bakalářské práce Mgr. Michaela Pugnerová, Ph.D.
<https://theses.cz/id/ff1ipa/84944-998377526.pdf>

KOURA, Petr. *Sto let českých Vánoc: nejkrásnější svátky v roce na pozadí „velkých dějin / Petr a Pavlína Kouroví*. Vydání druhé, upravené a doplněné. Praha: Academia, 2018, 461 stran.

MARUŠIAKOVÁ, Adéla. *Folklórní pohádka v literatuře a filmu*. Liberec: Technická univerzita Liberec. Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická, 2007, 38 s. Vedoucí bakalářské práce doc. PhDr. Hana Šmahelová, CSc.
<https://dspace.tul.cz/handle/15240/21481>

NOVÁK, Radomil. *Česká filmová pohádka na počátku nového milénia aneb "Anděl" versus "čert"*. SLOVO O SLOVE Zborník Katedry komunikačnej a literárnej výchovy Pedagogickej fakulty Prešovskej university, Ročník 13. Prešov: Katedra komunikačnej a literárnej výchovy Pedagogickej fakulty Prešovskej university, 2007, 342 s. ISBN 978-80-8068-646-8
http://www.indi.pf.unipo.sk/files/pubs/slovo_o_slove_13.pdf#page=49

PAVLÁSKOVÁ, Eliška. *Teoretický rámec indexace pohádek*. Praha, 2005. 49 s. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav informačních studií a knihovnictví. Vedoucí bakalářské práce Peter Pálka.

PEJML, Karel. *Český lid ve svých názorech, obyčejích a pověrách*. Praha: Jos. R. Vilímek, 1941, 341 s.

PEŠKOVÁ, J. & SCHÜCKOVÁ, L. (1991). *Já člověk: jak dělat vědu o člověku dnes a zítra*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství

PODGORNÁ, Anna. *Etika ve filmových pohádkách*. Brno: Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, 2014, 45 s. Vedoucí bakalářské práce Mgr. Ondřej Krajtl.
https://is.muni.cz/th/kq85l/Bakalarska_prace_hotova.pdf

PTÁČEK, Luboš. *Panorama českého filmu*. Rubico, Olomouc 2000

PTÁČKOVÁ, Renata. *„Televizní Vánoce“ – srovnání televizních programů nabízených během vánočních svátků za posledních 10 let*. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, katedra mediálních studií, 2008, 39 s. Vedoucí diplomové práce PhDr. Irena Reifová, Ph.D.
<https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/8000979223/?lang=cs>

PROPP, Vladimír Jakovlevič. *Morfologie pohádky a jiné studie*. Praha: Nakladatelství H&H, 1999, 185 s.
https://monoskop.org/images/f/fd/Propp_Vladimir_Morfologie_pohadky_a_jine_s_tudie.pdf

PŘEVRÁTILOVÁ, Alena. *Asistentka Útvaru výzkumu a analýz – Česká televize*. Audio rozhovor, Praha, červen 2019

RŮŽIČKOVÁ, Aneta. *Vánoce v české vizuální kultuře*. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií, katedra elektronické kultury a sémiotiky, 2008, 84 s. Vedoucí diplomové práce Mgr. Irena Řehořová

<https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/187237/>

SABOL, Ondřej. *Žánrová analýza pohádek Zdeňka Trošky*. Olomouc: Universita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta, katedra divadelních a filmových studií, 2026, 129 s. Vedoucí diplomové práce Mgr. Luboš Ptáček, PhD.

https://theses.cz/id/a1a1mv/Sabol_DP_Tro_ka_pohdky.pdf

SADÍLKOVÁ, HANA. *Porovnání literární předlohy s filmem*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta pedagogická, 2014, 36 s. Vedoucí bakalářské práce PaDr. Jiří Staněk, CSc.

<https://theses.cz/id/c0dqk5/>

SEDLÁČKOVÁ, Jana. *Pohádka jako rituál v rodinách předškolních dětí*. Brno: Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, 2014, 94 s. Vedoucí magisterské diplomové práce Mgr. Klára Šedová, Ph.D.

<https://theses.cz/id/38zbrp>

SEDLÁČKOVÁ, Jana. *Typologie rodinných vypravěčů*. *Studia paedagogica*, roč. 20, č. 3, DOI: 10.5817/S, rok 2015

<https://www.phil.muni.cz/journals/index.php/studia-paedagogica/article/view/1152>

SEDLÁČEK, Mojmír. *Hodnoty ve filmových pohádkách*. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, katedra psychologie, 2015, 82 s. Vedoucí diplomové práce doc. PhDr. Ilona Gillnerová, CSc.

<https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/70737>

SOBOTKOVÁ, Petra. *Místo rituálů v současné rodině*. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, katedra psychologie., 2003, 142 s. Vedoucí diplomové práce PhDr. Lenka Šulová, CSc.

http://osa.webz.cz/dobrovolnik/literatura/misto_ritualu_v_soucasne_rodine.pdf

ŠEĐOVÁ, Klára. *Rodinná socializace dětského televizního diváctví*. Brno, 2006. Disertační práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. Vedoucí dizertační práce prof. PhDr. Milada Rabušicová, Dr.

<https://theses.cz/id/ie5e99/>

ŠESTÁKOVÁ, Adéla. *Kouzelná pohádka a její proměny v dílech 17. – 19. století*. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, centrum komparatistiky, 2011, 57 s. Vedoucí bakalářské práce doc. PhDr. Ludmila Sochorová, CSc.

https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/50095/BPTX_2010_2_0_200859_0_111791.pdf?sequence=1&isAllowed=y

TÝMOVÁ, Renata. *Vedoucí útvaru výzkumu a analýz – Česká televize*. Audio rozhovor, Praha, červen 2019

VEČERKOVÁ, Eva. *Lidové obyčeje a jejich výtvarné komponenty*. Brno: Moravské zemské muzeum, 2010, 378 s.

VLČKOVÁ, Barbora. *Pohádka v díle Václava Tilleho-Říhy*. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, ústav literatury a komparatistiky, 201, s. Vedoucí diplomové práce doc. PhDr. Hana Šmahelová, CSc.

<https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/124666/>

VONDRÁČKOVÁ, Lucie. *Pohádky v československé kinematografii*. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, katedra teorie kultury, 2006, 132 s. Vedoucí rigorózní práce PhDr. Vladimír Czumalo, CSc.
<https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/3531>

VONDRUŠKA, Vlastimil. *Církevní rok a lidové obyčeje*, 2. doplněné vydání. České Budějovice: DONA s r.o., 2005
VONDRUŠKOVÁ, Alena. *České zvyky a obyčeje*, dotisk 1. vydání. Praha: Albatros nakladatelství, a. s., 2004, 370 s.

VRTBOVSKÁ, Petra. *Pohádka jako fenomén (srovnávací výklad pohádek)*. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, ústav etnologie, 2005, 57 s. Vedoucí diplomové práce Prof. PhDr. Vladimír Svatoň, CSc.
<https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/3488>

ZÍBRT, Čeněk. *Veselé chvíle v životě lidu českého*, vydání druhé. Praha: Vyšehrad, spol. s r.o., 2006, 640 s.

Internetové odkazy

BLINKOVÁ, Karolína. *Mluvčí České televize*. Webový portál Týden.cz, 20. 12. 2018
https://www.tyden.cz/rubriky/domaci/o-vanocich-sledujeme-televizi-casteji-pohadky-patri-dospelym_507577.html

BLINKOVÁ, Karolína. *Mluvčí České televize*. Webový portál mediar.cz, 27. 12. 2018
<https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/press/tiskove-zpravy/?id=8756>

DOUCHOVÁ, Jitka. *Rituály jsou stavební kameny našeho dne*. Český rozhlas, 24. 9. 2012.
<https://region.rozhlas.cz/jitka-douchova-denni-ritualy-jsou-stavebni-kameny-naseho-dne-7276892>

KOLIHA, Petr. *Výkonný ředitel ČT :D. úvodní slovo – Co jeto ČT :D*
<https://www.ceskatelevize.cz/decko-pro-rodice/uvod/>

TOMAIDE, Petr. *Filmové triky digitálního věku*. Týdeník České televize o novinkách a zajímavostech z nejrůznějších oblastí vědy, nových technologií a společenských oborů.
<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10121359557-port/tema/232-filmove-triky-digitalniho-veku/>

Seznam tabulek

1	Tabulka č. 1 – Statistika vysílaných hraných pohádek v ČT v roce 2018.....	35
2	Tabulka č. 2 – Nejsledovanější pohádky a filmy o Vánocích 2011	43
3	Tabulka č. 3 – Nejsledovanější pohádky a filmy o Vánocích 2012	43
4	Tabulka č. 4 – Nejsledovanější pohádky a filmy o Vánocích 2013	44
5	Tabulka č. 5 – Nejsledovanější pohádky a filmy o Vánocích 2014	45
6	Tabulka č. 6 – Nejsledovanější pohádky a filmy o Vánocích 2015	45
7	Tabulka č. 7 – Nejsledovanější pohádky a filmy o Vánocích 2016	47
8	Tabulka č. 8 – Nejsledovanější pohádky a filmy o Vánocích 2017	48
9	Tabulka č. 9 – Nejsledovanější pohádky a filmy o Vánocích 2018	49
10	Tabulka č. 10 – Dotazník na téma Vánoce a televize.....	60
11	Tabulka č. 11 – Dotazník na téma Vánoce a televize.....	60
12	Tabulka č. 12 – Dotazník na téma Vánoce a televize.....	61
13	Tabulka č. 13 – Dotazník na téma Vánoce a televize.....	61
14	Tabulka č. 14 – Dotazník na téma Vánoce a televize.....	62
15	Tabulka č. 15 – Dotazník na téma Vánoce a televize.....	62
16	Tabulka č. 16 – Dotazník na téma Vánoce a televize.....	63
17	Tabulka č. 17, přehled vysílaných pohádek ve Vánočním období 2009	64
18	Tabulka č. 18, přehled vysílaných pohádek ve Vánočním období 2010	64
19	Tabulka č. 19, přehled vysílaných pohádek ve Vánočním období 2011	65
20	Tabulka č. 20, přehled vysílaných pohádek ve Vánočním období 2012	66
21	Tabulka č. 21, přehled vysílaných pohádek ve Vánočním období 2013	67
22	Tabulka č. 22, přehled vysílaných pohádek ve Vánočním období 2014	69
23	Tabulka č. 23, přehled vysílaných pohádek ve Vánočním období 2015	70
24	Tabulka č. 24, přehled vysílaných pohádek ve Vánočním období 2016	72
25	Tabulka č. 25, přehled vysílaných pohádek ve Vánočním období 2017	73
26	Tabulka č. 26, přehled vysílaných pohádek ve Vánočním období 2018	74

Příloha č. 1

Rozhovory s osobnostmi, vedené na téma „**Česká filmová pohádka jako součást TV rituálu za posledních 10 let**“ – pokládané otázky

Renata Týmová, vedoucí útvaru výzkumu a analýz – ČT

Alena Převrátilová, asistentka Útvaru výzkumu a analýz – ČT

Barbara Johnson, kreativní producentka pro dětskou a vzdělávací tvorbu – ČT

Jiří Chalupa, dramaturg a scénárista ČT (v minulosti Československé televize)

Pokládané otázky:

Téma - rituál

Je pro vás pohádka v TV jako součást rituálu? V čem?

Co děláte pro to, aby pohádky v TV udržovaly jakousi tradici a rituál? (Jak probíhá spolupráce, koprodukce, ...)

Je pro vás pohádka v TV důležitá? Co pohádka znamená pro TV program?

Kolik cca procent tvoří pohádky v ročním programu? (statistika)

Kolik procent tvoří pohádky v programu v době Vánoc? (statistika)

Jak vnímáte sledovanost pohádek v TV za posledních 10 let? Drží se sledovanost ve stejné rovině nebo klesá, stoupá?

Pohádky jsou v programu nedílnou součástí svátků a výjimečných příležitostí. Jsou všechny státní svátky automaticky provázány s pohádkami nebo např. v Den upálení mistra Jana Husa nevidíte důvod nasazovat více pohádek? Jak se tedy o množství pohádek v programu rozhoduje?

Téma - Vánoce

Jak se všeobecně dramaturgicky tvoří a vybírá obsah Vánočního programu?

Jak probíhá tvorba vánočního pohádkového programu, jak se vybírají náměty a jak jejich tvůrci? Volí se spíše externí produkce?

Kritika vs. pozitivní ohlasy vánočních pohádek – v poslední době jsou ohlasy na pohádky spíše kontroverzní. Někteří lidé si stěžují na jejich kvalitu, jiní jsou naopak spokojeni. Jak vnímáte toto rozdělení do dvou táborů, a je pro vás důležité nebo je důležitější, snažit se vyrábět nové pohádky bez ohledu na kritiku a podporovat tak především fakt, aby tvorba tohoto žánru nezanikla?

Z jakého hlavního důvodu vlastně televize podporuje tvorbu pohádek a jakým konkrétním způsobem se na podporování pohádek podílí?

Jaký je rozdíl mezi sledovaností vánočních pohádek a sledovaností pohádek všeobecně během celého roku?

Jak rozdílná je sledovanost českých, vs. zahraničních pořadů (pohádek), během Vánoc?

Jaké jsou výhody a nevýhody zahraničních pořadů pro děti a mládež?

Jak vnímáte vánoční program konkurenčních televizních stanic? Cítíte se v tomto ohledu ohroženi?

Jakým způsobem se nasazuje program, aby se co nejméně kryl s ostatními konkurenčními stanicemi?

Je pro Vás důležitější spíš nalákat diváky na jistotu Tří oříšků pro Popelku nebo natočit novou, třebaže kontroverzní pohádku (riziko nové pohádky)?

Téma - ČT :D

Jaká je dramaturgická koncepce Děčka?

Sledujete od založení dětského kanálu ČT :D nějaký výrazný posun, a pokud ano, pak jakým směrem?

Vyplatí se České televizi po stránce ekonomické provozovat kanál ČT :D?

Má televize nějaké stanovené kvóty pro vysílání pohádek či edukativních pořadů nebo je to jen čistě ekonomicky „sympatické“ a tzv. sázka na jistotu, protože lidé prostě chtějí sledovat pohádky?

Na jakou tvorbu je ČT :D zaměřeno primárně, a jaký podíl vysílacího času tvoří například animovaná tvorba?

Točí Česká televize speciálně pro Děčko filmové pohádky?

Jak náročný je dětský divák a co na Děčku upřednostňuje?

Téma – pohádka, sledovanost pohádek.

Jak je z pohledu TV a jejího programu nahlíženo na televizní pohádku, na filmovou pohádku, televizní film a dětský film? Je zde nějaký rozdíl, ať už ve sledovanosti či nasazení v programu?

Jaký je podle vás hlavní rozdíl mezi pohádkou primárně určenou do kin a televizní pohádkou? Popřípadě co znamená pro TV odvysílání pohádky, která byla původně promítána v kinech a až poté přijata do TV?

Jak se mění divácká náročnost, co se týče televizní či filmové pohádky? Jaké nároky mají děti a jaké dospělí diváci?

Jaký jste zaznamenali posun v tvorbě pro děti a jaký posun v tvorbě pohádek jako takových?

Co by se stalo, kdyby pohádky z programů TV zmizely?

Příloha č. 2

Dotazník na téma Vánoce a televize

1. Díváte se na TV?
 - ano
 - ne
 - jen někdy (např. u rodičů o svátcích,...)

2. Sledujete o Vánocích TV?
 - ano
 - ne
 - jen jako kulisu
 - jen kvůli dětem

3. Díváte se o Vánocích na pohádky?
 - ano
 - ne
 - občas, ale spíš preferuji v TV něco jiného

4. Díváte se na TV o Vánocích spíš sám/sama?
 - ano
 - ne, vždy s někým
 - ne, vždy s celou rodinou

5. Je pro vás vánoční sledování TV s rodinou důležité?
 - ano
 - ano, je to hezký, společně strávený čas
 - ne

6. Považujete sledování TV s rodinou za jakýsi rituál, tradici?
 - ano
 - ne
 - nevím

7. Pustili byste si radši Tři oříšky pro Popelku, či jinou českou klasiku nebo nějaký zahraniční film s vánoční tematikou (Sám doma, ...) nebo novou vánoční pohádku?
 - Tři oříšky pro Popelku
 - jinou českou klasiku
 - zahraniční film s vánoční tematikou (Sám doma, ...)
 - novou vánoční pohádku?

Výsledky zpracovaných dotazníků dle jednotlivých zadaných otázek

Celkem oslovených respondentů - 70

10 Tabulka č. 10 – Dotazník na téma Vánoce a televize

1. Díváte se na TV?

70 odpovědí

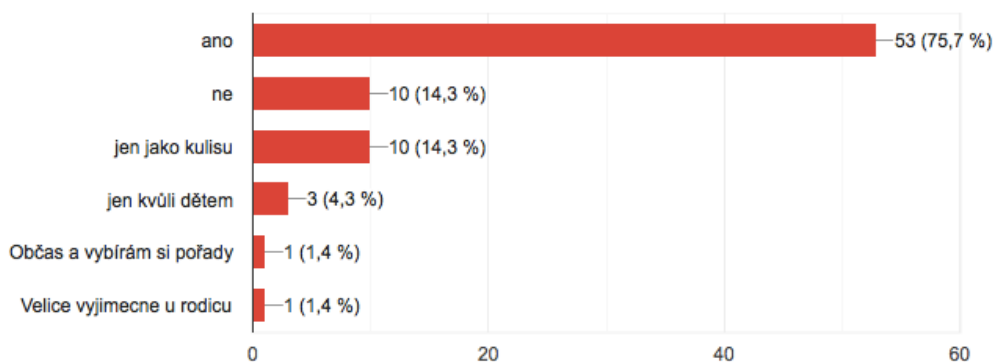

Zdroj: Vlastní zpracování

11 Tabulka č. 11 – Dotazník na téma Vánoce a televize

2. Sledujete o Vánocích TV?

70 odpovědí

Zdroj: Vlastní zpracování

12 Tabulka č. 12 – Dotazník na téma Vánoce a televize

3. Díváte se o Vánocích na pohádky?

70 odpovědí

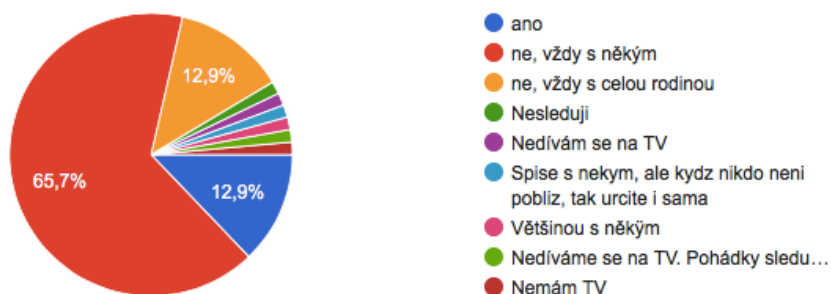

Zdroj: Vlastní zpracování

13 Tabulka č. 13 – Dotazník na téma Vánoce a televize

4. Díváte se na TV o Vánocích spíš sám/sama?

70 odpovědí

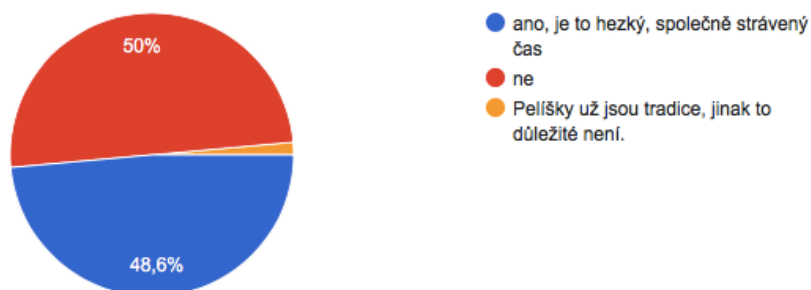

Zdroj: Vlastní zpracování

14 Tabulka č. 14 – Dotazník na téma Vánoce a televize

5. Je pro vás Vánoční sledování TV s rodinou důležité?

70 odpovědí

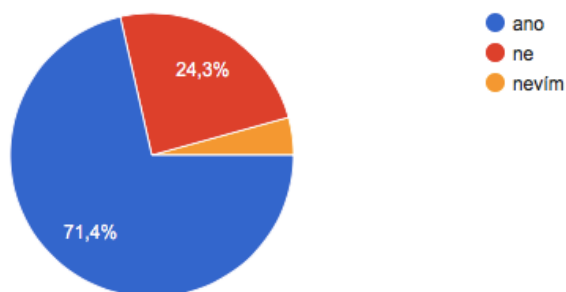

Zdroj: Vlastní zpracování

15 Tabulka č. 15 – Dotazník na téma Vánoce a televize

6. Považujete sledování TV během Vánoc za jakýsi rituál, tradici?

70 odpovědí

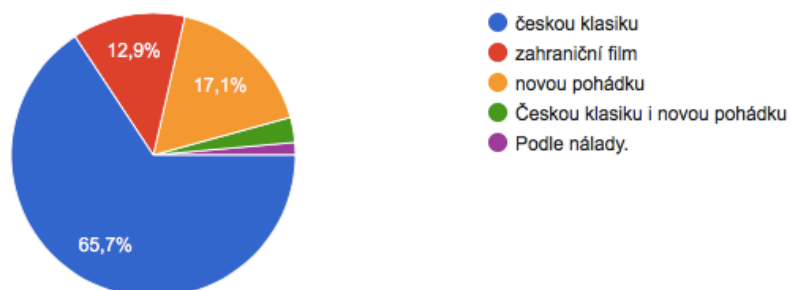

Zdroj: Vlastní zpracování

16 Tabulka č. 16 – Dotazník na téma Vánoce a televize

7. Pustili byste si radši Tři oříšky pro Popelku, či jinou českou klasiku nebo nějaký zahraniční film s vánoční tematikou (Sám doma, ...) nebo novou vánoční pohádku?

70 odpovědí

Zdroj: Vlastní zpracování

PŘÍLOHA Č. 3

17 Tabulka č. 17, přehled vysílaných pohádek ve vánočním období 2009

2009	Titul	Datum	TV kanál	Premiéra	Čas od	Čas do	Délka	15+			4-12		
								Rating	Rating 000	Share	Rating	Rating 000	Share
1	Láska rohatá	24/12/09	ČT1	premiéra	19:00:09	20:29:40	1:29:31	23,5	2 058	50,41	20,3	167	53,55
2	Dům U Zlatého úsvitu	25/12/09	ČT1	premiéra	20:01:23	21:34:26	1:33:03	13,2	1 157	28,65	8,7	72	24,81
3	Čert ví proč	24/12/09	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:02:26	14:42:09	1:39:43	11,9	1 039	42,89	15,8	130	44,88
4	Princezna se zlatou hvězdou	24/12/09	ČT1	repríza (nové uvedení)	17:23:05	18:40:25	1:17:20	11,5	1 006	35,89	8,1	67	30,98
5	Nesmrtelná teta	25/12/09	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:42:33	11:20:20	1:37:47	10,6	929	42,31	9,5	79	35,29
6	Koloběžka první	20/12/09	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:08:47	14:18:46	1:09:59	9,4	823	35,26	13,7	113	56,99
7	Obušku, z pytle ven!	26/12/09	ČT1	repríza (nové uvedení)	17:31:32	18:40:40	1:09:08	8,2	716	23,67	6,1	51	29,49
8	RumpelCimprCamp	31/12/09	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:56:01	14:25:46	1:29:45	7,7	677	33,02	11,6	97	44,09
9	Kouzla králů	24/12/09	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:42:15	11:15:12	1:32:57	6,4	558	30,69	11,4	94	29,38
10	Zimní víla	26/12/09	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:43:04	10:35:15	0:52:11	4,9	431	24,40	3,9	32	18,73
11	Dilino a čert	25/12/09	ČT1	premiéra	14:14:28	15:12:38	0:58:10	4,1	356	15,13	4,2	35	21,90
12	Císař a tambor	25/12/09	ČT1	repríza (nové uvedení)	17:31:17	18:42:14	1:10:57	3,5	311	9,75	2,3	19	9,50
13	O princí, který měl smůlu	29/12/09	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:00:53	10:03:18	1:02:25	2,9	255	27,69	6,5	54	29,95
14	O buchtách a milování	22/12/09	ČT1	repríza (nové uvedení)	15:50:29	16:29:28	0:38:59	2,6	231	17,84	4,8	40	31,55
15	Oheň, voda a listivé úskoky	28/12/09	ČT2	repríza (nové uvedení)	13:52:55	15:17:22	1:24:27	2,4	209	12,96	0,9	8	8,20
16	Soudce a drahokam	28/12/09	ČT1	repríza (nové uvedení)	10:28:11	11:01:28	0:33:17	2,2	194	18,59	1,6	13	8,56
17	O zlé a dobré vodě	21/12/09	ČT2	repríza (nové uvedení)	13:44:40	14:49:03	1:04:23	1,4	125	11,98	2,6	22	18,72
18	Vánoční panenka	21/12/09	ČT1	repríza (nové uvedení)	10:13:13	11:05:03	0:51:50	1,2	107	16,96	2,0	16	15,83
19	Vánoční příběh	28/12/09	ČT2	repríza (nové uvedení)	12:53:48	13:50:55	0:57:07	1,2	101	6,68	0,6	5	4,53
20	Princ Chocholouš	25/12/09	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:05:17	07:21:59	1:16:42	1,0	92	33,78	0,3	2	7,81
21	Princezna Slonbidlo	24/12/09	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:00:00	06:52:46	0:52:46	1,0	85	41,59	1,7	14	38,24
22	O.Nedbal:Z pohádky do pohádky	20/12/09	ČT2	repríza (nové uvedení)	12:21:25	13:24:52	1:03:27	0,9	80	3,53	0,5	4	3,25
23	Třetí sudička	31/12/09	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:13:57	06:58:53	0:44:56	0,7	58	28,53	0,0	0	0,47
24	Čert na zemi	31/12/09	ČT1	repríza (nové uvedení)	05:00:00	06:00:00	1:00:00	0,4	39	26,21	0,0	0	3,57
Průměr					13:19:15	14:28:02	27:30:50	6,5	569	28,86	6,7	55	31,29

Zdroj: ATO, Nielsen Admosphere, 9.7.2019, Live+TS0-3

18 Tabulka č. 18, přehled vysílaných pohádek ve vánočním období 2010

2010	Titul	Datum	TV kanál	Premiéra	Čas od	Čas do	Délka	15+			4-12		
								Rating	Rating 000	Share	Rating	Rating 000	Share
1	Peklo s princeznou	24/12/10	ČT1	premiéra	19:02:41	20:40:13	1:37:32	18,5	1 633	41,52	17,6	139	44,68
2	Anděl Páně	23/12/10	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:02:52	21:34:18	1:31:26	13,8	1 222	30,02	13,4	106	38,60
3	Zlatovláska	25/12/10	ČT1	repríza (nové uvedení)	17:27:18	18:41:11	1:13:53	12,8	1 137	37,82	6,8	54	32,28
4	Byl jednou jeden král	24/12/10	ČT1	repríza (nové uvedení)	15:53:10	17:30:31	1:37:21	10,1	894	32,77	9,8	78	31,05
5	Ať přiletí čáp, královno!	25/12/10	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:41:06	11:14:06	1:33:00	8,3	737	31,76	8,3	66	30,40
6	Ať žijí rytíři!	26/12/10	ČT1	premiéra	20:04:11	21:48:54	1:44:43	8,0	708	16,79	8,4	67	20,14
7	Zlatník Ondra	24/12/10	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:00:24	14:05:32	1:05:08	6,1	539	20,60	2,2	17	6,21
8	Co takhle svatba, princí?	24/12/10	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:43:29	11:13:24	1:29:55	4,9	433	20,86	9,4	75	24,22
9	Kouzelná tetička Valentýna	24/12/10	ČT1	premiéra	17:33:41	18:29:31	0:55:50	4,7	418	15,93	2,7	21	11,42
10	Dům U Zlatého úsvitu	26/12/10	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:42:55	11:15:58	1:33:03	3,8	341	17,89	2,7	21	11,43
11	Nebe a Vícek	31/12/10	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:43:32	13:42:31	0:58:59	3,4	302	15,19	2,5	20	13,39
12	Vítavská víla	29/12/10	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:45:02	10:29:42	0:44:40	2,7	243	21,99	5,0	40	25,26
13	O modrém ptáčku	29/12/10	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:01:23	09:44:05	0:42:42	2,7	239	23,94	7,3	58	39,47
14	Tajemství mořské panny	23/12/10	ČT1	repríza (nové uvedení)	10:37:15	11:20:39	0:43:24	2,1	182	19,01	3,9	31	18,44
15	O princezně, která nesměla na slunci	24/12/10	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:30:41	07:02:50	0:32:09	0,7	61	24,77	1,1	9	16,71
Průměr			ČT1		13:23:19	14:35:34	18:03:45	8,0	704	26,84	7,7	61	26,22

Zdroj: ATO, Nielsen Admosphere, 9.7.2019, Live+TS0-3

19 Tabulka č. 19, přehled vysílaných pohádek ve vánočním období 2011

2011	Titul	Datum	TV kanál	Premiéra	Čas od	Čas do	Délka	15+			4-12		
								Rating	Rating 000	Share	Rating	Rating 000	Share
1	Tajemství staré bambitky	25/12/11	ČT1	premiéra	20:00:34	21:26:21	1:25:47	21,7	1 911	42,31	14,2	121	37,61
2	Dešťová víla	27/12/11	ČT1	premiéra	20:01:06	21:37:14	1:36:08	17,2	1 516	35,88	14,0	118	43,00
3	Anděl Páně	30/12/11	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:00:14	21:31:39	1:31:25	15,0	1 320	33,19	10,1	86	31,45
4	Peklo s princeznou	24/12/11	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:40:30	15:18:02	1:37:32	11,6	1 022	36,34	15,6	132	37,88
5	Princezna se zlatou hvězdou	24/12/11	ČT1	repríza (nové uvedení)	17:20:20	18:37:40	1:17:20	10,4	920	33,57	9,3	78	33,95
6	Lotrando a Zubejda	24/12/11	ČT1	repríza (nové uvedení)	15:31:58	17:10:56	1:38:58	10,2	899	31,27	15,7	133	39,98
7	Čert ví proč	26/12/11	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:58:16	18:37:59	1:39:43	10,2	899	29,18	6,0	51	23,32
8	Dařbuján a Pandrhola	24/12/11	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:13:02	13:31:50	1:18:48	10,0	882	33,73	7,9	66	20,50
9	Princezna ze mlejna	25/12/11	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:46:29	11:32:28	1:45:59	9,8	864	38,22	11,4	96	41,40
10	Ať přiletí čáp, královno!	31/12/11	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:02:12	15:35:12	1:33:00	8,6	757	34,96	8,1	68	39,36
11	Princezna ze mlejna II.	26/12/11	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:47:49	11:39:20	1:51:31	7,3	643	30,00	6,9	58	23,42
12	Co takhle svatba, princí?	31/12/11	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:32:07	14:02:02	1:29:55	6,6	584	27,72	7,7	65	36,73
13	Jak chutná láska	30/12/11	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:34:58	15:39:52	1:04:54	3,7	323	18,51	2,8	23	12,38
14	O zakletém hadovi	30/12/11	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:05:07	09:59:51	0:54:44	3,0	266	25,54	6,2	52	30,40
15	Zelený ptáček	29/12/11	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:15:32	11:58:13	0:42:41	1,8	160	13,34	2,7	23	17,14
16	Sedmero krkavců	25/12/11	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:00:56	07:21:01	1:20:05	0,9	81	35,37	0,2	2	7,74
17	Jak se tančí brumbambule	31/12/11	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:46:03	07:29:14	0:43:11	0,8	68	25,19	0,1	1	2,86
Průměr			ČT1		13:30:25	14:53:28	23:31:41	9,5	841	33,33	8,9	75	32,68

Zdroj: ATO, Nielsen Admosphere, 9.7.2019, Live+TS0-3

20 Tabulka č. 20, přehled vysílaných pohádek ve vánočním období 2012

2012	Titul	Datum	TV kanál	Premiéra	Čas od	Čas do	Délka	15+			4-12		
								Rating	Rating 000	Share	Rating	Rating 000	Share
1	Dvanáct měsíčků	24/12/12	ČT1	premiéra	19:00:20	20:36:49	1:36:29	26,9	2 360	59,74	25,0	215	64,69
2	Šťastný smolař	25/12/12	ČT1	premiéra	20:02:46	21:42:16	1:39:30	22,2	1 953	45,86	12,2	105	35,68
3	Anděl Páně	23/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:03:47	21:35:12	1:31:25	16,0	1 407	33,07	14,2	122	38,17
4	Peklo s princeznou	28/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:02:36	21:40:08	1:37:32	15,1	1 326	33,33	7,8	67	28,41
5	Byl jednou jeden král...	24/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	17:21:30	18:58:51	1:37:21	13,7	1 204	43,87	8,6	74	40,05
6	Micimutr	27/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:03:13	21:32:45	1:29:32	13,2	1 164	28,71	7,9	68	26,06
7	Lotrando a Zubejda	31/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:30:12	18:09:10	1:38:58	10,1	888	32,19	5,6	48	34,87
8	Princezna ze mlejna	31/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:29:08	15:15:07	1:45:59	9,9	870	42,61	8,9	76	47,93
9	Kouzla králů	26/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	15:48:48	17:21:45	1:32:57	9,9	867	35,52	5,3	46	38,52
10	Ať přiletí Čáp, královno!	24/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:41:54	13:14:54	1:33:00	9,4	825	34,31	11,5	99	36,13
11	Princezna se zlatou hvězdou	24/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:02:33	17:19:58	1:17:25	8,2	719	27,08	8,0	69	26,17
12	Tajemství staré bambitky	29/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	17:26:34	18:52:21	1:25:47	8,1	715	24,31	6,2	53	27,40
13	Co takhle svatba, princí?	24/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	10:11:27	11:41:22	1:29:55	8,0	707	33,39	13,1	113	32,22
14	Nesmrtelná teta	25/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	10:51:52	12:29:43	1:37:51	7,9	697	29,87	6,3	54	27,57
15	Cisář a tambor	25/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:21:09	17:32:06	1:10:57	7,4	655	25,12	2,6	22	19,02
16	Čert ví proč	26/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	10:35:07	12:14:50	1:39:43	7,4	654	30,51	5,8	51	24,72
17	Duhová panna	23/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:06:42	14:19:52	1:13:10	6,7	589	26,86	4,8	41	17,77
18	Zázračné meče	26/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:15:35	13:19:01	1:03:26	6,4	563	25,84	2,8	24	11,55
19	Sofie a ukradený poklad	30/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:05:53	14:02:54	0:57:01	6,3	551	25,28	2,2	19	13,13
20	Dešťová víla	24/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:23:41	15:59:49	1:36:08	6,1	540	21,23	6,3	54	19,54
21	O princezně, která ráčkovala	25/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:49:57	10:51:15	1:01:18	6,1	536	25,29	9,0	78	31,61
22	Jak si zasloužit princeznu	30/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:47:57	17:59:09	1:11:12	5,9	519	19,37	2,2	19	13,44
23	Zvonící meče	25/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:31:03	13:33:16	1:02:13	5,7	505	22,06	3,0	26	13,51
24	Koloběžka první	29/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:07:28	15:17:27	1:09:59	5,7	503	26,49	3,8	33	26,39
25	Zkřížené meče	24/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:15:54	14:22:39	1:06:45	5,5	484	19,62	5,0	43	15,79
26	O štěstí a kráse	26/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:30:11	10:33:47	1:03:36	5,3	466	26,42	5,2	45	22,08
27	Zimní víla	24/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:17:56	10:10:07	0:52:11	5,0	440	25,65	7,4	63	18,48
28	Deváté srdce	30/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	15:18:50	16:47:00	1:28:10	5,0	438	20,14	2,0	17	15,81
29	Princové jsou na draka	31/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:55:13	12:51:41	0:56:28	4,9	429	23,04	4,4	38	22,91
30	O zrzavé Andule	22/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:06:47	14:08:58	1:02:11	3,8	338	18,62	4,2	36	20,21
31	O králi, hvězdáři, kejklíři a třech muzikantech	29/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:07:13	14:07:28	1:00:15	3,8	337	18,20	2,3	19	13,26
32	Popelka	24/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:47:10	08:23:33	1:36:23	3,5	311	48,26	2,6	22	16,99
33	Vánoční panenka	24/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	08:25:00	09:16:52	0:51:52	3,4	301	23,01	4,2	36	10,79
34	Záznam představení Divadla Jára Cimrmana - Dlouhý, Široký a	31/12/12	ČT2	repríza (nové uvedení)	19:00:00	20:23:50	1:23:50	3,2	281	8,05	2,4	21	9,62
35	Láďo, ty jsi princezna!	31/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:51:02	10:50:31	0:59:29	2,6	227	18,50	4,2	36	21,14
36	Taneček přes dvě pekla	25/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	07:35:02	08:34:05	0:59:03	2,1	188	27,34	2,9	25	17,93
37	O kominickém učni a dceři cukráře	26/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	07:17:35	08:20:46	1:03:11	2,1	187	37,42	1,3	11	13,68
38	Bylo, nebylo - O Honzovi a Barušce	31/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	08:21:30	08:59:27	0:37:57	2,1	185	24,63	5,0	43	28,40
39	Rumburak	31/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:00:40	09:49:35	0:48:55	1,9	165	16,74	4,4	38	21,63
40	Tři srdce	31/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	07:06:58	08:21:30	1:14:32	1,4	122	30,83	1,3	11	14,55
41	Tajemství mošské panny	23/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:53:13	07:36:37	0:43:24	1,2	102	26,76	0,4	3	4,40
42	O Radkovi a Mileně	22/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:48:30	07:52:08	1:03:38	1,1	94	23,33	0,8	7	8,08
43	Doktorská pohádka	24/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:00:01	06:46:24	0:46:23	0,9	79	30,90	0,5	5	24,89
44	Rozsudky soudce Ooky	29/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:40:08	07:41:58	1:01:50	0,8	74	25,92	0,0	0	1,05
45	Paví král	29/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:00:14	06:40:08	0:39:54	0,7	64	34,13	0,2	2	27,76
46	Princezna Slonbidlo	26/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:15:41	07:16:28	1:00:47	0,6	54	23,56	0,0	0	1,86
47	Pavouk se smaragdovými očima	30/12/12	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:56:18	07:33:19	0:37:01	0,3	30	12,79	0,0	0	0,67
Průměr					12:15:35	13:28:16	56:56:33	7,5	656	30,49	5,9	51	26,94

Zdroj: ATO, Nielsen Admosphere, 9.7.2019, Live+TS0-3

21 Tabulka č. 21, přehled vysílaných pohádek ve vánočním období 2013

2013	Titul	Datum	TV kanál	Premiéra	Čas od	Čas do	Délka	15+			4-12		
								Rating	Rating 000	Share	Rating	Rating 000	Share
1	Sněžný drak	25/12/13	ČT1	premiéra	20:03:03	21:32:57	1:29:54	22,3	1 945	41,43	14,1	128	37,03
2	Anděl Páně	23/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:01:20	21:32:46	1:31:26	17,7	1 542	34,77	14,8	134	39,21
3	Dvanáct měsíčků	22/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:04:32	21:41:01	1:36:29	17,1	1 489	33,19	14,6	131	38,80
4	Tajemství staré bambitky	27/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:03:05	21:28:52	1:25:47	15,5	1 353	31,73	10,0	90	26,73
5	Láska rohatá	20/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:08:04	21:37:35	1:29:31	14,9	1 301	33,30	17,2	157	46,58
6	Peklo s princeznou	24/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:01:20	17:38:52	1:37:32	13,8	1 200	41,43	13,3	121	41,16
7	Princezna se zlatou hvězdou	24/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	17:40:46	18:58:11	1:17:25	13,4	1 169	40,00	8,5	77	34,20
8	Šťastný smolař	28/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:03:29	21:42:59	1:39:30	13,1	1 145	27,00	8,1	73	27,64
9	Čert ví proč	30/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:03:47	21:43:30	1:39:43	13,1	1 140	26,76	9,9	89	38,61
10	Pyšná princezna	24/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:32:03	15:59:20	1:27:17	13,1	1 138	38,48	10,4	94	28,51
11	Princezna ze mléjna	25/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	15:45:46	17:31:46	1:46:00	12,8	1 114	41,24	8,0	72	42,78
12	Nesmrtelná teta	24/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:32:35	13:10:26	1:37:51	11,9	1 037	40,61	16,1	146	40,69
13	Kouzla králů	24/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:57:18	11:30:15	1:32:57	10,4	906	42,42	18,9	171	44,65
14	Zlatovláska	24/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:13:53	14:27:46	1:13:53	10,4	904	32,57	14,1	128	34,03
15	Princezna ze mléjna II.	26/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	15:27:35	17:19:06	1:51:31	8,9	775	30,28	6,9	62	32,88
16	Cisář a Tambor	19/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:07:03	21:18:00	1:10:57	8,8	767	18,11	3,7	34	19,90
17	O štěstí a kráse	25/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:47:33	12:51:08	1:03:35	8,8	766	31,06	7,3	66	31,17
18	RumpelcímprCampr	25/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	10:16:26	11:46:11	1:29:45	8,7	759	31,24	7,0	64	22,85
19	Obušku, z pytle ven!	31/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	15:40:11	16:49:19	1:09:08	8,4	733	25,72	4,8	44	24,93
20	Micimutr	28/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:00:04	14:29:36	1:29:32	8,2	718	31,50	6,0	54	30,00

21	Co takhle svatba, princí?	25/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:14:04	15:43:59	1:29:55	7,9	689	29,59	6,3	57	39,64
22	Princové jsou na draka	24/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	08:58:45	09:55:13	0:56:28	7,6	661	37,25	14,1	127	31,96
23	Ať přiletí čáp, královno!	26/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:52:30	15:25:30	1:33:00	7,6	659	28,36	4,2	38	21,86
24	Modrý tygr	26/12/13	ČT1	premiéra	20:01:31	21:29:05	1:27:34	7,0	614	14,19	10,7	97	34,51
25	Bylo, nebylo - O Honzovi a Barušce	26/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:12:07	13:50:03	0:37:56	7,0	606	24,82	2,6	24	14,48
26	Tajemství Lesní země	25/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:05:14	10:15:41	1:10:27	6,2	544	25,75	4,2	38	12,02
27	Královský slib	26/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:18:25	10:48:27	1:30:02	6,1	532	26,09	3,7	34	12,70
28	O Šípkové Růžence	31/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:05:57	15:02:58	0:57:01	6,1	530	21,93	1,4	13	7,13
29	O dívce, která šíápla na chléb	22/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:08:43	14:04:37	0:55:54	6,1	528	21,45	6,3	56	25,05
30	Restaurace U Prince	29/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:38:14	14:35:17	0:57:03	5,9	513	22,89	1,7	15	10,57
31	O sirotkovi z Radhoště	21/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:35:59	14:45:52	1:09:53	5,8	505	25,96	5,8	53	26,39
32	O bojácném Floriánkovi	28/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:46:49	12:57:19	1:10:30	5,6	485	23,33	3,5	32	22,36
33	Zkřížená meče	30/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:46:42	17:53:27	1:06:45	5,4	474	20,22	2,2	19	9,69
34	Začarovaná láska	23/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:04:36	16:58:55	0:54:19	5,3	463	22,03	5,3	48	20,48
35	Jak se ševcem šlii čerti	21/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:29:15	13:35:34	1:06:19	5,3	459	25,39	4,5	41	22,32
36	O princezně, která ráčkovala	26/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	10:50:49	11:52:07	1:01:18	5,2	453	20,17	4,1	37	15,06
37	O princezně se zlatým lukem	31/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	10:00:11	11:03:20	1:03:09	4,1	358	22,89	4,5	41	20,55
38	Popelka	24/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	07:20:44	08:57:08	1:36:24	3,6	316	33,45	4,4	40	16,05
39	Království potoků	26/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	07:58:56	09:16:33	1:17:37	3,6	316	29,65	3,9	35	17,78
40	Zimní víla	25/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	08:11:31	09:03:42	0:52:11	3,3	289	22,09	1,6	14	7,29
41	Vánoční panenka	23/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:33:35	14:25:27	0:51:52	3,0	259	14,97	2,7	24	10,07
42	Dům U Zlatého úsvitu	27/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:44:09	16:17:12	1:33:03	2,8	243	13,02	1,1	10	7,36

43	Český Honza	29/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	08:48:49	09:45:43	0:56:54	2,7	234	18,69	2,3	20	11,42
44	Tajemství mořské panny	22/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:02:07	09:45:31	0:43:24	2,5	220	15,48	1,8	16	5,27
45	O hloupé havířce	20/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	15:02:38	15:55:00	0:52:22	2,1	180	13,53	0,7	6	7,54
46	O houbovém Kubovi a princí Jakubovi	21/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:00:49	09:49:39	0:48:50	1,8	158	13,93	3,4	31	13,52
47	O Popelákoví	31/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	07:18:21	08:21:50	1:03:29	1,6	140	28,35	2,1	19	24,04
48	Pohádka o putování	30/12/13	ČT2	repríza (nové uvedení)	17:04:43	18:44:24	1:39:41	1,4	125	4,73	0,7	6	3,07
49	Fimfárum - Do třetice všeho dobrého	24/12/13	ČT:D	premiéra	13:00:22	14:12:29	1:12:07	1,1	99	3,63	5,1	46	12,14
50	O hruškách ušátkách a jablíčku parohátku	20/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	10:19:15	11:03:21	0:44:06	0,9	80	9,73	0,6	6	9,80
51	Fimfárum 2	23/12/13	ČT:D	repríza (nové uvedení)	13:00:35	14:37:15	1:36:40	0,9	77	4,57	3,8	34	14,57
52	Malá mořská víla	26/12/13	ČT:D	premiéra	13:00:21	14:19:45	1:19:24	0,8	70	2,89	2,5	23	13,84
53	Fimfárum - Do třetice všeho dobrého	29/12/13	ČT:D	repríza (nové uvedení)	12:00:12	13:12:19	1:12:07	0,6	50	2,23	2,0	18	14,31
54	Kubula a Kuba Kubikula	23/12/13	ČT:D	repríza (nové uvedení)	09:00:29	09:30:32	0:30:03	0,5	46	4,64	6,9	63	24,41
55	Freonový duch	29/12/13	ČT:D	repríza (nové uvedení)	16:02:04	17:34:56	1:32:52	0,5	40	1,60	2,2	20	10,60
56	Nezbedná pohádka	25/12/13	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:00:02	06:41:05	0:41:03	0,4	39	24,27	0,0	0	0,47
57	Modrý tygr	28/12/13	ČT:D	repríza (nové uvedení)	16:02:05	17:29:39	1:27:34	0,4	38	1,52	1,8	16	9,10
58	Báječná show	31/12/13	ČT:D	repríza (nové uvedení)	13:00:06	14:12:51	1:12:45	0,4	36	1,52	3,0	28	16,47
Průměr					13:33:18	14:48:20	72:31:44	7,4	643	25,43	6,6	60	25,73

Zdroj: ATO, Nielsen Admosphere, 9.7.2019, Live+TSO-3

22 Tabulka č. 22, přehled vysílaných pohádek ve vánočním období 2014

2014	Titul	Datum	TV kanál	Premiéra	Čas od	Čas do	Délka	15+			4-12			
								Rating	Rating OOC	Share	Rating	Rating OOC	Share	
1	Princezna a písař	24/12/14	ČT1	premiéra	19:00:55	20:21:41	1:20:46	25,0	2	172	52,04	23,5	222	57,14
2	Láska na vlásku	26/12/14	ČT1	premiéra	20:01:54	21:52:25	1:50:31	20,2	1	758	40,94	17,7	166	50,82
3	Kdyby byly ryby	25/12/14	ČT1	premiéra	20:00:50	21:36:25	1:35:35	17,8	1	548	33,39	16,8	157	42,61
4	Dvanáct měsíčků	22/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:04:02	21:40:31	1:36:29	17,2	1	497	34,32	18,7	177	48,48
5	Anděl Páně	23/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:04:37	21:36:02	1:31:25	15,7	1	361	31,09	17,5	166	48,91
6	Peklo s princeznou	27/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:01:54	21:39:26	1:37:32	15,5	1	351	32,43	12,8	121	51,02
7	Tři životy	30/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:04:16	21:21:12	1:16:56	14,3	1	248	30,26	9,3	89	27,56
8	Tajemství staré bambitky	28/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:03:17	21:29:04	1:25:47	14,1	1	228	28,25	14,2	134	41,55
9	Duch nad zlato	29/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:01:15	21:32:52	1:31:37	13,0	1	126	26,21	12,0	114	41,57
10	Kouzla králů	24/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:05:42	14:38:39	1:32:57	12,9	1	125	41,12	18,0	170	47,66
11	Princezna se zlatou hvězdou	24/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	17:41:34	18:58:59	1:17:25	12,4	1	079	36,34	10,6	101	47,01
12	Šíleně smutná princezna	24/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:42:26	16:05:23	1:22:57	12,4	1	078	38,39	15,4	146	43,56
13	Dešťová víla	20/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:04:05	21:40:13	1:36:08	12,1	1	056	26,29	10,8	101	40,90
14	Šťastný smolař	19/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	19:59:58	21:39:28	1:39:30	11,8	1	024	27,04	11,1	104	34,64
15	Tři veteráni	24/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:31:06	13:04:02	1:32:56	11,2	976	38,47	18,1	171	47,63	
16	Zlatovláska	24/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:16:43	10:30:36	1:13:53	11,0	960	51,04	16,3	154	44,92	
17	Princové jsou na draka	24/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	10:32:53	11:29:21	0:56:28	10,8	942	44,05	19,4	183	52,29	
18	Lotrando a Zubejda	31/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	17:22:39	19:01:42	1:39:03	10,4	906	27,70	9,8	94	39,03	
19	Láska rohatá	24/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:09:53	17:39:24	1:29:31	10,0	866	30,76	12,2	115	37,86	
20	Princezna ze mlejna II.	26/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:07:59	12:59:31	1:51:32	9,0	782	35,73	8,1	76	39,99	
21	Princezna ze mlejna	25/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:13:39	15:59:37	1:45:58	8,7	760	31,40	7,4	70	36,78	
22	RumpelcímprCampr	25/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:42:19	14:12:04	1:29:45	8,0	694	29,76	6,7	63	34,88	
23	Co takhle svatba, princí?	25/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:01:24	17:31:19	1:29:55	7,7	668	25,45	5,8	54	27,39	
24	O království z nudlí a štěstí bez konce	21/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:15:00	14:12:49	0:57:49	7,3	634	28,12	7,3	69	32,53	
25	O princezně Jasněnce a létajícím ševci	25/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:13:48	12:40:39	1:26:51	7,1	619	26,10	7,1	66	31,14	
26	Poklad na Sovím Hrádku	21/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:15:01	15:23:32	1:08:31	6,9	600	27,79	5,9	56	32,30	
27	Nesmrtelná teta	26/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:07:34	15:45:25	1:37:51	6,8	590	26,15	5,5	52	32,03	
28	O Janovi a podivuhodném příteli	21/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:22:37	17:52:33	1:29:56	6,8	587	23,05	2,9	27	14,66	
29	Ať přiletí čáp, královno!	26/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	15:47:20	17:20:19	1:32:59	6,7	586	23,24	4,3	40	20,80	
30	Zkřížené meče	27/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:41:20	15:48:05	1:06:45	6,5	567	25,08	4,8	45	22,66	
31	O Popelákoví	21/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:10:01	13:13:30	1:03:29	6,2	543	24,86	6,9	65	30,44	
32	Boháč a chudák	20/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:20:02	15:33:10	1:13:08	6,2	539	27,43	3,2	30	15,83	
33	Zvonící meče	28/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:50:08	15:52:21	1:02:13	6,1	531	22,31	6,2	58	31,59	
34	O princezně z Rimini	26/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:01:47	14:06:09	1:04:22	6,1	530	22,46	4,9	46	28,26	
35	Duhová panna	31/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:25:02	15:38:12	1:13:10	6,1	529	22,88	5,9	56	37,22	
36	Hrátky s čertem	31/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	10:22:12	11:58:45	1:36:33	6,0	525	33,13	6,0	57	26,32	
37	O kominickém učni a dceři cukráře	27/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:09:33	13:12:44	1:03:11	6,0	521	26,62	5,8	55	26,88	
38	Krakonoš a lyžníci	29/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:33:21	13:45:31	1:12:10	5,9	510	28,29	6,7	64	29,94	
39	Popelka	24/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	07:38:33	09:14:57	1:36:24	5,8	508	41,64	5,9	56	20,85	
40	O princezně, která ráčkovala	25/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	08:50:11	09:51:29	1:01:18	5,8	505	28,82	6,2	58	19,77	
41	O třech rytířích, krásné paní a lněné kytli	28/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:13:34	13:28:46	1:15:12	5,6	483	20,85	3,8	36	21,17	
42	O štěstí a kráse	26/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	08:57:30	10:01:05	1:03:35	5,4	466	30,58	4,7	44	19,13	
43	Kouzelná tetička Valentýna	21/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	15:25:01	16:20:52	0:55:51	5,3	461	20,83	4,5	43	26,32	
44	Marie Růžička	28/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:05:53	12:10:44	1:04:51	5,0	437	21,44	3,8	36	21,19	

45	Elixír a Halibela	31/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:25:46	14:22:52	0:57:06	5,0	435	19,97	3,6	35	21,92
46	Zázračné meče	29/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	15:37:04	16:40:30	1:03:26	4,9	422	20,83	4,1	39	22,54
47	O dívce, která šlápla na chléb	20/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:22:18	14:18:12	0:55:54	4,7	411	20,92	3,1	29	16,75
48	O třech ospalých princeznách	30/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	15:34:08	16:40:20	1:06:12	4,6	400	20,18	3,7	35	20,24
49	Marie Růžička	21/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:00:31	12:07:19	1:06:48	4,5	393	22,21	2,0	19	9,07
50	O perlové panně	20/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	17:08:22	18:25:17	1:16:55	4,5	388	14,26	4,7	44	21,44
51	Cyprían a bezhlavý prapradědeček	22/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	17:05:17	17:53:09	0:47:52	4,0	349	15,46	3,9	37	14,67
52	Vojtík a duchové	23/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	17:08:03	17:53:09	0:45:06	3,5	304	12,78	5,1	49	18,80
53	Tajemství mořské panny	21/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:02:09	09:45:33	0:43:24	3,5	303	24,36	2,0	19	7,37
54	Cesta do pekla a zpátky	30/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:27:02	11:58:12	0:31:10	3,3	289	21,56	2,3	22	12,51
55	Není houba jako houba	20/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	10:46:16	11:58:12	1:11:56	3,0	265	18,57	1,3	12	6,13
56	Deváté srdce	23/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:38:40	15:06:50	1:28:10	3,0	261	15,99	2,4	23	9,29
57	O zakletém hadovi	22/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:03:16	11:58:00	0:54:44	2,8	242	22,17	2,3	21	10,31
58	Jak přišli kováři k měchu	23/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:00:41	11:58:31	0:57:50	2,7	238	19,91	3,3	31	14,05
59	Krakonoš a lyžníci	21/12/14	ČT :D	repríza (nové uvedení)	16:23:30	17:35:40	1:12:10	1,7	144	5,80	3,9	37	20,62
60	Pohádka o putování	29/12/14	ČT2	repríza (nové uvedení)	17:03:58	18:43:40	1:39:42	1,3	109	3,92	0,5	5	1,99
61	Od zítřka nečarují	21/12/14	ČT :D	repríza (nové uvedení)	09:23:49	10:44:30	1:20:41	1,1	93	6,15	8,3	78	33,08
62	Zimní víla	25/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:30:59	07:23:10	0:52:11	0,8	70	25,28	0,2	2	5,20
63	Vánoční panenka	26/12/14	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:39:23	07:31:15	0:51:52	0,6	54	18,27	0,2	2	10,30
64	Kuky se vrací	27/12/14	ČT :D	repríza (nové uvedení)	13:00:39	14:32:55	1:32:16	0,6	51	2,45	4,9	47	21,02
65	Čarodějův učeň	28/12/14	ČT :D	repríza (nové uvedení)	13:00:55	14:13:39	1:12:44	0,5	44	1,89	1,1	10	5,67
66	Kubula a Kuba Kubikula	24/12/14	ČT :D	repríza (nové uvedení)	15:03:51	15:33:54	0:30:03	0,2	21	0,77	1,1	11	3,27
Průměr					14:11:01	15:26:55	83:28:57	8,1	705	27,49	8,0	76	32,10

Zdroj: ATO, Nielsen Admosphere, 9.7.2019, Live+TSO-3

23 Tabulka č. 23, přehled vysílaných pohádek ve vánočním období 2015

2015	Titul	Datum	TV kanál	Premiéra	Čas od	Čas do	Délka	15+			4-12		
								Rating	Rating 00C	Share	Rating	Rating 00C	Share
1	Korunní princ	24/12/15	ČT1	premiéra	19:00:10	20:32:15	1:32:05	27,1	2 347	55,03	28,6	276	59,08
2	Svatojánský věneček	25/12/15	ČT1	premiéra	20:02:07	21:38:21	1:36:14	25,3	2 192	46,21	20,3	197	57,91
3	Johančino tajemství	26/12/15	ČT1	premiéra	20:00:41	21:23:04	1:22:23	20,6	1 782	40,25	18,0	176	52,37
4	Anděl Páně	23/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:04:40	21:36:05	1:31:25	17,2	1 491	34,75	18,9	183	47,58
5	Tajemství staré bambitky	28/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:01:59	21:27:46	1:25:47	16,2	1 401	33,62	15,7	152	50,22
6	Peklo s princeznou	21/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:02:02	21:39:34	1:37:32	15,7	1 357	32,67	13,0	126	41,28
7	Dvanáct měsíčků	22/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:02:27	21:38:57	1:36:30	15,0	1 295	32,32	19,7	193	53,96
8	Dešťová víla	29/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:02:39	21:38:47	1:36:08	12,9	1 120	27,92	13,5	131	44,26
9	Byl jednou jeden král...	24/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	17:20:19	18:57:40	1:37:21	12,7	1 096	38,85	13,0	125	43,66
10	Láska na vlásku	30/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:06:06	21:56:37	1:50:31	12,5	1 081	26,04	7,5	72	23,71
11	Nesmrtelná teta	24/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:40:59	14:18:50	1:37:51	11,2	966	37,61	15,5	150	45,01
12	Láska rohatá	24/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	15:48:53	17:18:24	1:29:31	10,8	938	33,33	15,7	152	39,97
13	Lotrando a Zubejda	31/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	17:20:30	18:59:33	1:39:03	10,7	927	28,41	12,1	118	43,17
14	Princezna a písař	24/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:25:10	15:45:56	1:20:46	10,3	892	32,78	12,0	116	33,70
15	Sněžný drak	25/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:07:13	12:37:07	1:29:54	10,3	888	37,32	9,3	90	41,86
16	Tři veteráni	24/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:06:28	12:39:24	1:32:56	10,3	888	37,28	16,7	161	46,37
17	Duch nad zlato	25/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:38:22	14:09:59	1:31:37	10,0	863	36,62	7,6	73	38,46

18	Princezna ze mlejna	25/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	15:44:36	17:30:34	1:45:58	9,6	831	33,07	10,4	100	44,56
19	Zlatovláska	24/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:51:05	11:04:58	1:13:53	9,5	823	40,79	15,5	150	40,22
20	Tři životy	26/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	10:08:46	11:25:42	1:16:56	9,4	815	42,01	7,6	74	35,20
21	RumpelCimprCampr	26/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:27:52	12:57:37	1:29:45	9,2	798	38,12	7,6	74	38,50
22	Tajemství Lesní země	25/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:55:01	11:05:28	1:10:27	9,2	792	34,57	8,5	82	34,36
23	Čerte, drž se svého kopyta!	27/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:05:48	14:14:53	1:09:05	7,9	683	30,85	5,0	49	23,45
24	Princezna ze mlejna II.	26/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	15:28:26	17:19:58	1:51:32	7,7	663	27,86	5,5	54	30,81
25	Císař a Tambor	31/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:06:54	17:17:50	1:10:56	7,3	629	23,81	3,1	30	15,21
26	Bylo, nebylo - O Honzovi a Barušce	26/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:14:42	13:52:37	0:37:55	7,1	614	26,99	3,0	30	20,27
27	Co takhle svatba, princí?	25/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:12:26	15:42:21	1:29:55	7,1	611	27,74	5,4	52	29,35
28	Jak si zasloužit princeznu	26/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	08:55:40	10:06:52	1:11:12	7,0	602	37,51	6,9	67	32,53
29	Princové jsou na draka	24/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	08:52:52	09:49:20	0:56:28	6,5	562	35,04	9,1	88	24,62
30	O pokladech	31/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:00:09	15:23:25	1:23:16	6,4	552	26,59	5,3	52	30,31
31	Pták Ohnivák	27/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	15:55:17	17:26:36	1:31:19	6,1	524	20,80	2,7	27	14,70
32	Ať přiletí čáp, královno!	26/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:53:49	15:26:49	1:33:00	6,0	522	24,07	3,6	35	24,51
33	Jak chutná láska	21/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:53:40	17:58:34	1:04:54	5,6	480	21,61	2,2	22	11,47
34	Koloběžka první	31/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:48:25	13:58:24	1:09:59	5,5	473	23,41	4,7	46	23,11
35	O princezně, která ráčkovala	25/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	08:51:52	09:53:11	1:01:19	5,2	448	24,35	6,1	59	24,15
36	O bojácném Floriánkovi	27/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:55:13	13:05:43	1:10:30	5,2	445	20,18	2,0	20	9,43
37	Zázračné meče	30/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:31:22	13:34:48	1:03:26	4,3	371	22,57	1,5	14	8,08
38	Marie Růžička	23/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:52:49	17:57:40	1:04:51	4,2	361	16,24	4,3	42	16,42
39	Zvonící meče	29/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:31:28	13:33:41	1:02:13	4,0	344	21,08	2,4	23	12,89
40	O štěstí a kráse	26/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	07:50:32	08:54:08	1:03:36	3,8	330	33,68	3,8	37	25,46
41	Zimní víla	24/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	07:58:36	08:50:47	0:52:11	3,6	312	28,32	3,3	32	11,47
42	Marie Růžička	22/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:51:41	17:58:29	1:06:48	3,6	309	14,17	1,1	11	5,09
43	Restaurace U Prince	31/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	10:13:12	11:10:16	0:57:04	3,5	305	20,64	1,9	19	8,94
44	Jak přišli kováři k měchu	23/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	10:58:15	11:56:05	0:57:50	3,2	277	23,66	2,7	26	12,53
45	Zkřížené meče	28/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:25:42	15:32:27	1:06:45	3,2	275	14,21	1,6	16	8,13
46	Hejkalka	23/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	10:14:23	10:56:28	0:42:05	2,3	199	18,69	1,3	12	5,54
47	Jak se stal švec Dratvíčka tchánem pana krále	22/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:04:13	11:55:44	0:51:31	2,3	197	20,06	0,1	1	1,19
48	Poutníci	22/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	10:16:56	11:01:41	0:44:45	1,9	161	20,00	0,0	0	0,01
49	Vánoční panenka	24/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	07:05:04	07:56:56	0:51:52	1,2	107	20,73	1,6	15	12,45
50	Tajemství mořské panny	25/12/15	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:39:50	07:23:14	0:43:24	1,0	84	30,07	0,4	4	19,39
Průměr					13:46:33	15:03:14	63:54:14	9,5	819	32,03	9,0	87	34,86

Zdroj: ATO, Nielsen Admosphere, 9.7.2019, Live+TS0-3

24 Tabulka č. 24, přehled vysílaných pohádek ve vánočním období 2016

2016	Titul	Datum	TV kanál	Premiéra	Čas od	Čas do	Délka	15+			4-12		
								Rating	Rating 00C	Share	Rating	Rating 00C	Share
1	Pravý rytíř	24/12/16	ČT1	premiéra	19:00:24	20:20:02	1:19:38	32,5	2 808	64,89	30,1	297	71,12
2	Anděl Páně	23/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:03:54	21:35:20	1:31:26	20,5	1 769	39,48	18,3	180	44,19
3	Slibená princezna	25/12/16	ČT1	premiéra	20:03:13	21:48:43	1:45:30	20,4	1 762	37,89	14,9	147	38,05
4	Zázračný nos	26/12/16	ČT1	premiéra	20:03:40	21:52:51	1:49:11	20,1	1 737	37,75	11,1	109	29,51
5	Byl jednou jeden král...	24/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	17:20:56	18:58:17	1:37:21	16,4	1 416	47,63	12,1	120	42,59
6	Korunní princ	27/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:02:23	21:34:28	1:32:05	15,6	1 344	30,96	12,6	123	38,84
7	Svatojánský věneček	28/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:05:38	21:41:52	1:36:14	14,4	1 240	29,72	10,0	98	37,16
8	Šíleně smutná princezna	24/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	15:56:04	17:19:01	1:22:57	14,4	1 240	42,05	17,6	173	49,58
9	Tři veteráni	24/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:55:10	14:28:08	1:32:58	14,1	1 218	44,55	15,0	148	43,41
10	Peklo s princeznou	21/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:07:14	21:44:46	1:37:32	14,1	1 216	29,95	13,9	138	56,26
11	Láska rohatá	29/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:01:33	21:31:04	1:29:31	13,3	1 151	27,87	13,4	132	40,09
12	Nesmrtelná teta	24/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:15:26	12:53:17	1:37:51	13,3	1 145	43,33	16,1	159	39,52
13	Zlatovláska	24/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:59:20	11:13:13	1:13:53	12,9	1 114	47,78	17,0	167	40,39
14	Kouzla králů	19/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:04:41	21:37:38	1:32:57	12,8	1 106	27,80	12,0	119	55,84
15	Tajemství staré bambitky	30/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:02:09	21:27:56	1:25:47	12,6	1 089	26,09	12,3	121	39,19
16	Dvanáct měsíčků	22/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:02:45	21:39:14	1:36:29	12,2	1 050	25,08	18,5	182	58,33
17	Princezna a písař	24/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:33:08	15:53:54	1:20:46	11,7	1 011	34,46	12,3	121	34,06
18	Tři životy	25/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:13:34	17:30:30	1:16:56	11,4	980	33,95	7,4	73	32,18
19	Princezna ze mlejna	25/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:25:42	16:11:39	1:45:57	11,2	969	36,53	8,5	83	45,46
20	Sněžný drak	25/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:53:25	14:23:19	1:29:54	11,2	964	37,94	7,5	73	39,54
21	Lotrando a Zubejda	31/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	17:21:45	19:00:48	1:39:03	10,5	908	28,16	10,6	104	35,91
22	Dešťová víla	20/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:05:03	21:41:11	1:36:08	9,6	826	19,94	9,9	98	48,75
23	Ať přiletí čáp, královno!	26/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	10:19:24	11:52:24	1:33:00	9,5	822	34,71	10,2	100	38,67
24	Princové jsou na draka	24/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:01:12	09:57:40	0:56:28	9,0	776	41,91	13,3	131	35,41
25	Co takhle svatba, princí?	25/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	10:00:30	11:30:24	1:29:54	8,9	769	30,46	9,6	94	34,98
26	Princezna ze mlejna II.	26/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:01:16	15:52:48	1:51:32	7,2	625	25,94	4,9	48	25,98
27	Duch nad zlato	31/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	15:46:46	17:18:23	1:31:37	6,9	591	22,41	4,3	42	19,05
28	O princezně se zlatým lukem	27/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:31:17	13:34:26	1:03:09	6,4	550	28,35	6,7	66	27,65
29	Sedmero krkavců	23/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:37:22	17:57:26	1:20:04	6,3	542	22,29	7,4	73	31,30
30	Jak si zasloužit princeznu	24/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	07:48:35	08:59:47	1:11:12	5,9	509	45,28	6,6	65	24,65
31	Zkřížené meče	28/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:51:44	13:58:29	1:06:45	5,5	478	27,98	3,3	33	20,48
32	O pokladech	31/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:18:40	15:41:56	1:23:16	5,5	478	21,26	3,3	32	15,93
33	Pták Ohnivák	31/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:44:51	14:16:10	1:31:19	5,4	464	21,15	0,9	9	4,55
34	Bylo, nebylo - O Honzovi a Barušce	26/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:21:23	13:59:18	0:37:55	5,1	443	16,99	2,1	21	11,16
35	Zázračné meče	30/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:43:07	13:46:33	1:03:26	4,4	376	23,25	3,2	32	18,57
36	O svatební krajce	22/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:37:34	17:57:06	1:19:32	4,4	376	16,82	5,1	50	24,15
37	Zvonící meče	29/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:31:08	13:33:21	1:02:13	4,2	365	23,39	3,3	32	17,26
38	Hádanice	29/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:11:42	11:58:08	0:46:26	4,0	344	22,30	2,8	27	14,98
39	Tajemství mořské panny	23/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:14:56	11:58:19	0:43:23	3,7	322	24,84	2,6	25	11,87
40	O perlové panně	19/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:41:14	17:58:09	1:16:55	2,9	253	12,23	1,1	10	5,97
41	O štěstí a kráse	25/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	07:26:51	08:30:26	1:03:35	2,7	237	31,51	1,9	18	19,58
42	Princezna nevěsta	27/12/16	ČT1	premiéra	08:11:30	09:45:47	1:34:17	2,3	198	19,78	1,1	11	6,58
43	Zimní víla	24/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:53:41	07:45:52	0:52:11	1,7	145	33,00	0,9	9	11,04
44	Nezbedná pohádka	22/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:17:40	11:58:43	0:41:03	1,6	141	14,74	0,4	4	4,64
45	Penelope	30/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	07:31:54	09:11:16	1:39:22	1,1	99	13,53	0,4	4	3,15
46	Kovář z Podlesí	31/12/16	ČT :D	premiéra	11:30:20	12:55:48	1:25:28	1,1	94	4,65	3,8	38	20,05
47	O komíněm učni a dceři cukráře	26/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:19:12	07:22:23	1:03:11	0,9	74	27,02	0,1	1	4,91
48	Vánoční panenka	24/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:00:07	06:51:59	0:51:52	0,6	50	27,29	0,2	2	15,66
49	O komtesce a zbojníkovi	31/12/16	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:46:10	07:30:46	0:44:36	0,5	39	17,31	0,1	1	3,99
Průměr					13:58:43	15:19:00	65:33:45	9,9	850	31,67	8,9	87	35,40

Zdroj: ATO, Nielsen Admosphere, 9.7.2019, Live+TSO-3

25 Tabulka č. 25, přehled vysílaných pohádek ve vánočním období 2017

2017	Titul	Datum	TV kanál	Premiéra	Čas od	Čas do	Délka	15+			4-12		
								Rating	Rating 000	Share	Rating	Rating 000	Share
1	Anděl Páně 2	24/12/17	ČT1	premiéra	19:00:00	20:35:12	1:35:12	37,4	3 228	68,36	35,8	350	73,44
2	Nejlepší přítel	25/12/17	ČT1	premiéra	20:00:03	21:37:14	1:37:11	28,2	2 436	51,33	20,3	198	56,22
3	Anděl Páně	23/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:01:01	21:32:26	1:31:25	27,3	2 359	51,07	28,5	277	62,28
4	Dvanáct měsíčků	24/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:35:37	22:12:07	1:36:30	18,2	1 568	34,92	17,6	173	33,67
5	Lotrando a Zubejda	24/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:25:16	14:04:19	1:39:03	16,2	1 394	47,91	21,1	206	57,50
6	Láska rohatá	27/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:05:40	21:35:10	1:29:30	13,8	1 189	28,59	10,2	100	32,41
7	Korunní princ	29/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:06:26	21:38:31	1:32:05	13,6	1 177	28,07	6,7	65	23,04
8	Peklo s princeznou	24/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	17:20:18	18:57:50	1:37:32	13,4	1 154	39,40	11,2	110	41,83
9	Svatojánský věneček	21/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:02:09	21:38:23	1:36:14	13,2	1 142	28,30	9,8	95	55,46
10	Zázračný nos	20/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:06:21	21:55:32	1:49:11	11,9	1 026	26,11	5,8	56	35,85
11	Tři veteráni	24/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:09:19	15:42:17	1:32:58	11,8	1 022	35,41	14,1	138	43,49
12	Čert ví proč	30/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:01:14	21:41:03	1:39:49	11,8	1 022	23,98	10,4	102	33,35
13	Dešťová víla	18/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:03:35	21:39:43	1:36:08	11,4	982	24,98	5,9	57	36,61
14	Šťastný smolař	28/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:02:30	21:42:00	1:39:30	11,2	970	23,52	9,0	88	27,06
15	Nesmrtelná teta	24/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	10:45:20	12:23:11	1:37:51	11,1	960	38,18	16,9	166	48,85
16	Johančino tajemství	23/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	17:30:36	18:52:59	1:22:23	11,0	953	30,74	9,1	88	30,47
17	Pravý rytíř	22/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:06:34	21:26:12	1:19:38	11,0	947	24,01	11,8	116	32,46
18	Tajemství staré bambitky	19/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:01:20	21:27:07	1:25:47	10,6	914	22,25	6,9	67	35,44
19	Zlatovláška	25/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:51:44	13:05:36	1:13:52	10,5	904	36,96	8,0	78	34,45
20	Kouzla králů	24/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	15:45:17	17:18:14	1:32:57	10,4	894	29,81	10,9	107	33,71
21	Princezna ze mlejna	25/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	15:43:59	17:29:56	1:45:57	10,1	875	33,12	6,3	61	30,52
22	Škola princů	23/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:17:05	17:27:58	1:10:53	9,9	851	32,79	7,2	70	28,24
23	Micimutr	25/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	10:20:27	11:49:59	1:29:32	9,3	806	32,71	6,7	65	24,50
24	Ať přiletí čáp, královno!	24/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:10:08	10:43:07	1:32:59	9,1	783	38,76	12,9	126	33,25
25	Duch nad zlato	31/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	17:00:34	18:32:11	1:31:37	8,9	771	25,15	3,5	35	15,23
26	Jak si zasloužit princeznu	26/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:46:44	12:57:56	1:11:12	8,9	768	31,59	6,9	67	32,09
27	Císař a Tambor	25/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:30:00	15:40:56	1:10:56	8,7	747	32,20	2,3	23	16,44
28	RumplCimprCampr	25/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	08:49:07	10:18:52	1:29:45	8,6	741	37,00	7,6	74	24,93
29	Dalskabáty, hříšná ves aneb Zapomenutý čert	31/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:25:49	14:21:10	1:55:21	8,2	710	29,96	1,7	16	8,40
30	Princezna ze mlejna II.	26/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	15:28:18	17:19:50	1:51:32	8,0	693	27,06	5,2	51	24,57
31	Tajemství Lesní země	31/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	15:47:07	16:57:34	1:10:27	8,0	687	25,24	3,4	33	16,32
32	Tři životy	26/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:09:49	15:26:45	1:16:56	7,9	680	29,86	3,3	32	16,45
33	O svatební krajce	31/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:22:35	15:42:07	1:19:32	7,5	650	26,00	2,5	25	11,91
34	Sněžný drak	26/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:08:53	10:38:47	1:29:54	7,5	648	31,69	4,8	47	20,42
35	O vile Arnoštce	26/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:17:26	14:08:34	0:51:08	6,4	552	24,08	3,5	34	18,51
36	Tajemství mořské panny	23/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:27:56	13:11:20	0:43:24	5,4	462	22,68	4,0	39	17,00
37	Princové jsou na draka	25/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	07:50:34	08:47:02	0:56:28	5,3	455	41,59	6,3	62	32,19
38	Co takhle svatba, princí?	24/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	07:38:29	09:08:23	1:29:54	5,2	451	37,42	9,9	97	36,16
39	Zázračné meče	22/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:54:22	17:57:48	1:03:26	4,9	427	18,00	1,4	14	8,04
40	Český Honza	27/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:13:31	15:10:24	0:56:53	4,8	412	21,14	1,2	12	7,42
41	Zvonící meče	21/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:55:41	17:57:54	1:02:13	4,7	401	17,12	1,9	19	10,49
42	Zlatník Ondra	29/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:10:52	15:15:59	1:05:07	4,4	381	19,55	1,4	14	9,40
43	O štěstí a kráse	26/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	08:03:18	09:06:53	1:03:35	4,4	376	31,46	3,7	36	22,47
44	O kominickém učni a dceři cukráře	27/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:33:22	10:36:33	1:03:11	4,1	358	26,97	2,7	26	14,89

45	Zkřížené meče	20/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:51:27	17:58:12	1:06:45	4,1	358	16,28	2,0	19	11,07
46	O Všudybylovi	28/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:12:32	15:06:54	0:54:22	3,6	315	15,29	1,2	12	6,86
47	O Radkovi a Mileně	28/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:49:01	10:52:39	1:03:38	3,6	307	21,00	2,0	19	9,30
48	Kačenka a zase ta strašidla	23/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:40:19	11:04:09	1:23:50	3,2	272	19,11	2,9	29	11,83
49	O třech rytířích, krásné paní a lněné kytli	30/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:53:19	16:08:31	1:15:12	3,1	270	12,48	0,4	4	2,84
50	Popelka	24/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:00:20	07:36:44	1:36:24	2,5	219	50,58	0,9	8	14,72
51	Jezerní královna	25/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:20:02	07:48:59	1:28:57	2,2	192	41,67	1,0	9	20,43
52	Zvonilka	23/12/17	ČT :D	premiéra	09:27:27	10:42:14	1:14:47	1,7	145	10,61	15,2	148	60,06
53	Pták Ohnivák	26/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:30:39	08:01:58	1:31:19	1,6	139	29,01	0,2	2	5,12
54	Zvonilka a ztracený poklad	24/12/17	ČT :D	premiéra	09:26:44	10:43:37	1:16:53	1,4	123	5,92	10,4	102	26,48
55	Zvonilka a velká záchranná výprava	25/12/17	ČT :D	premiéra	09:01:20	10:14:43	1:13:23	1,4	120	5,85	9,8	95	31,34
56	O Terezce a paní Madam	31/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	07:18:15	08:03:25	0:45:10	1,4	118	22,79	0,2	2	6,29
57	Rozsudky soudce Ooky	28/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	07:15:29	08:17:18	1:01:49	1,3	112	20,90	0,3	3	4,92
58	Pohádka z Kamy	29/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	07:15:33	07:50:09	0:34:36	1,3	108	23,14	0,1	1	2,20
59	Nezbedná pohádka	23/12/17	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:28:32	07:09:35	0:41:03	1,0	85	29,27	0,1	1	7,05
60	Malá čarodějnice	28/12/17	ČT :D	repríza (nové uvedení)	09:01:21	10:30:49	1:29:28	0,7	62	4,64	5,2	51	24,42
61	Louskáček a Myšák Plyšák	19/12/17	ČT art	premiéra	20:20:56	22:03:00	1:42:04	0,4	36	0,89	0,3	3	2,12
62	Velká sýrová loupež	29/12/17	ČT :D	repríza (nové uvedení)	13:29:43	14:19:17	0:49:34	0,4	34	1,87	1,9	18	10,35
Průměr					13:42:05	15:02:21	82:55:52	9,0	774	29,74	7,7	75	31,93

Zdroj: ATO, Nielsen Admosphere, 9.7.2019, Live+TS0-3

26 Tabulka č. 26, přehled vysílaných pohádek ve vánočním období 2018

2018	Titul	Datum	TV kanál	Premiéra	Čas od	Čas do	Délka	15+			4-12		
								Rating	Rating 00C	Share	Rating	Rating 00C	Share
1	Kouzelník Žito	24/12/18	ČT1	premiéra	19:00:10	20:44:15	1:44:05	30,2	2 593	59,17	25,9	256	56,46
2	Anděl Páně 2	25/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:02:43	21:37:59	1:35:16	29,7	2 556	52,64	25,2	247	65,60
3	Anděl Páně	23/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:02:34	21:33:59	1:31:25	22,7	1 953	41,77	26,3	260	61,60
4	O zakletém králi a odvážném Martinovi	26/12/18	ČT1	premiéra	20:07:41	21:27:54	1:20:13	22,0	1 891	41,13	13,3	130	38,82
5	Dvanáct měsíčků	22/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:01:17	21:37:46	1:36:29	15,6	1 341	31,10	14,6	144	36,42
6	Nejlepší přítel	29/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:01:28	21:38:39	1:37:11	15,2	1 307	30,75	7,9	78	26,21
7	Šíleně smutná princezna	24/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	15:55:28	17:18:25	1:22:57	14,6	1 257	40,93	15,8	157	46,63
8	Tajemství staré bambitky	28/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:02:40	21:28:27	1:25:47	14,4	1 235	30,60	14,6	144	43,78
9	Byl jednou jeden král...	24/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	17:20:24	18:57:45	1:37:21	13,7	1 177	40,00	9,9	98	38,08
10	Korunní princ	27/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:01:36	21:33:40	1:32:04	13,6	1 167	28,72	7,6	75	24,65
11	Láska rohatá	24/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:22:53	15:52:23	1:29:30	13,3	1 144	39,25	14,4	142	41,41
12	Peklo s princeznou	20/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:03:58	21:41:30	1:37:32	13,0	1 116	26,74	10,4	104	45,19
13	Honza málem králem	24/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:54:28	14:20:43	1:26:15	12,7	1 090	37,27	12,3	122	39,29
14	Nesmrtelná teta	24/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:14:12	12:52:03	1:37:51	12,4	1 068	39,23	12,2	120	36,25
15	Princezna ze mlejna	25/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:49:44	11:35:41	1:45:57	11,9	1 028	41,76	10,8	106	43,05
16	Tři životy	25/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:32:43	15:49:39	1:16:56	11,7	1 008	41,80	8,4	82	45,76
17	Přání k máni	30/12/18	ČT1	premiéra	20:05:09	21:46:53	1:41:44	11,1	958	22,75	8,8	88	44,56
18	Císař a Tambor	24/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	10:00:43	11:11:39	1:10:56	10,7	923	36,96	7,6	76	21,04
19	Lotrando a Zubejda	25/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	15:51:44	17:30:47	1:39:03	10,4	894	32,62	6,3	62	36,90
20	Princezna ze mlejna II.	26/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	10:00:07	11:51:38	1:51:31	10,1	871	36,20	8,4	82	37,75
21	Šťastný smolař	21/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:05:29	21:44:58	1:39:29	10,1	870	21,92	10,1	100	30,64
22	Zlatovláska	24/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	08:44:26	09:58:18	1:13:52	10,1	868	42,95	11,3	112	28,91

23	Svatojánský věneček	18/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:02:49	21:39:03	1:36:14	9,9	856	21,45	6,4	64	29,59
24	Princezna a písař	26/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:30:48	15:51:34	1:20:46	9,6	824	35,01	5,7	56	40,88
25	Čert ví proč	19/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:07:05	21:46:55	1:39:50	9,6	824	21,10	6,3	63	33,31
26	Sněžný drak	25/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:00:44	14:30:38	1:29:54	8,6	741	31,57	6,1	60	34,99
27	Dešťová víla	17/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	20:03:13	21:39:21	1:36:08	8,4	718	18,33	4,6	46	26,86
28	Královský slib	31/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	17:30:38	19:00:40	1:30:02	8,2	709	22,39	3,4	33	14,57
29	Pták Ohnivák	30/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:56:48	14:28:18	1:31:30	8,0	686	28,52	2,9	28	15,35
30	Boháč a chudák	23/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	15:07:59	16:21:07	1:13:08	7,6	658	27,20	4,5	44	20,75
31	O pokladech	22/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	17:28:07	18:51:23	1:23:16	7,4	638	20,86	3,8	37	13,12
32	O dívce, která šlápla na chléb	23/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:07:24	14:03:18	0:55:54	7,4	636	28,05	4,8	48	22,38
33	Království potoků	31/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:09:30	17:27:08	1:17:38	6,8	585	21,22	1,5	15	7,26
34	O komnickém učni a dceři cukráře	23/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	14:03:33	15:06:44	1:03:11	6,5	563	23,36	6,1	60	26,01
35	RumplCimprCampr	31/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:31:51	13:01:36	1:29:45	6,4	551	27,62	3,9	38	18,36
36	Princové jsou na draka	30/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	11:57:35	12:54:03	0:56:28	6,4	548	23,01	4,4	44	22,55
37	Jezerní královna	29/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:48:27	14:17:23	1:28:56	5,9	509	23,20	3,2	32	17,30
38	Láska na vlásku	27/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:07:37	17:58:08	1:50:31	5,7	491	19,16	3,0	30	15,50
39	Zázračný nos	28/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:08:58	17:58:09	1:49:11	5,6	481	18,49	2,1	21	11,13
40	O ševci Ondrovi a komtesce Julince	28/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	12:30:52	13:21:19	0:50:27	5,5	474	27,89	2,5	25	16,16
41	Jak přišli kováři k měchu	27/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:32:01	10:29:51	0:57:50	5,4	463	33,26	3,4	33	18,42
42	Strach má velké oči	22/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:05:47	14:17:59	1:12:12	5,3	455	22,50	3,0	29	14,55
43	Popelka	22/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	08:23:03	09:59:27	1:36:24	5,1	435	33,55	3,8	37	17,85
44	Tajemství mořské panny	27/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	08:46:52	09:30:16	0:43:24	4,2	364	31,85	1,7	17	10,49
45	Zvonící meče	31/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	10:28:03	11:30:16	1:02:13	4,2	359	22,15	2,0	19	9,07
46	Micimutr	24/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	07:12:59	08:42:31	1:29:32	4,1	353	36,91	2,8	27	15,33
47	O princezně se zlatým lukem	28/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	08:28:10	09:31:19	1:03:09	3,9	334	32,01	1,2	12	9,57
48	Zkřížené meče	29/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	09:57:26	11:04:11	1:06:45	3,5	304	18,99	1,8	18	8,53
49	Zlatá panna	27/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	07:38:59	08:45:12	1:06:13	2,3	199	26,88	0,3	3	4,40
50	100 + 1 princezna	17/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	16:33:24	17:30:59	0:57:35	2,3	195	10,11	0,2	2	1,26
51	O vodě, lásce a štěstí	29/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	07:33:03	08:22:58	0:49:55	2,0	170	27,68	0,1	1	0,97
52	Elixír a Hallbela	28/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	07:29:05	08:26:10	0:57:05	2,0	169	26,16	1,0	10	15,42
53	Velká kočičí pohádka	21/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	13:28:57	14:07:20	0:38:23	1,9	166	12,45	0,1	1	0,60
54	Koloběžka první	24/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:01:00	07:10:59	1:09:59	1,6	137	38,90	0,4	4	17,40
55	Mach, Šebestová a kouzelné sluchátko	30/12/18	ČT :D	repríza (nové uvedení)	11:05:40	12:46:28	1:40:48	1,3	109	5,01	5,4	54	28,40
56	Nejsem chmýrko na bodláku	22/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:52:49	07:27:29	0:34:40	1,3	109	26,00	0,1	1	1,33
57	Nezbedná pohádka	25/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:00:25	06:41:28	0:41:03	1,1	92	38,16	0,0	0	2,17
58	Zvonilka a ztracený poklad	25/12/18	ČT :D	repríza (nové uvedení)	09:01:06	10:17:59	1:16:53	0,9	75	3,77	7,1	70	29,97
59	Soudce a drahokam	30/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:26:36	06:59:53	0:33:17	0,9	74	27,06	0,0	0	1,02
60	Doktorská pohádka	26/12/18	ČT1	repríza (nové uvedení)	06:01:27	06:47:50	0:46:23	0,7	59	28,37	0,0	0	0,00
61	Zvonilka	24/12/18	ČT :D	repríza (nové uvedení)	09:00:11	10:14:59	1:14:48	0,7	59	2,71	5,6	55	13,86
62	Nejkrásnější dar	30/12/18	ČT2	repríza (nové uvedení)	13:36:45	14:08:30	0:31:45	0,7	57	2,39	0,4	4	2,33
63	Zvonilka a velká záchranná výprava	26/12/18	ČT :D	repríza (nové uvedení)	09:00:40	10:14:03	1:13:23	0,6	55	2,94	3,6	35	20,16
64	Louskáček	20/12/18	ČT art	premiéra	20:22:08	22:02:34	1:40:26	0,6	54	1,32	0,4	4	2,25
65	Velká sýrová loupež	30/12/18	ČT :D	repríza (nové uvedení)	12:47:52	13:37:26	0:49:34	0,5	47	1,93	2,3	23	12,09
66	Vodníkova princezna	19/12/18	ČT2	premiéra	16:27:32	17:00:39	0:33:07	0,5	44	2,44	0,2	2	1,35
67	Báječná show	30/12/18	ČT :D	repríza (nové uvedení)	13:38:48	14:51:32	1:12:44	0,2	18	0,76	1,1	11	6,10
Průměr					13:35:28	14:53:01	86:35:43	8,8	754	28,20	6,9	68	29,95

Zdroj: ATO, Nielsen Admosphere, 9.7.2019, Live+TSO-3